

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/1/2023
Identifikačné číslo spisu:	5118212720
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5118212720.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Ivany Izakovičovej, vo veci partnera verejného sektora TIPO, s.r.o., so sídlom Moskovská 4, 811 08 Bratislava, IČO: 36 015 938, zastúpeného JUDr. Luciou Flochovou, advokátkou, so sídlom Krížna 47, 811 07 Bratislava, za účasti oprávnenej osoby ADAUS, s.r.o. - pôvodné obchodné meno Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 731 544, zastúpenej Mgr. Michalom Peckom, advokátom, so sídlom Miletičova 5A, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, za účasti štatutárneho orgánu partnera verejného sektora - konateľa partnera verejného sektora J. O., B. XX. Y. XXXX, pobytom T. XXXX/X, XXX XX X. - B. T., zastúpeného JUDr. Luciou Flochovou, advokátkou, so sídlom Krížna 47, 811 07 Bratislava, v konaní o uloženie pokuty podľa ust. § 13 zákona č. 315/2016 Z. z., vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 5PPok/8/2018, o spoločnom dovolaní partnera verejného sektora a štatutárneho orgánu partnera verejného sektora a dovolaní oprávnenej osoby proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. júna 2021 č. k. 13Cob/168/2020-382, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. júna 2021 č. k. 13Cob/168/2020-382 a uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 30. augusta 2019 č. k. 5PPok/8/2018-161 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 7. októbra 2020 č. k. 5PPok/8/2018-364 z r u š u j e a v e c v r a c i a n a ďalšie konanie Okresnému súdu Žilina.

II. Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením zo dňa 30. augusta 2019 č. k. 5PPok/8/2018-161, podľa výroku I. uložil partnerovi verejného sektora TIPO, s.r.o., so sídlom Moskovská 4, 811 08 Bratislava, IČO: 36 015 938, pokutu vo výške 10 000 eur (slovom: desaťtisíc eur), ktorú je partner verejného sektora povinný zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto výroku uznesenia na účet č. U XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Výrokom II. uložil konateľovi partnera verejného sektora J. O., B. XX. Y. XXXX, pobytom T. XXXX/X, XXX XX X., pokutu vo výške 10 000 eur (slovom: desaťtisíc eur), ktorú je povinný zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto

výroku uznesenia na účet č. U XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, za ktorej zaplatenie ručí oprávnená osoba Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 731 544, pričom plnením jedného z účastníkov zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého z účastníkov. Výrokom III. uložil oprávnenej osobe Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 731 544, pokutu vo výške 20 000 eur (slovom: dvadsaťtisíc eur), ktorú je povinná zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto výroku uznesenia na účet č. U XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Podľa výroku IV. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uznesenia okresný súd poukázal na podnety oznamovateľov, keď dňa 23. augusta 2018 bol okresnému súdu doručený podnet občianskeho združenia Transparency International Slovensko, so sídlom Bajkalská 1496/25, 827 18 Bratislava, IČO: 31 817 823, ktorým bolo navrhnuté, aby súd preveril, či v súvislosti s overením konečného užívateľa výhod obchodnej spoločnosti C.E.N. s.r.o., so sídlom Gagarinova 12, 821 05 Bratislava, IČO: 35 780 886, ako aj ďalších 13 obchodných spoločností, medzi ktorými bola uvedená aj obchodná spoločnosť TIPO, s.r.o., so sídlom Moskovská 4, 811 08 Bratislava, IČO: 36 015 938, nedošlo k porušeniu zákazu v zmysle ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora (ďalej len „zákon č. 315/2016 Z. z.“). V pozícii oprávnenej osoby vystupovala Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Bratislava, Miletičova 99/5B, PSČ 821 08, ktorej konateľom je T.. Y. X.. Z registra partnerov verejného sektora vyplynulo, že konečným užívateľom výhod bola označená jedna fyzická osoba, a to doc. L.. N. W., L.. V zmysle § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., oprávnená osoba nesmie vykonávať úkony podľa tohto zákona, ak má akýkoľvek vzťah k PVS alebo k členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybniť jej nestrannosť, najmä ak je personálne alebo majetkovo prepojená s partnerom verejného sektora. Okresný súd Žilina vykonal dňa 29. augusta 2017 zápis spoločnosti EKLUB, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 5, PSČ 811 08 na základe predloženého návrhu. Podľa verifikačného dokumentu zo dňa 23. augusta 2017 je jediným spoločníkom spoločnosti EKLUB, s.r.o. spoločnosť GGFS s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 5, PSČ 811 08, ktorá má v súčasnosti troch spoločníkov:

- a) spoločnosť BIZZ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Miletičova 5B, PSČ 821 08, ktorej jediným spoločníkom je T.. Y. X.,
- b) spoločnosť G Group Limited, so sídlom Váletta VLT1165, St. John Street 85, Maltská republika, založená podľa práva Maltskej republiky, ktorej 99,9953% akcionárom je J. L.. N. W., L..,
- c) spoločnosť PKA Limited, so sídlom Váletta VLT1165, St. John Street 85, Maltská republika, založená podľa práva Maltskej republiky, ktorej 100% akcionárom je L.. L. W..

3. Pred vykonaním zápisu spoločnosti C.E.N. s.r.o. do registra partnerov verejného sektora dňa 1. februára 2017 boli spoločníkmi spoločnosti GGFS s.r.o. dvaja spoločníci - spoločnosť BIZZ, s.r.o. a J.. L.. N. W.. N. W. je v súčasnosti navyše konateľom spoločnosti GGFS s.r.o. Na základe týchto skutočností vyplýva podľa Transparency International Slovensko podozrenie, že T.. Y. X. ako konateľ oprávnenej osoby porušil ustanovenie § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., vzhľadom na to, že tak ako J. L.. N. W. má rovnaký podnikateľský záujem na hospodárskom výsledku spoločnosti GGFS s.r.o., ktorej spoločníkmi sú spoločnosti BIZZ, s.r.o. a G Group Ltd., v ktorých sú spoločníkmi T.. Y. X. a J. L.. N. W., a teda ide o určitý vzťah založený na personálnom prepojení medzi oprávnenou osobou a PVS, ktorý spochybňuje nestrannosť oprávnenej osoby v prípade zápisu spoločnosti C.E.N. s.r.o. do registra PVS v súvislosti s oznámením o overení konečného užívateľa výhod zo dňa 5. júla 2018.

4. Okresný súd poukázal na to, že dňa 12. septembra 2018 mu bolo doručené podanie p. H. P., v ktorom vyjadril pochybnosť o nestrannosti oprávnenej osoby pri realizácii úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. pre viacerých označených partnerov verejného sektora, medzi inými aj PVS - TIPO, s.r.o., so sídlom Moskovská 4, 811 08 Bratislava, IČO: 36 015 938, čo vyvoláva dôvodnú pochybnosť, že údaje o konečnom užívateľovi výhod, zapísané v registri partnerov verejného sektora, nie sú pravdivé, alebo úplné. Okresný súd podanie oznamovateľa p. H. P. podrobne uviedol v odsekoch 3., 4., 5., 6., 7. odôvodnenia uznesenia okresného súdu.

5. V odseku 8. odôvodnenia uznesenia okresný súd uviedol posúdenie tohto podania p. H. P. podľa jeho obsahu, ktoré pripojil k podnetu občianskeho združenia Transparency International Slovensko, na začatie konania a zaslanie výziev PVS, oprávnenej osobe, konateľovi PVS, aby sa vo veci vyjadrili, uviedli rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojili listiny, na ktoré sa odvolávajú, prípadne označili ďalšie dôkazy.

6. V odsekoch 9. až 51. odôvodnenia uznesenia okresný súd podrobne uviedol vyjadrenia PVS - TIPO, s.r.o., oprávnenej osoby - Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o. a aj vyjadrenie konateľa PVS.

7. Okresný súd ďalej vyjadril, že v záujme zabezpečenia realizácie práva na spravodlivý proces účastníkov konania, okrem možnosti vyjadrenia sa účastníkov k veci písomne, vytýčil vo veci aj verejné pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 19. februára 2019 za prítomnosti právnych zástupcov účastníkov konania.

8. Okresný súd primárne poukázal na skutkový stav zistený vykonaním listinných dôkazov a z vyjadrení účastníkov, ktorý skutkový stav posudzoval ku dňu vyhotovenia verifikačného dokumentu slúžiacemu k prvému zápisu PVS do Registra partnerov verejného sektora, t.j. ku dňu 14. júla 2017. PVS mal ku dňu 14. júla 2017 dvoch (zrejme omylom uvedené troch) spoločníkov, a to J. L.. N. W. s vkladom 5 643 eur a N.. C. W. s vkladom 996 eur. Konečným užívateľom výhod partnera bol J. L.. N. W.. Konateľkou spoločnosti bola J. O.. Obchodná spoločnosť GGFS s.r.o., so sídlom Sasinkova 5, 811 08 Bratislava, IČO: 47 079 690 mala troch spoločníkov, a to spoločnosť BIZZ, s.r.o., so sídlom Drotárska cesta 102, 811 02 Bratislava s vkladom 750 eur, spoločnosť PKA LTD. s vkladom 1 500 eur a spoločnosť G GROUP LTD. s vkladom 5 250 eur. Obchodný podiel spoločníka BIZZ, s.r.o. bol v januári 2019 prevezený na nového spoločníka CORDWELL LIMITED. Konateľmi spoločnosti boli J. L.. N. W. a L.. L. W., T..

9. Okresný súd v odseku 56. odôvodnenia uznesenia uviedol, že obchodná spoločnosť BIZZ, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 858 463 mala jediného spoločníka a konateľa, a to p. Y. X.. Obchodný podiel spoločníka Y. X. bol v januári 2019 prevezený na nového spoločníka CORDWELL LIMITED a konateľom sa stal p. T. U..

10. Oprávnená osoba Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o. mala ku dňu 14. júla 2017 dvoch spoločníkov, a to T.. Y. X. a Y.. L. T., oboch s vkladom 3 320 eur. Jediným konateľom oprávnenej osoby bol T.. Y. X..

11. Vykonaním lustrácie obchodného registra okresný súd zistil, že obchodná spoločnosť GGFS s.r.o. je jediným akcionárom obchodnej spoločnosti EBR SERVICES a.s., so sídlom Sasinkova 5, 811 08 Bratislava, IČO: 35 705 396 (pôvodné obchodné meno SLOVENSKÉ PEDAGOGICKÉ NAKLADATEĽSTVO a.s.). Štatutárnym orgánom obchodnej spoločnosti EBR SERVICES a.s. je predseda predstavenstva, ktorým je od 10. októbra 2014 L.. L. W., T. Obchodná spoločnosť má troch členov dozornej rady, a to N. W., N.. I. V. a Y.. H. S. T.. Od 10. októbra 2014 do 2. októbra 2018 bol členom dozornej rady T.. Y. X.. Podľa stanov spoločnosti EBR SERVICES a.s., založenej v zbierke listín, voľba a odvolávanie členov dozornej rady patrí do pôsobnosti valného zhromaždenia (článok 15 bod 2 stanov). Dozorná rada menuje a odvoláva členov predstavenstva (článok 28 bod 3 písm. g) stanov). Podľa Zápisnice zo zasadnutia dozornej rady spoločnosti EBR SERVICES a.s. zo dňa 10. októbra 2014 dozorná rada odvolala dovtedajších troch členov predstavenstva a do funkcie člena predstavenstva ustanovila L.. L. W., T. a určila ho za predsedu predstavenstva.

12. Okresný súd poukázal na aplikáciu právnych noriem, pod ktoré subsumoval zistený skutkový stav, a to pod ust. § 13 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, § 19 zákona č. 315/2016 Z. z.

13. Okresný súd uviedol, že ako jeden z oznamovateľov podnetu p. H. P., tak aj oprávnená osoba v podaniach v podstate zhodne argumentovali v otázke údajnej podmienenosti konania o uloženie pokuty z

dôvodu porušenia zákazu podľa ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. predchádzajúcim konaním podľa ust. § 12 zákona č. 315/2016 Z. z. o kvalifikovanom podnete. S týmto názorom sa okresný súd nestotožnil. Uviedol, že je pravdou, že výmaz PVS v konaní podľa § 12 zákona č. 315/2016 Z. z. automaticky v zmysle ust. § 12 ods. 7 predmetného zákona vyvoláva začatie konania o uložení pokuty. Tu však podľa okresného súdu treba pripomenúť, že v konaní o kvalifikovanom podnete rozhoduje súd podľa skutkového stavu ku dňu rozhodovania. Výplýva to z ust. § 16 ods. 5 zákona č. 315/2016 Z. z., ktoré zakotvuje primerané použitie ustanovení CMP v konaniach podľa ust. § 12 a § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP, t.j. subsidiárna pôsobnosť ustanovení CSP, ak CMP neustanovuje inak a ust. § 217 ods. 1 CSP (pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia). K rozhodnutiu o výmaze PVS podľa § 12 ods. 8 zákona č. 315/2016 Z. z. dôjde len vtedy, ak sú údaje o ňom zapísané v RPVS neúplné, alebo nepravdivé v čase rozhodnutia súdu. Automatické iniciovanie konania o pokute podľa § 12 ods. 8 zákona č. 315/2016 Z. z. teda nenastáva napr. v situácii, keď údaje o PVS zapísané v RPVS boli síce v minulosti nepravdivé, no v čase rozhodovania súdu o kvalifikovanom podnete už boli do registra zapísané pravdivé a úplné údaje, napr. PVS v priebehu konania o kvalifikovanom podnete zápis opravil. Ustanovenie § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. však viaže začatie konania o pokute na uvedenie nepravdivých, alebo neúplných údajov v návrhu na zápis kedykoľvek v minulosti, nielen v časovo poslednom konaní o zmene zápisu, ale v konaní o pokute je možné sankcionovať aj uvedenie nepravdivých údajov, ktoré boli medzičasom dotknuté v inom konaní zmenou, či boli vymazané z registra. Ak by malo byť sankčné konanie podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. podmienené iba predchádzajúcim konaním o kvalifikovanom podnete s výsledkom výmazu partnera z registra, nebolo by možné vôbec postihnúť uvedenie nepravdivých údajov v návrhoch na zápis medzičasom vymazaných partnerov verejného sektora. Okresný súd ďalej uviedol, že ust. § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. sankcionuje tri skutkové podstaty, kde v poradí tretia, a to porušenie zákazu podľa ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. nie je na rozdiel od predchádzajúcich dvoch skutkových podstát (uvedenie nepravdivých údajov v návrhu na zápis a nepodanie návrhu na zápis zmeny v zákonnej lehote, čo vlastne znamená tiež, že v registri boli, alebo sú zapísané nepravdivé údaje) nevyhnutne sprevádzaná zápisom nepravdivých, alebo neúplných údajov v registri. Je možné, že verifikácia vykonaná vylúčenou osobou má dôsledok v podobe zápisu nepravdivých údajov v registri, no nemusí k tomu nevyhnutne dôjsť. Ak vo veci verifikácie a zápisu koná vylúčená osoba, je samozrejme pravdepodobnosť zápisu nepravdivých údajov vyššia, ako keď verifikáciu vykonáva nestranná oprávnená osoba. Ustanovením § 13 v časti porušenia zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. zákonodarca preventívne sankcionuje konanie oprávnenej osoby, ktorá je vylúčená alebo v konflikte záujmov. V neposlednom rade podľa okresného súdu, ak by konanie o uložení pokuty malo byť podmienené predchádzajúcim konaním o kvalifikovanom podnete podľa ust. § 12 zákona č. 315/2016 Z. z. (a ktoré skončilo zistením nepravdivých údajov zapísaných v registri a výmazom partnera z registra, lebo len takéto konanie automaticky vyvoláva konanie o pokute), sankcionované osoby by boli postihované len jedenkrát za naplnenie dvoch skutkových podstát - uvedenie nepravdivých údajov v návrhu a porušenie zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. Rozlišovanie týchto skutkových podstát v § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. by tak nemalo žiaden zmysel. Okresný súd uzavrel, že konanie o pokute podľa ust. § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. nie je vždy iba dôsledkom predchádzajúceho konania podľa § 12 zákona č. 315/2016 Z. z., ale je možné ho viesť samostatne.

14. Súd prvej inštancie uviedol, že ochrana záujmu na nestrannom vykonaní verifikácie oprávnenou osobou zakotvením ustanovenia § 19 do zákona č. 315/2016 Z. z. je logickou reakciou zákonodarcu na fakt, že v minulosti (a zrejme čiastočne aj v súčasnosti) to boli práve niektoré z profesií, ktoré môžu plniť úlohy oprávnenej osoby, ktoré pomáhali ukrývať skutočných užívateľov výhod, či už právnou pomocou alebo priamo svojou účasťou v partnerovi verejného sektora. Požiadavka na nestranný výkon úkonov oprávnenou osobou nevyplýva iba z ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z., ale aj z ust. § 11 ods. 4, § 16 ods. 4 zákona č. 315/2016 Z. z., podľa ktorého na dohodu o plnení povinností oprávnenej osoby pre PVS sa primerane vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o kontrolnej činnosti, pričom tento zmluvný typ je charakteristický tým, že kontrolu je potrebné vykonať v zmysle ust. § 592 ods. 1 Obchodného zákonníka nestranne.

15. Na posúdenie možného vylúčenia oprávnenej osoby podľa okresného súdu bolo možné s určitými

výhradami použiť pre inšpiráciu aj judikatúru riešiacu vylúčenie sudcov z rozhodovania vecí. Okresný súd poukázal na ustálenú judikatúru nielen všeobecných súdov, ale aj Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej nestrannosť je potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. v danom prípade je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku (Piersach v. Belgicko - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 1. októbra 1982). Nie je možné uspokojiť sa len so subjektívnym hľadiskom nestrannosti, ale je potrebné skúmať, či sudca poskytuje záruky nestrannosti aj z objektívneho hľadiska. V danom prípade platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Nestrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či je možné usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Z pohľadu čl. 6 ods. 1 Dohovoru možno nestrannosť posudzovať na základe dvoch rôznych prístupov. Možno rozlišovať subjektívny prístup a objektívny prístup. Objektívny prístup spočíva v otázke, či nezávisle od osobného správania sudcu určité overiteľné skutočnosti neumožňujú pochybovať o jeho nestrannosti. V tomto smere i zdanie môže byť dôležité. Mal by byť vylúčený každý sudca, u ktorého sa možno oprávnene obávať, že mu chýba nestrannosť. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva vyžaduje, aby obava z nedostatku nestrannosti sa zakladala na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Pre zaujatosť sudcu je rozhodujúca existencia objektívnych skutočností, ktoré vrhajú pochybnosť na jeho nestrannosť v očiach strán a verejnosti.

16. Okresný súd uviedol, že názor oprávnenej osoby, že záujem spoločnosti na nestrannej verifikácii nemôže byť silnejší ako záujem spoločnosti na nestrannom výkone súdnej moci, je na diskusiu. Požiadavka na nestranné rozhodovanie sudcov ako predstaviteľov jednej zo zložiek moci je imanentnou súčasťou právneho štátu a explicitnou súčasťou ústavného poriadku. Ani požiadavku na nestranný a nezaujatý výkon úloh oprávnenej osoby nie je možné brať na ľahkú váhu, a to nielen pri vzatí do úvahy výšky sankcií za porušenie zákazu podľa ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. Podľa okresného súdu je potrebné zohľadniť aj účel zákona č. 315/2016 Z. z., ktorý treba vnímať vo viacerých rozmeroch, a to nielen z hľadiska transparentného nakladania s verejným majetkom a verejnými prostriedkami, ale aj z hľadiska boja proti praniu špinavých peňazí.

17. V posudzovanej veci oprávnená osoba subjektívne sama seba nepovažovala za vylúčenú z vykonávania úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. V konaní nebolo preukázané, že by intenzita vzťahu T. Y. X. a L. N. W. presahovala intenzitu bežného vzťahu advokát - klient s výnimkou vzťahu vyplývajúceho z ich účasti ako spoločníkov v spoločnosti GGFS s.r.o. Z objektívneho hľadiska však personálne prepojenie oprávnenej osoby a PVS v očiach tretej osoby môže oprávnene vzbudiť pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby. V danom prípade boli spoločník a konateľ oprávnenej osoby (T. Y. X.) so spoločníkom PVS (L. N. W.) spoločníkmi spoločnosti GGFS s.r.o. Na tom nič nemení to, že obaja boli spoločníkmi spoločnosti GGFS s.r.o. prostredníctvom obchodných spoločností BIZZ, s.r.o. a G GROUP Limited (L. W. bol do júla 2017 priamo spoločníkom GGFS s.r.o.). Obchodná spoločnosť ako právnická osoba je umelou entitou, ktorej právny poriadok priznáva právnu subjektivitu, t.j. schopnosť byť nositeľom práv a povinností a prostredníctvom štatutárneho orgánu, či iných osôb schopnosť vlastnými úkonmi preberať práva a povinnosti - spôsobilosť právne konať. V právnickej osobe je potrebné rozlišovať osoby, ktoré jej vôľu (v prípade obchodnej spoločnosti najčastejšie na valnom zhromaždení) vytvárajú a osoby, ktoré právne relevantným spôsobom už vytvorenú vôľu prejavujú navonok. Túto vôľu môže právnická osoba vytvoriť a prejať navonok len prostredníctvom fyzických osôb, v prípade spoločnosti BIZZ, s.r.o. prostredníctvom T. X. Nemôže preto obstať poukaz na to, že spoločníkmi v GGFS s.r.o. boli T. X. a L. W. nepriamo prostredníctvom iných obchodných spoločností, ktoré ovládajú. Ak z verejne prístupných registrov je zistiteľná vzájomná

interakcia medzi L.. W. a T.. X. a ich spoločná účasť v inej obchodnej spoločnosti, a to nielen z výpisov z obchodného registra, ale zo zápisnice z valného zhromaždenia spoločnosti GGFS s.r.o. založenej v zbierke listín obchodného registra (hoc aj T.. X. na valnom zhromaždení zastupoval BIZZ, s.r.o., ale bol to on, kto sa valného zhromaždenia osobne zúčastnil a prejavoval vôľu v mene BIZZ, s.r.o. navonok), a potom tie isté osoby podpisovali v mene oprávnenej osoby a PVS tak verifikačný dokument, ako aj dohodu o plnení povinností oprávnenej osoby, môže to oprávnené vzbudiť pochybnosti o nestrannosti takejto verifikácie oprávnenou osobou.

18. V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že hoci vzťah T.. X. a L.. W. ako spoločníkov v spoločnosti GGFS s.r.o. nemožno kvalifikovať ako spoločné podnikanie podľa definície vyplývajúcej z ust. § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, nepochybne ide o vzťah obchodnoprávny v zmysle ust. § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka. Tento vzťah podľa okresného súdu by sa dal pripodobniť k vzťahu spoluvlastníkov veci, hoci ho s ním vzhľadom na špecifickú povahu obchodného podielu nemožno úplne stotožniť. Stav, kedy spoločník a konateľ oprávnenej osoby je spoločníkom v spoločnosti, kde je spoločníkom aj spoločník PVS, vyvoláva objektívne oprávnené pochybnosti o nestrannosti výkonu verifikácie oprávnenou osobou. V danej veci tak vzťah medzi T.. X. a L.. W. nemožno posudzovať iba ako vzťah advokáta a klienta, ale aj ako vzťah dvoch spoločníkov obchodnej spoločnosti, ktorý môže byť tak pozitívny, ako aj negatívny a môže sa v priebehu času vyvíjať. Z objektívneho pohľadu tento vzťah podľa okresného súdu spochybňuje nestrannosť oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. Zároveň okresný súd poukázal aj na to, že L.. N. W. a T.. Y. X. boli v posudzovanom čase členmi dozornej rady obchodnej spoločnosti EBR SERVICES a.s., pričom o spoločnom členstve s L.. N. W. v dozornej rade spoločnosti EBR SERVICES a.s. sa oprávnená osoba nezmienila. Keďže je zrejmé, že p. Y. X. a p. N. W. boli spolu členmi dozornej rady, ktorá okrem iného dohliada na činnosť členov štatutárneho orgánu, potom vyjadrenia oprávnenej osoby vyznievajú podľa okresného súdu nedôveryhodne.

19. Podľa okresného súdu aj keď tvrdenia oznamovateľa p. P. o závislosti, či vďačnosti T.. X. voči L.. W. neboli v konaní preukázané, je objektívnym faktom, že spoločníkom spoločnosti GGFS s.r.o. sa T.. X. mohol stať len na základe vôle L.. W. ako väčšinového spoločníka v spoločnosti GGFS s.r.o. Spoločnosť GGFS s.r.o. je v zmysle čl. VII Spoločenskej zmluvy uzavretou spoločnosťou, t.j. prevod obchodného podielu a tak vstup nového spoločníka, je viazaný na súhlas VZ spoločnosti. Zmyslom tohto ustanovenia je snaha doterajších spoločníkov regulovať, kto sa stane spoločníkom spoločnosti. Vstup T. X. do spoločnosti preto v danom prípade mohol prebehnúť len po výslovnom prejave vôle L.. W.. Do určitej miery podobný prípad, v ktorom sa riešil dopad vzťahu minoritného akcionára, ktorý hlasoval za ustanovenie členky predstavenstva do jej funkcie, a ktorá sa neskôr stala zákonnou sudkyňou vo veci, kde vystupoval tento minoritný akcionár, na nestrannosť danej sudkyne, bol riešený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo 68/2015 zo dňa 11. januára 2017, ktoré následne bolo posúdené ako ústavne konformné uznesením Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 504/2017-21 zo dňa 1. augusta 2017, kde takto založený vzťah bol posúdený ako dôvod na vylúčenie sudkyne z rozhodovania veci.

20. Okresný súd v odseku 84. odôvodnenia uznesenia poukázal na to, že zákon č. 315/2016 Z. z. je nepochybne predpisom verejného práva a pokuty zakotvené v jeho ust. § 13 majú verejnoprávny charakter. Právne normy zakotvujúce verejnoprávne sankcie nemožno vykladať extenzívne, ale naopak reštriktívne. Ustanovenie § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. však výslovne ako dôvod pre zákaz vykonávania úkonov oprávnenej osoby uvádza vzťah oprávnenej osoby k PVS alebo členom jeho orgánov. Zákon teda výslovne normuje zákaz vykonávania úkonov oprávnenou osobou, ak je oprávnená osoba vo vzťahu k členom orgánov PVS, ktorý spochybňuje jej nestrannosť.

21. Okresný súd z verifikačného dokumentu PVS vypracovaného oprávnenou osobou zistil, že L.. N. W. bol identifikovaný ako konečný užívateľ výhod PVS s poukazom na ust. § 6a ods. 1 písm. a) bod 1 a 4 zákona č. 297/2008 Z. z. PVS je právnickou osobou, spoločnosťou s ručením obmedzeným, ktorá má vlastnú právnu subjektivitu, majetkový základ a vlastné orgány, medzi ktoré obligatórne patrí aj valné zhromaždenie (najvyšší orgán spoločnosti - § 125 Obchodného zákonníka), ktoré je tvorené

spoločníkmi. L.. N. W. bol označený ako jeden z dvoch spoločníkov partnera verejného sektora. L.. W., ako spoločník partnera verejného sektora sa v prípade jeho účasti na valnom zhromaždení podieľa na prijímaní rozhodnutí patriacich do pôsobnosti valného zhromaždenia, prípadne rozhodnutí, ktorých prijímanie si valné zhromaždenie vyhradilo, a teda spolurozhoduje o zásadných otázkach týkajúcich sa partnera verejného sektora. Vzťah oprávnenej osoby prostredníctvom jej spoločníka a konateľa T.. Y. X. s L.. N. W. ako spoločníkom partnera verejného sektora je úplne zjavný a ľahko spoznatelný priamo nahliadnutím do výpisov z obchodného registra spoločnosti BIZZ, s.r.o. a GGFS s.r.o., z ktorých je zistiteľná spoločná účasť T.. Y. X. a L.. N. W. v obchodnej spoločnosti GGFS s.r.o. ako spoločníkov (či už najskôr priamo L.. N. W. a následne prostredníctvom G GROUP LTD. a T.. Y. X. nepriamo cez BIZZ, s.r.o.). Okresný súd tak uzavrel, že vzhľadom na vzťah oprávnenej osoby k PVS oprávnená osoba nesmela vykonávať úkony podľa zákona o registri partnerov verejného sektora vo vzťahu k partnerovi verejného sektora TIPO, s.r.o. a došlo tak k porušeniu zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2012 Z. z.

22. V odseku 86. odôvodnenia uznesenia okresný súd zovšeobecnil záver tak, že vzťah medzi konateľom PVS a konateľom oprávnenej osoby, ako aj vzťah medzi spoločníkom PVS a konateľom oprávnenej osoby, založený ich spoločnou účasťou ako spoločníkov v tretej obchodnej spoločnosti, aj keď prostredníctvom iných právnických osôb nimi väčšinou ovládaných, je objektívne spôsobilý vyvolať pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k PVS a oprávnená osoba je tak podľa ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. vylúčená z vykonávania úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k PVS.

23. K uloženým pokutám okresný súd poukázal na ust. § 17 ods. 2 zákona č. 315/2016 Z. z., kde je sankčný mechanizmus vyjadrený v ust. § 13 tak, že je ho možné uplatniť len voči subjektom obligatórne zapisovaným do registra PVS, preto okresný súd preskúmal, či PVS bol do registra PVS zapísaný dobrovoľne, alebo obligatórne. Z tvrdení a dôkazov predložených PVS okresný súd zistil, že objemy finančných prostriedkov, ktoré získava PVS od zdravotných poisťovní, vysoko prevyšujú zákonné limity, ktoré zakladajú povinnosť obligatórneho zápisu partnera verejného sektora do registra PVS. Okresný súd uzavrel, že PVS je ako obligatórne zapisovanému subjektu možné uložiť pokutu podľa ust. § 13 zákona č. 315/2016 Z. z.

24. Súd prvej inštancie poukázal na význam pokuty, ktorá nemá mať iba sankčný charakter, ale aj výchovný a stimulačný. Pri ukladaní pokuty registrujúci orgán prihliada najmä na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti. Výška pokuty ukladanej partnerovi verejného sektora je stanovená priamo zákonom, a to sumou hospodárskeho prospechu, ktorý PVS získal zo zmluvy. Len v prípade, ak tento hospodársky prospech nie je možné zistiť, pokuta sa uloží v rozmedzí od 10 000 eur do 1 000 000 eur. Určenie výšky pokuty v rámci zákonom stanoveného rozpätia je vecou uváženia súdu, pričom v takomto prípade súd zohľadňuje otázku povahy, závažnosti, spôsobu a následkov porušenia povinnosti, prípadne ďalšie okolnosti viažuce sa k sankcionovanému porušeniu zákona, t.j. napr. dobu trvania protiprávneho stavu, aby pokuta spĺňala nielen požiadavku individuálnej represie, ale pôsobila aj preventívne s cieľom pozitívne ovplyvniť správanie sa povinnej osoby, prípadne tretích osôb (funkcia individuálnej a generálnej prevencie).

25. K pojmu „hospodársky prospech“ okresný súd vyjadril, že považuje za správne chápanie tohto pojmu tak, ako to bolo vysvetlené v dôvodovej správe k zákonu č. 315/2016 Z. z., podľa ktorej „spôsob vyčíslenia hospodárskeho prospechu závisí od predmetu zmluvy. Jedným zo spôsobov vyčíslenia hospodárskeho prospechu je rozdiel medzi cenou, ktorú subjekt verejného sektora uhradil partnerovi verejného sektora za dodanie tovaru alebo služieb a finančnými prostriedkami, ktoré PVS vynaložil na obstaranie, resp. vyrobenie/poskytnutie tovarov alebo služieb, ktoré sú predmetom plnenia podľa zmluvy alebo dohody a boli v skutočnosti dodané. Analogicky preto platí tiež, že ak PVS nadobúdala majetok, práva k majetku alebo majetkové práva, predstavuje hospodársky prospech rozdiel medzi finančnými prostriedkami, ktoré za tieto práva zaplatil a trhovou hodnotou, ktorú získal“. Inými slovami, hospodársky prospech treba chápať nie ako obrát PVS s verejným sektorom, ale zisk, ktorý bol PVS vytvorený z relevantných transakcií s verejným sektorom. V tejto súvislosti okresný súd zdôraznil, že na

to, aby mohol byť hospodársky prospech riadne vyčíslený, je potrebné poznať priame, preukázateľné a účelné náklady (výdavky) PVS vynaložené na plnenie zmluvy alebo dohody (oprávnené náklady).

26. V danej veci vyčíslenie hospodárskeho prospechu PVS poskytlo okresnému súdu prehľad o úhradách zdravotnej poisťovne Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. za lekárenskú starostlivosť PVS za obdobie od zápisu PVS do registra partnerov verejného sektora do 31. decembra 2017 a prehľad o celkových nákladoch PVS za toto obdobie. PVS navrhol spôsob vyčíslenia hospodárskeho prospechu zodpovedajúceho predloženej zmluve uzatvorenej so zdravotnou poisťovňou Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. vychádzajúc zo stanovenia výšky nákladov vynaložených na plnenie zmluvy (konkrétne na zabezpečenie poskytovania lekárenskej starostlivosti poistencom poisťovne) na základe predpokladu, že pomer výnosov PVS zo zmluvy uzatvorenej so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a.s. k celkovým výnosom PVS je totožný s pomerom nákladov prináležiacim k zmluve vo vzťahu k celkovým nákladom partnera. Hospodársky prospech by sa takýmto spôsobom podľa PVS určil ako rozdiel výnosov zo zmluvy a pomerných nákladov. S týmto prepočtom by podľa okresného súdu bolo možné v zásade súhlasiť v prípade, keby bolo zrejmé, že všetky náklady PVS možno považovať za oprávnené náklady. Uvedené však nebolo možné skonštatovať. Aj sám PVS priznáva, že z účtovného hľadiska nemožno jednotlivé náklady priradiť k výnosom z konkrétnych obchodov a súčasne okresný súd doplnil, že PVS zahrnul do nákladov celkové náklady PVS (napr. ostatné náklady /mzdové náklady, odvody do poisťovní, zákonné sociálne náklady, služby, materiál, energie, ostatné/, daň PO), pričom nebolo možné určiť, ktoré z nich sa priamo viažu k plneniu zo zmluvy. Podľa okresného súdu sa javilo, že v posudzovanom prípade hospodársky prospech je mimoriadne obtiažne, resp. nemožné určiť. Ak pri poskytovaní lekárenskej starostlivosti platby uhrádzajú tri zdravotné poisťovne, ako aj samotní pacienti, ktorí čiastočne hradia im predpísané lieky a títo nakupujú aj lieky a tovar bez úhrady zdravotných poisťovní, oddelenie jednotlivých nákladov a výnosov by bolo veľmi prácne a dokazovanie v tomto smere nákladné, z hľadiska procesnej hospodárnosti neefektívne, preto bol namieste záver, že výška hospodárskeho prospechu v tomto prípade sa nedá určiť, v dôsledku ktorej skutočnosti okresný súd pristúpil k stanoveniu výšky pokuty v zákonom stanovenom rozmedzí od 10 000 eur do 1 000 000 eur, rešpektujúc zásady ukladania sankcií.

27. Primárnym účelom sankcie ukladanej PVS podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona č. 315/2016 Z. z. je odčerpanie hospodárskeho prospechu, ktorý PVS získal plnením zmluvy, pri ktorej došlo k porušeniu jeho povinností podľa zákona č. 315/2016 Z. z. V posudzovanom prípade porušenie povinností PVS nemalo za následok nepravdivý alebo neúplný zápis. Sankcia za porušenie zákazu podľa ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. chráni záujem štátu na nestrannom výkone povinností oprávnenej osoby s cieľom, aby nestranná verifikácia viedla k zápisu pravdivých a úplných údajov do registra. I napriek uvedenému bolo namieste, aby okresný súd pri určení výšky pokuty v prípade, že hospodársky prospech nie je možné určiť, vychádzal minimálne z údajov uvedených v účtovných závierkach dostupných v registri účtovných závierok, prípadne z údajov zistených z podkladov predložených účastníkmi konania, prípadne zistených z iných zdrojov, a to s cieľom stanoviť výšku pokuty s ohľadom na hospodárske výsledky PVS v snahe vyhnúť sa tomu, aby PVS považoval uloženú pokutu vzhľadom na objem výnosov, ktoré získal na základe zmlúv podľa ust. § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 315/2016 Z. z. za „bezvýznamnú“, z ktorého dôvodu by nemohla naplniť účel sankcie alebo naopak, aby uložená sankcia nemala likvidačný charakter.

28. Pre stanovenie výšky pokút v zákonom stanovenom rozpätí okresný súd považoval za inšpiratívny Nález Ústavného súdu ČR zo dňa 9. marca 2004 sp. zn. Pl. ÚS 38/02 a stotožnil sa s argumentáciou uznesenia rozšíreného senátu Najvyššieho správneho súdu ČR zo dňa 20. apríla 2010 č. j. 1 As 9/2008-133 publikovaného pod č. 2092/2010 Sb. Pri rešpektovaní zásady proporcionality, t.j. aby výška sankcie bola primeraná závažnosti a dôsledkom porušenia povinnosti, ktorá je sankcionovaná, potreby individuálnej, a to náprava budúceho konania toho, kto povinnosť porušil a generálnej (výchovné pôsobenie sankcie na iných PVS) prevencie, potom podľa názoru okresného súdu bolo primerané v okolnostiach individuálneho posudzovaného prípadu uložiť PVS pokutu na samej spodnej hranici zákonného rozpätia vo výške 10 000 eur. Takáto pokuta, jej výška, nebude mať likvidačný charakter pre PVS, keďže zodpovedá cca 3,5% plnenia, ktorý partner verejného sektora získal zo zmluvy so

Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a.s., zodpovedá cca 0,4% čistého obratu PVS za rok 2017 (v roku porušenia povinnosti), zisteného z jeho verejne prístupnej účtovnej závierky (týmto číslami okresný súd len demonštroval nelikvidačný charakter výšky pokuty pre PVS, a teda rešpektovanie zásady proporcionality pri jej ukladaní). Súčasne táto výška pokuty bude dostatočne výchovná pre iných PVS, ktorí by potencionálne mohli porušiť zákaz podľa ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z.

29. K pokute uloženej členovi štatutárneho orgánu J. O. okresný súd uviedol, že táto pokuta bola ukladaná štatutárnemu orgánu za nesprávny výber oprávnenej osoby, o ktorej konateľ PVS musel vedieť, že s ohľadom na znenie § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. je táto vylúčená z vykonávania úkonov vo veci PVS. Na zodpovednosti konateľa podľa okresného súdu nič nemení ani to, že podľa predloženej zápisnice z VZ PVS zo dňa 6. marca 2017 pri výbere oprávnenej osoby vykonával uznesenie VZ (s odkazom na ust. § 135a ods. 3 Obchodného zákonníka). Dôvodov, ktoré viedli okresný súd k uloženiu pokuty na spodnej hranici zákonného rozpätia bolo viacero a to, že išlo o prvé porušenie zákona č. 315/2016 Z. z. zo strany konateľa PVS, boli vzaté do úvahy kritéria uvedené v ust. § 13 ods. 6 zákona č. 315/2016 Z. z. a súčasne bolo zohľadnené, že doposiaľ nebola spochybnená správnosť údajov zapísaných o PVS v registri PVS a porušenie ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. nemalo škodlivý následok v podobe nesprávneho zápisu údajov a ukladaná pokuta má tak preventívny charakter. V neposlednom rade okresný súd zohľadnil aj skutočnosť, že problematika vylúčenia oprávnenej osoby z vykonávania úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. je úplne novou, preto pri absencii akejkoľvek použiteľnej odbornej literatúry a judikatúry nebolo ľahké pre kohokoľvek sa správne v problematike zorientovať, čomu musí zodpovedať aj výška uloženej sankcie. Vo výroku o pokute uloženej členovi štatutárneho orgánu okresný súd zohľadnil aj ručenie oprávnenej osoby za zaplatenie tejto pokuty, pričom tento výrok zodpovedá záverom ešte federálnej judikatúry o vzťahu dlžníka a ručiteľa (R 2/1975 - „Žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcovi istinu s príslušenstvom v stanovenej lehote, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného“).

30. K pokute uloženej oprávnenej osobe okresný súd uviedol, že aj táto má preventívny charakter, keď nedošlo k škodlivému následku v podobe zápisu nesprávnych údajov do registra. Okresný súd uviedol, že úvahy o výške pokuty, ktoré vyjadril v odseku 94. odôvodnenia napadnutého uznesenia platia v zásade aj pre pokutu ukladanú oprávnenej osobe, no s tým rozdielom, že zákaz vyjadrený v ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. sa týka priamo oprávnenej osoby. U oprávnenej osoby sa predpokladá, že úkony podľa zákona č. 315/2016 Z. z. vykoná profesionálne a s odbornou starostlivosťou, ktorej súčasťou je aj schopnosť oprávnenej osoby vyvarovať sa pri svojom konaní konfliktu záujmov. Je to predovšetkým oprávnená osoba, ktorá ako osoba práva znalá, má povinnosť rozpoznať svoje možné vylúčenie z vykonávania úkonov vo vzťahu ku konkrétnemu PVS a eventuálne vykonávanie úkonov odmietnuť. Z tohto dôvodu okresný súd uložil pri rovnakom zákonnom rozpätí výšky pokuty u oprávnenej osoby ako pri členovi štatutárneho orgánu PVS pokutu oprávnenej osobe vo väčšej výške ako členovi štatutárneho orgánu PVS, avšak tiež v dolnej polovici zákonného rozpätia, a to vo výške 20 000 eur.

31. Uloženú pokutu sú účastníci konania povinní zaplatiť na účet Okresného súdu Žilina, ktorý je vedený v Štátnej pokladnici, podľa platobných údajov, ktoré uviedol okresný súd v pripojených príkazoch na úhradu. Okresný súd súčasne upozornil účastníkov konania na ust. § 13 ods. 2 zákona č. 315/2016 Z. z., podľa ktorého registrujúci orgán vykoná výmaz zapísaného partnera verejného sektora, ak právoplatne uložil pokutu za porušenie zákazu podľa § 19 a táto pokuta nebola v lehote určenej súdom zaplatená. Vzhľadom na tento následok nezaplatenia pokuty riadne a včas určil okresný súd lehotu na zaplatenie pokuty do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti príslušného výroku uznesenia. Pri rozhodovaní o trovách súdneho konania okresný súd aplikoval ust. § 52, § 57 CMP s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, prihliadnuc na to, že dôvod na aplikáciu ustanovení § 55 CMP a § 56 CMP nezistil, pričom konateľ PVS navrhol, aby okresný súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov konania nárok a ostatní účastníci konania návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania v priebehu konania neučinili.

32. O odvolaní partnera verejného sektora, štatutárneho orgánu partnera verejného sektora a oprávnenej

osoby rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 30. júna 2021 č. k. 13Cob/168/2020-382 tak, že výrokom I. potvrdil uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 30. augusta 2019 č. k. 5PPok/8/2018-161 v spojení s opravným uznesením zo dňa 7. októbra 2020 č. k. 5PPok/8/2018-364, a výrokom II. nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

33. Pozornosti odvolacieho súdu v otázke prípustnosti podania odvolania neuniklo odlišné znenie ust. § 13 ods. 7 zákona k dátumu napadnutého uznesenia okresného súdu a znenie platné v štádiu odvolacieho konania. Podstatné pre prípustnosť odvolania oprávnenej osoby bolo podľa názoru odvolacieho súdu, že v zmysle výroku II. rozhodnutia okresného súdu pri uložení pokuty konateľovi PVS bolo vyjadrené, že za jej zaplatenie ručí oprávnená osoba - Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., Miletičova 5B, Bratislava, IČO: 36 731 544.

34. Toto ručenie oprávnenej osoby je vyjadrené aj v ust. § 13 ods. 5 zákona. Odvolací súd upriamil pozornosť na dôvodovú správu k zákonu č. 241/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k ust. § 13 ods. 7 zákona, v ktorej sa uvádza, že týmto „dochádza k zosúladieniu uvedeného ustanovenia s § 13 ods. 5 zákona, ktorý vzťah partnera verejného sektora a oprávnenej osoby z uloženej pokuty považuje za ručiteľský, nie za vzťah solidárnej zodpovednosti“. Vzhľadom k tomuto zosúladieniu ručiteľského vystupovania oprávnenej osoby, konkrétne v ust. § 13 ods. 7 zákona, účinného od 1. septembra 2019, potom prípustnosť odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu mala zo zákona oprávnená osoba.

35. Odvolací súd zdôraznil, že v zmysle výroku II. napadnutého uznesenia okresného súdu vo vzťahu k oprávnenosti podania odvolania oprávnenou osobou bolo určujúce vyjadrenie ručiteľského záväzku tejto oprávnenej osoby za pokutu uloženú konateľovi PVS a nie to, či bola uložená pokuta spoločne a nerozdielne s konateľom PVS. Ručeniu už podľa ustálenej súdnej praxe zodpovedá výrok plnenia tak, že plnením jedného z účastníkov zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého z účastníkov a nie solidárnosť vyjadreného plnenia, t.j. plniť spoločne a nerozdielne tak, ako to bolo v zmysle znenia ust. § 13 ods. 7 zákona do 31. augusta 2019. Oprávnenej osobe zákon priamo zveruje možnosť podania odvolania. Oprávnená osoba v podanom odvolaní zo dňa 3. októbra 2019 uviedla rozsah odvolania, ktorým napáda výrok I., výrok II. a výrok III. napadnutého uznesenia okresného súdu. Oprávnená osoba má účastníctvo v konaní o uložení pokuty podľa ust. § 13 ods. 5 v spojení s ust. § 13 ods. 1 zákona, t.j. v konaní o uložení pokuty partnerovi verejného sektora a štatutárnemu orgánu, v danom prípade konateľovi PVS, ktoré účastníctvo je zachované aj vo vyvolanom odvolacom konaní. Znamená to, že oprávnená osoba je účastníkom konania o odvolaní, ktoré sa týka aj odvolania PVS a konateľa PVS, ktorým napadnutým uznesením okresného súdu bola podľa výroku I., II. uložená pokuta.

36. Odvolací súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51, z ktorého vyplýva, že podaním odvolania oprávnenou osobou sa „otvára“ celé napadnuté rozhodnutie okresného súdu, t.j. v celosti jeho výrokovej časti uloženia pokuty PVS, konateľovi PVS, oprávnenej osobe a k týmto výrokom viažuce sa odôvodnenie. Vzhľadom na to, že v ust. § 16 ods. 5 zákon odkazuje na primerané použitie ustanovení Civilného mimosporového poriadku, odvolací súd v súlade s názorom vysloveným ústavným súdom v uznesení zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51 skonštatoval, že aj odvolanie podané PVS a konateľom PVS je prípustné proti uzneseniu okresného súdu. Odvolací súd posúdil konanie a rozhodovanie o pokute vzhľadom k obsahu zákona v spojení s napadnutým uznesením okresného súdu ako konanie a rozhodovanie vo veci samej. S prihliadnutím k tomu, že podľa ust. § 59 ods. 1 CMP je odvolanie prípustné proti uzneseniu okresného súdu, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, teda aj rozhodnutie okresného súdu o uložení pokuty, odvolací súd v zhode s uznesením ústavného súdu konštatuje, že odvolanie proti rozhodnutiu okresného súdu bolo prípustné aj zo strany PVS a konateľa PVS.

37. V rámci podaných odvolaní PVS, konateľ PVS a oprávnená osoba namietali, že rozhodnutie okresného súdu nemá náležitosti podľa ust. § 220 ods. 2 CSP, je nedostatočne odôvodnené. Odvolací

súd po oboznámení sa s napadnutým uznesením okresného súdu bol toho názoru, že toto má náležitosti vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP. Okresný súd svoje rozhodnutie riadnym spôsobom zdôvodnil, keď vyjadril samostatne zistený skutkový stav, vyjadril, ktoré rozhodné ustanovenia zákona č. 315/2016 Z. z. aplikoval, prehľadne vyjadril právne posúdenie, ako aj rozhodné okolnosti k uloženým pokutám. Okresný súd vyjadril skutkové a právne východiská, na základe ktorých rozhodol o uložení pokuty tak PVS, ako aj konateľovi PVS a oprávnenej osobe. Všeobecné súdy nie sú povinné dať stanovisko, resp. vyjadriť závery ku každej okolnosti, ktorú predostiera sporová strana, resp. účastník. Je postačujúce, ak sa dajú skutkové a právne závery a tieto zdôvodnia len k okolnostiam podstatnej a rozhodnej povahy, ktoré sú určujúce pre samotné súdne rozhodnutie. Rovnako tak ani konanie o opravnom prostriedku, v danom prípade o odvolaniach PVS, konateľa PVS a oprávnenej osoby, nemá poskytnúť odpoveď na každý odvolací argument, ale len na tie, ktoré majú pre posúdenie odvolacej veci podstatný význam (II. ÚS 78/05). Je už ustálenou súdnou praxou Ústavného súdu SR vyjadrené, že iba skutočnosť, že sa odvolateľ s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu (I. ÚS 188/06).

38. Oprávnená osoba v podanom odvolaní namietala výrokovú časť uznesenia okresného súdu v tom, že nebola vyjadrená kvalifikácia skutku, za ktorého porušenie bola uložená PVS, konateľovi PVS a oprávnenej osobe pokuta. Ak registrujúci orgán zahrnul kvalifikáciu skutku len do odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, hoci aj táto podľa oprávnenej osoby nie je dostatočná a chýba opis presného skutku vo výrokovej časti rozhodnutia spôsobuje to, že by mohlo dôjsť k dvojnásobnému sankcionovaniu účastníka konania za ten istý skutok, čo je v rozpore so zásadou ne bis in idem. Oprávnená osoba mala za to, že napadnuté rozhodnutie trpí nepreskúmateľnosťou, pokiaľ výroková časť napadnutého rozhodnutia neobsahuje kvalifikáciu skutku, ktorú možno vyvodíť len z jeho odôvodnenia. Oprávnená osoba v tomto videla porušenie práva na spravodlivý proces.

39. Uvedenú argumentáciu neposúdil odvolací súd ako relevantnú, a to s poukazom na účel právnej úpravy prijatý zákonom č. 315/2016 Z. z. a charakter konania o uložení pokuty podľa ust. § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. Rozhodnutie registrujúceho orgánu, konkrétne Okresného súdu Žilina, o uložení sankcie podľa § 13 ods. 1 zákona považuje odvolací súd ako špecifický typ rozhodnutia, ktoré svojou povahou vychádza z právnej úpravy konania vo veciach obchodného registra podľa § 278 a nasl. CMP.

40. Pozornosti odvolacieho súdu neuniklo, že PVS a konateľ PVS proti rozhodnutiu okresného súdu podali správnu žalobu, označenú vo veciach správneho trestania, o ktorej rozhodol Krajský súd v Žiline rozhodnutím zo dňa 7. januára 2020 sp. zn. 30S/159/2019 tak, že žalobu odmietol z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu nebolo vydané orgánom verejnej správy (§ 4 SSP), t.j. rozhodnutia, ktoré je zo súdneho prieskumu vylúčené podľa § 7 písm. d) Správneho súdneho poriadku.

41. V tejto súvislosti odvolací súd upozornil aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. mája 2020 sp. zn. 3Asan/4/2020, z ktorého podľa odseku 11. odôvodnenia vyplýva záver, že rozhodnutie vydané Okresným súdom Žilina v súdnom konaní podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. je rozhodnutím, ktoré nebolo vydané orgánom verejnej správy. Jednalo sa o rozhodnutie vo veci, v ktorej je daná právomoc súdu ako orgánu súdnej moci v civilnom procese. V spojení s odsekom 12. odôvodnenia predmetného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo konštatované, že rozhodnutia vydané v konaniach podľa zákona č. 315/2016 Z. z. sú výsledkom súdneho konania (civilného mimosporového procesu), a nie administratívneho konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto kasačnú sťažnosť sťažovateľa zamietol.

42. Odvolací súd poukázal na tieto rozhodnutia, pretože aj z nich vyplýva záver charakteru konania o uložení pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. a to konania, v ktorom sú vydávané rozhodnutia ako výsledok civilného mimosporového procesu, pre ktorý nie je namieste sa domáhať toho, aby vo výrokovej časti takéhoto súdneho rozhodnutia bola uvedená kvalifikácia skutku, za ktorého porušenie bola uložená pokuta. Oprávnená osoba v bode 6. podaného odvolania, v odseku 49. namietala, že rovnakou vadou trpelo už samotné uznesenie o začatí konania, ktorým registrujúci orgán začal konanie v prejednávanej veci ex offio, ak neuviedol vo výrokovej časti, v čom vidí deliktuálne konanie PVS,

konateľa PVS alebo oprávnenej osoby, pre ktoré začal konanie o uložení pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z.

43. Odvolací dôvod oprávnenej osoby o nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, keďže vo výrokovej časti absentuje kvalifikácia skutku, za ktorý došlo k uloženiu pokuty, odvolací súd nevzhliadol ako opodstatnený. K uvedenému záver odvolací súd dospel vzhľadom na vymedzený charakter konania o uložení pokuty podľa § 13 zákona, ako súdneho konania (civilného mimosporového procesu), ktorého výsledkom sú rozhodnutia o uložení pokuty vychádzajúce aj z právnej úpravy konania vo veciach obchodného registra, kde je princíp sankcionovania aj v ust. § 11 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedené prepojenie vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky v odseku 25. odôvodnenia svojho uznesenia zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51 s tým, že zákonnú úpravu súdneho sankcionovania možno nájsť aj v § 11 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov súvisiaceho s § 298 ods. 1 CMP.

44. Na doplnenie odvolací súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 8. októbra 2020 sp. zn. II. ÚS 432/2020, v ktorom v odseku 21. odôvodnenia sa uvádza: „Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov o porušení práv tým, že okresný súd vo výrokovej časti neuviedol, pre ktoré konkrétne porušenie povinností začal konanie o pokute, ústavný súd odkazuje na vlastné tvrdenie sťažovateľov, s ktorým sa ústavný súd stotožňuje, a teda, že „Uloženie pokuty však nie je samo o sebe predmetom, ani účelom iniciovaného konania o pokute. Jeho predmetom a účelom je zisťovanie a rozhodovanie o niektorom protiprávnom konaní uvedenom v hypotéze právnej normy obsiahnutej v § 13 ods. 1 zákona č. 315/2016 Z. z.". Napokon dôvody začatia konania o uložení pokuty je možné vyvodiť aj z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktoré cituje ustanovenia zákona o registri partnerov verejného sektora, ktorých porušenie naplňa dôvodnosť začatia konania o pokute v zmysle § 13 ods. 1 zákona o registri partnerov verejného sektora". Ústavný súd SR preto sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol. Výrovková časť bola s ohľadom na vyššie uvedené podľa názoru odvolacieho súdu úplná a určitá, teda nevyžadovalo sa vyjadrenie kvalifikácia skutku vo výroku, za ktorý sa okresným súdom uložila pokuta.

45. Argumentácia obsiahnutá v odvolaniach PVS, konateľa PVS a oprávnenej osoby sa týkala predovšetkým nesprávnych skutkových zistení, záverov, nesprávneho právneho posúdenia veci, nesprávneho extenzívneho výkladu rozhodných ustanovení zákona č. 315/2016 Z. z. ako verejnoprávnej normy a nedostatočného odôvodnenia. Odvolatelia trvali na nestrannosti oprávnenej osoby k PVS a jeho konateľovi. Okrem iného sa okresný súd podľa ich názoru nevysporiadal s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá riešila nestrannosť sudcov, resp. sudcu na konaní a rozhodovaní vo veci, týkajúcej sa posudzovania vylúčenia, alebo nevylúčenia sudcu. Ako odvolací dôvod namietali odvolatelia aj porušenie princípu ne bis in idem a konštatovania okresným súdom, ktoré nemali oporu v spise. Náklady, ktoré PVS uviedol v položke nákladov, považovali za jednoznačne preukázateľné náklady, teda PVS spoľahlivo určil hospodársky prospech - výnos, ktorý má z jedinej zmluvy uzavretej podľa ust. § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 315/2016 Z. z., a to so subjektom Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.

46. Odvolací súd ani jeden z odvolacích dôvodov PVS, konateľa PVS a oprávnenej osoby nevyhodnotil ako relevantný. Pre účely konania a rozhodovania okresným súdom v zmysle ust. § 13 zákona odvolací súd skonštatoval, že skutkový stav veci bol v dostatočnom a v potrebnom rozsahu zistený a bol aj správnym spôsobom vyhodnotený, správnosť záverov odvolací súd vyhodnotil aj v rovine právneho posúdenia veci. Spoločným znakom správnosti skutkových ako aj právnych záverov vyslovených súdom prvej inštancie v napadnutom uznesení je aplikácia ust. § 387 ods. 2 CSP, keď sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a v podrobnostiach na jeho skutkové ako aj právne závery odkazuje. Práve z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné a ani žiaduce, aby v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu boli opätovne zopakované tie skutkové a právne závery, ktoré vyjadril okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, pretože je postačujúce na ne len odkázať. Na podporu zvoleného postupu odvolací súd

poukázal na ustálenú rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozhodnutie sp. zn. 8Cdo/190/2016, sp. zn. 5Cdo/40/2018 v spojení s uznesením Ústavného súdu SR zo dňa 8. októbra 2009 sp. zn. IV. ÚS 350/09, keď je nepochybné, že rozhodnutie okresného súdu ako aj odvolacieho súdu tvoria organickú jednotu).

47. K správnosti výkladu právnej normy, a to zákona č. 315/2016 Z. z., ktorý uskutočnil okresný súd, považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že oprávnená osoba je dôležitým prvkom v procese registrácie konečných užívateľov výhod, pretože len oprávnená osoba je aktívne legitimovaná iniciovať registračné konanie (prvozápis, zmena a výmaz), súčasne oprávnená osoba nesie zodpovednosť za riadnu identifikáciu konečného užívateľa výhod (uvedené vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51). Okresný súd preto podľa odvolacieho súdu správne postupoval, pokiaľ vo svojom rozhodnutí kladol dôraz na odbornosť oprávnenej osoby a jej zodpovednosť v procese registrácie, ktorý predpoklad profesionálneho vykonávania úkonov s odbornou starostlivosťou sa zákonite a logicky premietol aj do výšky uloženej pokuty okresným súdom, pokiaľ bolo zistené, že oprávnená osoba porušila zákaz obsiahnutý v ust. § 19 zákona.

48. Nakoľko okresný súd zistil vzťah oprávnenej osoby k partnerovi verejného sektora, oprávnená osoba nesmela vykonávať úkony podľa zákona č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k PVS, čím došlo k porušeniu zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. Podľa okresného súdu vzťah oprávnenej osoby prostredníctvom jej spoločníka a konateľa T.. X. so spoločníkom PVS - L.. N. W., L.. bol zjavný nahliadnutím do výpisov z obchodného registra spoločnosti BIZZ, s.r.o. a GGFS s.r.o., z ktorých bola zistiteľná spoločná účasť T.. Y. X. a L.. N. W., L.. v obchodnej spoločnosti GGFS s.r.o. ako spoločníkov, či už najskôr priamo L.. N. W., L.. a následne prostredníctvom G GROUP LTD. a T.. Y. X. nepriamo cez BIZZ, s.r.o. V zhrňujúcom závere okresný súd skonštatoval, že vzťah medzi spoločníkom PVS a konateľom oprávnenej osoby, založený ich spoločnou účasťou ako spoločníkov v tretej obchodnej spoločnosti, aj keď prostredníctvom iných právnických osôb nimi ovládaných, je objektívne spôsobilý vyvolať pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa zákona o registri partnerov verejného sektora vo vzťahu k PVS, a preto oprávnená osoba podľa záveru okresného súdu bola podľa ust. § 19 písm. c) zákona vylúčená z vykonávania úkonov vo vzťahu k PVS.

49. Podľa názoru odvolacieho súdu zistený vzťah okresný súd správne kvalifikoval ako vzťah, na ktorý sa vzťahuje ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., z ktorého dôvodu oprávnená osoba nesmela vykonávať úkony podľa zákona o registri partnerov verejného sektora. Zhodne ako okresný súd aj odvolací súd bol toho názoru, že zistený vzťah by mohol vzbudiť pochybnosť o nestrannosti oprávnenej osoby. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd nestotožnil s odvolacím dôvodom PVS a štatutárneho orgánu PVS o extenzívnom výklade ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. okresným súdom v prípade zistenia tohto prepojenia. Odvolací súd nemal pochybnosti o tom, že z ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. vyplýva zákaz pre oprávnenú osobu vykonávať úkony podľa tohto zákona, pokiaľ má akýkoľvek vzťah k PVS alebo k členom jeho orgánov, ktorý by len mohol vzniknúť pochybnosť o jej nestrannosti. Skutočnosť, že sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia inšpiroval judikatúrou, ktorá rieši vylúčenie sudcov z rozhodovania vecí, neznamenať podľa odvolacieho súdu bezvýhradné aplikovanie judikačnej činnosti súvisiacej s otázkou vylúčenia sudcov z rozhodovania vecí. Výklad rozhodných ustanovení zákona č. 315/2016 Z. z. uskutočnený okresným súdom neposúdil odvolací súd ako odporujúci zmyslu a účelu tejto zákonnej úpravy. Práve naopak odvolací súd takýto výklad vyhodnotil ako súladný s charakterom právnej normy, ktorá ak má zabezpečiť zvýšenie transparentnosti vo vzťahu medzi súkromným a verejným sektorom, tak je potom namieste, pokiaľ sa pri vzťahu oprávnenej osoby k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov kladie dôraz na objektívne hľadisko nestrannosti t.j., či z objektívneho hľadiska (personálne) prepojenie oprávnenej osoby a partnera verejného sektora v očiach tretej osoby môže oprávnené vzbudiť pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby.

50. Ako neopodstatnenú kvalifikoval odvolací súd námietku PVS a štatutárneho orgánu PVS v podanom odvolaní, podľa ktorej okresný súd neskúmal kvalitu vzťahu oprávnenej osoby a štatutárneho orgánu PVS a uspokojil sa výlučne s rigidným jazykovým výkladom ust. § 19 zákona. Odvolací súd zdôraznil,

že práve zákonom č. 315/2016 Z. z. sledovaná transparentnosť vzťahov pri nakladaní s verejnými prostriedkami dala zákonný podklad k tomu, aby bolo možné v danej veci vysloviť, že okresným súdom zistený vzťah medzi spoločníkom PVS a konateľom, spoločníkom oprávnenej osoby spochybňuje nestrannosť oprávnenej osoby. Dodržiavanie princípu transparentnosti sleduje ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z., ktorého porušenie vyplynulo zo vzťahu medzi spoločníkom PVS a konateľom oprávnenej osoby založeného ich spoločnou účasťou, ako spoločníkov v tretej spoločnosti (hoci prostredníctvom iných právnických osôb), čo aj podľa názoru odvolacieho súdu objektívne vyvoláva pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa ZRPVS vo vzťahu k partnerovi verejného sektora, preto bola oprávnená osoba vylúčená z vykonávania úkonov (v zmysle § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z.). Výklad rozhodných ustanovení zákona č. 315/2016 Z. z. bol zo strany okresného súdu podľa názoru odvolacieho súdu v súlade so zmyslom a účelom tejto právnej normy, ktorý nezasiahol do základných práv a slobôd odvolateľov. Na doplnenie odvolací súd uviedol, že vzťah oprávnenej osoby k PVS alebo k členom jeho orgánov je vzťahom cez vystupujúce osoby za tieto subjekty, a preto pri tomto vzťahu nie je možné uplatniť také reštriktívne nazeranie ako vyjadril v odvolaní PVS a štatutárny orgán PVS v tom, že T.. Y. X. nie je oprávnenou osobou, ak oprávnenou osobou je Advokátska kancelária Bugala -Đurček, s.r.o.

51. V odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej odvolací súd uviedol, že z ust. § 13 ods. 1 zákona č. 315/2016 Z. z. vyplývajú jednotlivo vymedzené skutky, za ktoré registrujúci orgán ukladá pokuty PVS a štatutárnemu orgánu PVS, medzi ktorými je aj porušenie zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. Z ust. § 13 ods. 4 zákona č. 315/2016 Z. z. vyplýva uloženie pokuty oprávnenej osobe registrujúcim orgánom, ak poruší zákaz podľa ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. V danej veci mal odvolací súd za to, že okresný súd vecne správnym spôsobom skonštatoval porušenie zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., z ktorého titulu bol splnený základ pre ukladanie pokút okresným súdom, a to tak vo vzťahu oprávnenej osoby k PVS, ako aj štatutárnemu orgánu PVS. V tejto súvislosti odvolací súd za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu, ktoré sa viaže k stanoveniu výšky uložených pokút, keďže sa s postupom a závermi okresného súdu stotožnil. Okresný súd postupoval pri ukladaní pokút za rešpektovania zásad proporcionality, zodpovednosti, odbornej starostlivosti oprávnenej osoby, pričom PVS uložil pokutu 10 000 eur, t.j. na spodnej hranici, ktorá nemá likvidačný charakter aj podľa názoru odvolacieho súdu a konateľovi PVS uložil pokutu rovnako na spodnej hranici zákonného rozpätia, čo bolo uplatnené aj pri sankcii uloženej oprávnenej osobe, u ktorej však okresný súd zohľadnil to, že u nej sa predpokladá profesionalita a odborná starostlivosť, pre ktorú v zmysle ust. § 13 ods. 4 zákona č. 315/2016 Z. z. registrujúci orgán oprávnenej osobe uložil pokutu vyššiu od spodnej hranice zákonného rozpätia, t.j. nie 10 000 eur, ako konateľovi PVS, ale 20 000 eur. Okresný súd v zákonne požadovanom rozsahu zdôvodnil aj závery prijaté k výške ukladaných pokút.

52. Odvolací súd nepovažoval za opodstatnenú námietku oprávnenej osoby obsiahnutú v odvolaní, v zmysle ktorej došlo zo strany okresného súdu k porušeniu princípu ne bis in idem, t.j. zákaz viacnásobného potrestania za ten istý skutok, keď okresný súd vo viacerých konaniach uložil oprávnenej osobe pokuty pre to isté porušenie zákona. K predmetnej námietke odvolací súd upriamil pozornosť na skutočnosť, že v danom prípade sa jedná o partnera verejného sektora, ktorým je spoločnosť TIPO, s.r.o, IČO: 36 015 938. Tým, že okresný súd skúmal postup pri vykonávaní úkonov podľa zákona o registri partnerov verejného sektora, kedy zistil zákonný dôvod na uloženie pokuty v zmysle ust. § 13 ods. 1 zákona č. 315/2016 Z. z., bol podľa odvolacieho súdu namiesto postup okresného súdu, ktorý rozhodol o uložení pokuty oprávnenej osobe pre porušenie zákazu podľa ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z.

53. Ďalšia argumentácia odvolateľov sa týkala neaplikovania rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky okresným súdom pri konštatovaní vzťahu medzi oprávnenou osobou a spoločníkom PVS, z ktorej rozhodovacej praxe vyplýva, že vzťahy založené na kolegiálnej a profesionálnej spolupráci, pokiaľ neprerastú do vzťahov priateľských, úzko osobných, blízkych, sa nepovažujú za vzťahy vzbudzujúce pochybnosti o nestrannosti. S poukazom na odsek 71. odôvodnenia uznesenia okresného súdu, odvolací súd uviedol, že okresný súd na posúdenie možného vylúčenia

oprávnenej osoby len ako inšpirujúcu použil judikatúru riešiacu vylúčenie sudcov z rozhodovania vecí. Za tohto stavu nemožno bezvýhradne apelovať na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá sa týka posúdenia (ne)zaujatosti sudcov, resp. sudcu pri rozhodovaní tej ktorej veci. Pre objektívnu nestrannosť oprávnenej osoby, resp. pre objektívne vylúčenie spochybnenia nestrannosti oprávnenej osoby k PVS alebo k členom jeho orgánov, je vzhľadom k zmyslu a účelu zákona č. 315/2016 Z. z. dôraz na objektívne hľadisko nestrannosti v očiach tretej osoby, keďže primárnym účelom zákona č. 315/2016 Z. z. je zvýšenie transparentnosti vo vzťahoch medzi súkromným a verejným sektorom.

54. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd zaoberal aj s odvolacou argumentáciou, ktorá spočívala v posúdení deliktuálneho konania oprávnenej osoby vo vzťahu ku všetkým sankcionovaným spoločnostiam ako pokračovacieho deliktu s tým, že nešlo o opakovanie deliktu, ale o jeden delikt, v dôsledku čoho je namieste uložiť jednu sankciu aplikujúc zásady ukladania trestov za pokračovací trestný čin podľa trestnoprávnej úpravy. Odvolací súd skonštatoval, že analogická aplikácia ustanovení upravujúcich ukladanie trestov za trestné činy, resp. priestupky, nemôže byť bezbrehá. Za potrebné považoval odvolací súd zdôrazniť, že úprava registra partnerov verejného sektora vrátane ukladania sankcií za porušenie povinností uložených týmto zákonom je obsiahnutá práve v samotnom zákone č. 315/2016 Z. z., ktorý nielen dotknutým subjektom súkromného práva vymedzuje rámec ich práv a povinností, ale aj konajúcim súdom vymedzuje rámec ich procesného postupu vrátane postupu pri posudzovaní porušenia zákonom uložených povinností a ukladania sankcií za toto porušenie. Úpravu posudzovania skutku ako pokračovacieho trestného činu a ukladania trestu za takýto trestný čin považoval odvolací súd za úpravu výlučne aplikovateľnú v podmienkach trestného konania, ktorú nemožno prenášať na ukladanie sankcií podľa zákona č. 315/2016 Z. z., ktorý upravuje inú právnu oblasť, len z dôvodu, že táto úprava by sa pre opakované porušovanie povinností v zmysle tohto zákona javila ako priaznivejšia pre porušovateľa. Pokračovací trestný čin je upravený v ustanovení § 122 ods. 10 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „TZ“) ako osobitný, samostatný inštitút trestného práva a jeho úpravu nemožno podľa názoru odvolacieho súdu bez výslovného zákonného odkazu aplikovať na ukladanie sankcií podľa zákona č. 315/2016 Z. z., v ktorom obdobná úprava absentuje. Pri absencii akejkoľvek úpravy tejto otázky v zákone č. 315/2016 Z. z. a celkom zjavnej nemožnosti použitia trestnoprávnej úpravy o okamihu vznesenia obvinenia (ako podmienky pre posúdenie, či sa jedná o pokračovací trestný čin) by potom pri ukladaní sankcií podľa zákona č. 315/2016 Z. z. nebolo možné vymedziť, ktoré čiastkové skutky by ešte mali spadať pod jeden „pokračovací“ delikt. V zmysle uvedeného by tak ani nebolo možné určiť, za ktoré konkrétne porušenia a vo vzťahu, ku ktorým konkrétnym spoločnostiam by mala byť posudzovaná a uložená jedna, spoločná sankcia, ktorej sa oprávnená osoba v odvolaní domáha.

55. Odvolanie PVS a konateľa PVS neposúdil odvolací súd ako relevantné, ani čo do spôsobu a postupu okresného súdu pri uložení pokuty PVS a konateľovi PVS. Odvolací súd sa stotožnil so spôsobom uloženia pokuty PVS a konateľovi PVS, ako aj s východiskami, ktoré vyjadril okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia. Okresný súd určitým spôsobom vyjadril a zdôvodnil to, že výška hospodárskeho prospechu sa v tomto prípade nedala určiť, v dôsledku ktorej skutočnosti pristúpil k stanoveniu výšky pokuty v zákonom stanovenom rozmedzí od 10 000 eur, za rešpektovania zásad ukladania sankcií.

56. Dôvod na zastavenie konania odvolací súd nezistil, pretože úkony podľa zákona č. 315/2016 Z. z. pre PVS vykonala oprávnená osoba, ktorá bola z týchto úkonov vylúčená podľa ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. Odvolací súd rovnako nezistil nesprávnosť skutkových zistení, ani nesprávne právne posúdenie veci.

57. Napriek tomu, že výrok IV. rozhodnutia súdu prvej inštancie, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania odvolaním napadnutý nebol, odvolací súd uviedol, že sa jedná o výrok závislý od výrokov I., II., III., ktoré boli odvolaniami napadnuté, a preto ho ako vecne správny potvrdil.

58. O nároku na náhradu trov konania súvisiacich s odvolacím konaním odvolací súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nezistil dôvod podľa ust. § 55 a § 56 CMP. Okrem iného v odvolaní PVS a konateľ PVS žiadali rozhodnúť o trovách odvolacieho konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

59. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal PVS spoločne so štatutárnym orgánom PVS (ďalej spoločne aj ako „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnili ust. § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a ďalej tým, že je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP), a právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP).

60. V podanom dovolaní PVS spoločne s konateľom PVS navrhli, aby dovolací súd prerušil konanie podľa ust. § 162 ods. 1 písm. b) CSP, pretože sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov. Svoj návrh na prerušenie konania odôvodnili tým, že právna norma (zákon o registri partnerov verejného sektora) je neurčitá, a preto pripúšťa rôzny výklad, čím spôsobuje aplikačné problémy. Ďalej namietali, že ako adresáti právnej normy (zákona) sú v právnej neistote, keďže z nej jednoznačne nevyplýva možnosť podať riadny opravný prostriedok (§ 13 zákona) resp., či sa jedná o dvojinstančné konanie. Na podporu svojej argumentácie poukázali na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 2. apríla 2020 sp. zn. I. ÚS 147/2020, a uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 15. júla 2020 sp. zn. IV. ÚS 363/2020. Odvolací súd síce vyslovil prípustnosť odvolania podaného PVS a konateľom PVS (v súlade s právnymi názormi vyjadrenými v uvedených uzneseniach Ústavného súdu SR), ale PVS a konateľ PVS v rámci podaného dovolania vytýkali odvolaciemu súdu, že rozhodnutie okresného súdu, z dôvodu nesprávneho poučenia o prípustnosti podania odvolania, nezrušil a ani sa s touto procesnou vadou rozhodnutia okresného súdu nevysporiadal. To znamená, že znenie ust. § 13 zákona vylučuje, že odvolanie je pre PVS a konateľa PVS prípustné, a preto nie je v súlade s Ústavou SR.

61. Právnu neistotu adresátov zákona videli dovolatelia aj v tom, že zo ZRPVS vyplýva, že by konaniu o uloženie pokuty podľa ust. § 13 zákona malo predchádzať konanie o overenie pravdivosti a úplnosti údajov (viď ust. § 12 ods. 8 a následne ust. § 13 ods. 1 zákona). Napriek tomu konaniu pred súdom prvej inštancie o uloženie pokuty nepredchádzalo žiadne konanie o overenie pravdivosti a úplnosti údajov o konečnom užívateľovi výhod podľa zákona. Podľa dovolateľov okresný súd nesprávne právne posúdil svoju právomoc konať o uložení pokuty bez predchádzajúceho konania vo veci nepravdivých údajov v súlade s ust. § 12 zákona. Vzhľadom na uvedené považujú dovolatelia právny názor súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu za svojvoľný a nesprávny. Preventívne sankcionovanie niektorých subjektov bez predchádzajúceho zisťovania, či došlo k zápisu nepravdivých údajov na základe zákona o registri partnerov verejného sektora, nie je podľa názoru dovolateľov v súlade s Ústavou SR. Dovolatelia trvajú na nesprávnosti právneho názoru súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého neexistuje podmienenosť konaní podľa § 12 a 13 zákona, pretože zo zákonných ustanovení nevyplýva možnosť samostatného konania o uložení pokuty, ktorému by nepredchádzalo konanie okresného súdu o overení pravdivosti a úplnosti údajov. Na základe uvedeného považujú napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie za svojvoľné, bez opory v platnom právnom poriadku. Na podporu svojich tvrdení dovolatelia poukázali na argumentáciu oprávnenej osoby, ktorá bola toho názoru, že sa javí ako logicky nezdôvodniteľné, prečo by práve tretie, v zákone uvedené porušenie, a to porušenie zákazu podľa § 19 písm. c) zákona, malo byť vyňaté z previazanosti na obsah, úplnosť, resp. pravdivostnú hodnotu údajov týkajúcich sa konečného užívateľa výhod zapísaných v registri, a to aj napriek tomu, že tieto porušenia sú formulované v hypotéze príslušnej právnej normy alternatívne.

62. Vzhľadom na znenie ust. § 19 písm. c) zákona dovolatelia majú za to, že oprávnená osoba nemá akýkoľvek vzťah k PVS alebo k členom jeho orgánov. S poukazom na svoje doterajšie tvrdenia v priebehu konania dovolatelia trvajú na tom, že PVS nemá žiadny vzťah s oprávnenou osobou. Okrem iného pojem „akýkoľvek vzťah“ považujú dovolatelia za vágny a neurčitý, ktorý je potrebné vykladať na ťarchu zákonodarcu, a nie adresáta právnej normy. Pokiaľ bude mať súd právomoc sám si posúdiť, čo považuje za „vzťah, ktorý v očiach tretej osoby môže oprávnené vzbudiť pochybnosti“ v konaní s prvkami inkvizičného postupu (ako prebiehali pojednávania na Okresnom súde v Žiline), tak súd (bez predchádzajúceho prieskumu/konania, v ktorom by bolo právoplatne určené, že došlo k pochybeniu osôb, ktoré sú partnermi so štátom) môže svojvoľne rozhodnúť o čomkoľvek, keďže koná aj z vlastného podnetu. Dokonca môže rozhodnúť aj o tom, že si rozšíri okruh adresátov, ktorý majú „povinnosť nevzbudzovať v očiach tretej osoby personálne prepojenie oprávnenej osoby a partnera verejného sektora“ o osobu konečného užívateľa výhod tak, ako tomu je v tomto prípade. Zákon o registri partnerov verejného sektora patrí medzi verejnoprávne predpisy, pri ktorých sa ani podľa ustálenej súdnej praxe nepripúšťa extenzívny výklad, tzn. nie je možné rozširovať vecnú pôsobnosť verejnoprávnej normy na iné, hoci aj podobné vzťahy, ktoré príslušná právna norma nereguluje, a rovnako nie je možné rozširovať ani osobnú pôsobnosť verejnoprávnej normy na iné subjekty (adresátov), ktoré príslušná norma nezaväzuje.

63. Uloženie pokuty je podľa dovolateľov založené na vykonštruovanom prepojení osôb, t.j. vylúčenie oprávnenej osoby podľa ust. § 19 písm. c) zákona a na záveroch vyplývajúcich zo subjektívneho názoru Okresného súdu Žilina o porušení nestrannosti z dôvodu prepojenia osôb, ktorý záver odvolací súd bez ďalšieho vysvetlenia prevzal, aj keď dovolatelia a ostatní účastníci konania preukazovali takmer nulovú kvalitu a kvantitu tvrdeného prepojenia. Nakoľko uvedené prepojenie v zmysle ust. § 19 písm. c) zákona nebolo presvedčivo preukázané, a napriek tomu došlo k uloženiu pokuty, uvedený postup zo strany konajúcich súdov popiera práva dovolateľov na spravodlivé súdne konanie (nestranný a nezávislý súd); právo dovolateľov podľa článku 2 ods. 3 Ústavy; článku 13 Ústavy; garantované právo v článku 141 Ústavy.

64. Dovolatelia ďalej poukázali na to, že výkladom zákona v neprospech účastníka konania okresný súd uložil účastníkovi konania pokutu, ktorej neuhradením riadne a včas hrozí „ďalšie trestanie za ten istý skutok“ konanie podľa § 14 zákona výmaz partnera verejného sektora a podľa § 15 zákona možnosť účastníkovi zmluvy právo odstúpiť od zmluvy, čím dochádza k popretiu ústavne zaručeného práva vlastníť majetok; právo ukladania povinností v medziach zákona.

65. Napriek nespornej skutočnosti, že oprávnená osoba konala nestranne a správne identifikovala konečného užívateľa výhod v zmysle zákona, rozhodol okresný súd o uložení pokuty účastníkovi konania, ktoré rozhodnutie bolo odvolacím súdom potvrdené, čím konajúce súdy porušili právo dovolateľov na spravodlivý súdny proces, keďže riadne nezdôvodnili procesnú stránku postupu súdu bez predchádzajúceho konania podľa ust. § 12 zákona a nesprávne vyložili právnu normu (najmä § 19 zákona) v neprospech účastníkov konania vrátane dovolateľov.

66. Keďže sa uloženie pokuty spravuje princípom správneho trestania a engelovskými kritériami (Ústavný súd SR zastáva tento názor), okresný súd opomenul aplikovať základné zásady správneho trestania v súlade s ústavne konformným výkladom, k týmto zásadám sa nevyjadril, ani ich pri rozhodovaní neaplikoval. Odvolací súd podľa dovolateľov len veľmi okrajovo načrtnol jeho pohľad na trestanie v rozsahu porušenia princípu ne bis in idem, resp. pokračovacieho deliktu, pričom zásadne opomenul základné postupy pri trestaní, ktoré mali byť uplatnené, ale neboli.

67. Dovolatelia vytýkali odvolaciemu súdu nekonzistentnosť jeho názoru pri konštatovaní neopodstatnenosti odvolacej námietky ohľadom absencie kvalifikácie skutku vo výrokovej časti uznesenia okresného súdu. Uvedenú vadu videli v tom, že odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 8. októbra 2020 sp. zn. II. ÚS 432/2020, v ktorom bola riešená odlišná situácia (absenciu vymedzenia skutku pri uznesení o začatí konania), ako je tomu v danom prípade (uznesení o uložení pokuty). Týmto bolo odôvodnenie odvolacieho súdu podľa dovolateľov

zmätočné, pretože nedáva jednoznačnú odpoveď: „Na základe, akej právnej normy začal okresný súd konanie o uloženie pokuty, keďže zákon o registri partnerov verejného sektora a jeho dôvodová správa predpokladá „predchádzajúce verifikačné konanie“ pred konaním o uloženie pokuty?“.

68. Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu sú dovolatelia toho názoru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov, keďže závery tak prvoinštančného ako aj odvolacieho súdu sú ojedinelé, bez opory v akejkoľvek doterajšej rozhodovacej praxi, pričom v rozhodnutiach súdy vykladajú ustanovenia právnej normy extenzívne, nakoľko ustanovenia zákona sú vágne (ust. § 19 zákona) a nejednoznačné (ust. § 12 ods. 8 zákona) alebo v nich absentujú kľúčové regulatívy o možnosti podať riadny opravný prostriedok (ust. § 13 zákona).

69. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa ust. § 420 písm. f) CSP videli dovolatelia v tom, že sa konajúce súdy podstatným spôsobom odchyľili od právneho názoru, ktorý dovolatelia, ako aj oprávnená osoba prezentovali v celom konaní a to, že konanie o uloženie pokuty má prvky správneho trestania, a teda by mali súdy postupovať v súlade s touto zásadnou skutočnosťou. V tejto súvislosti dovolatelia poukázali na konanie pred ESLP v prípade Čanády vs. Slovenská republika zo dňa 6. novembra 2004, v ktorom bolo skonštatované, že „všeobecný charakter právnych ustanovení upravujúcich priestupky podľa zákona o priestupkoch spolu so zastrešujúcim a trestajúcim účelom sankcie ukladanej za ich porušenie, postačuje na preukázanie toho, že na účely čl. 6 Dohovoru sú priestupky svojou povahou trestné“.

70. Dovolatelia majú za to, že odvolací súd sa dostatočne nezaoberal argumentáciou okresného súdu uvedenou v jeho odôvodnení, keďže sa vôbec nevyjadril k tej skutočnosti, že na svoje právne závery aplikoval neúčinné právne normy, ktoré boli počas konania novelizované a teda je nesporné, že ďalej už tento právny názor neobstojí. Okresný súd postavil svoj právny názor o „prepojenosti“ oprávnenej osoby, teda porušení ust. § 19 zákona na v čase rozhodovania neplatnej právnej úprave, ktorá bola novelizovaná, zároveň sa nevyporiadal s tým, že extenzívne vyložil právnu normu (§ 19 zákona) o okruh adresátov (konečného užívateľa výhod), a zároveň extenzívne vyložil samotnú textáciu právnej normy, pričom pojem „akýkoľvek vzťah“ si naozaj vyložil doslovne. Nakoľko sa uvedeným odvolací súd nezaoberal, dovolatelia to kvalifikovali ako porušenie práva na spravodlivý proces.

71. V rámci tohto dovolacieho dôvodu dovolatelia vytýkali aj to, že sa iniciatívne proti rozhodnutiu okresného súdu odvolali, a to napriek nesprávnemu poučeniu obsiahnutému v jeho rozhodnutí a nesprávnemu právnomu názoru okresného súdu. Uvedenie do omylu PVS a štatutárneho orgánu PVS ohľadom prípustnosti podania odvolania vyhodnotili dovolatelia ako porušenie ich práva na nezávislý a nestranný súd, pre ktorú procesnú chybu mal odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, čo však neurobil.

72. V ďalšej argumentácii dovolatelia uviedli, že posudzovanie trestného charakteru deliktov cez Engelovské kritériá vo svojej rozhodovacej praxi využíva i Ústavný súd Slovenskej republiky (napr. nález zo dňa 13. novembra 2014 sp. zn. II. ÚS 185/2014, uverejnený v Zbierke náleзов a uznesení ÚS pod poradovým (publikačným) číslom: 37/2014). Okresný súd vo svojom uznesení uložil vo výrokovej vete povinnosť dovolateľom uhradiť pokutu bez určenia protizákonného konania, ktorého sa mal každý z dovolateľov dopustiť (bez odkazu na vymedzenie skutku a odkazu na zákonné ustanovenia), keďže analogicky možno prirovnať toto konanie ku správne (administratívne) trestaniu, v tomto prípade ale súd konal protiústavne na princípe, že účastník konania musí preukazovať svoju nevinu.

73. Problematikou trestného charakteru konania sa zaoberal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku zo dňa 12. marca 2009 sp. zn. 8Sžo/147/2008, keď dospel k záveru, že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. K tomuto dovolatelia poukázali na závery vyslovené Ústavným súdom SR v uznesení zo dňa 2. apríla 2020 sp. zn. I. ÚS 147/2020, že „Povahu rozhodnutia vo veci samej má v zásade každé rozhodnutie o uložení pokuty podľa § 13 zákona o registri partnerov verejného sektora, ktoré navyše má i charakter trestania za

predchádzajúce protiprávne konanie a spĺňa i tzv. „engelovské“ kritériá v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, najmä pokiaľ ide o kritérium týkajúce sa povahy a stupňa hrozacej sankcie, t.j. vo vzťahu k výške hroziacich pokút (od 10 000 eur do 100 000 eur). Vychádzajúc z čl. 13 dohovoru právo na účinný opravný prostriedok má mať ten, komu môže súd ako registrujúci orgán uložiť pokutu v zmysle § 13 zákona o registri partnerov verejného sektora".

74. Dovolatelia považujú za neprípustné, aby v konaní, ktorého výsledkom je delikt s trestným charakterom, svoju nevinu musel dokazovať „obvinený“ subjekt. Realizácia zásady prezumpcie nevinoty znamená, že príslušný orgán je povinný dokázať vinu obvineného z priestupku, a ak sú o nej pochybnosti, musí rozhodnúť v prospech obvineného (in dubio pro reo) (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. novembra 2007 sp. zn. 6Sžo/34/2007). V uznesení Ústavný súd SR zo dňa 2. apríla 2020 sp. zn. I. ÚS 147/2020, a uznesení zo dňa 1. decembra 2020 sp. zn. I. ÚS 530/2020 vyslovil, že „Povahu rozhodnutia vo veci samej má v zásade každé rozhodnutie o uložení pokuty podľa § 13 zákona o registri partnerov verejného sektora, ktoré navyše má i charakter trestania za predchádzajúce protiprávne konanie a spĺňa i tzv. „engelovské“ kritériá v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, najmä pokiaľ ide o kritérium týkajúce sa povahy a stupňa hrozacej sankcie, t.j. vo vzťahu k výške hroziacich pokút (od 10 000 eur do 100 000 eur)".

75. Napriek záväznému právnomu názoru vyslovenému Ústavným súdom SR odvolací súd uviedol, že analogická aplikácia ustanovení upravujúcich ukládanie trestov za trestné činy, resp. priestupky, nemôže byť bezbrehá a všetky odvolacie dôvody vyhodnotil ako irelevantné.

76. Opätovne dovolatelia poukázali na absenciu vymedzenia protiprávneho konania, resp. v čom spočíval spáchaný delikt, v rámci výroku súdu prvej inštancie o uložení pokuty, s ktorým postupom sa odvolací súd stotožnil. K tomuto dovolatelia poukázali na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozsudky sp. zn. 3Sžo/38/2011 zo dňa 1. decembra 2011; sp. zn. 3Sžo/200/2010 zo dňa 8. októbra 2010, sp. zn. 2Sžo/7/2010 zo dňa 18. mája 2011, ako aj rozsudky v iných veciach týkajúce sa iných správnych deliktov, napr. rozsudky sp. zn. 3Sžp/5/2008 zo dňa 23. júla 2009, sp. zn. 2Sžo/106/2007 zo dňa 13. marca 2008, sp. zn. 8Sžo/28/2007 zo dňa 6. marca 2008), z ktorej vyplýva, že v rozhodnutiach o správnych deliktoch je nevyhnutné vo výroku presne vymedziť skutok, za ktorý je subjekt postihnutý. Vo výroku rozhodnutia musí byť jednoznačne určené, čoho sa páchatel správneho deliktu dopustil a v čom spáchaný delikt spočíva. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, aby popísaný skutok nebol zameniteľný s iným.

77. Dovolatelia považujú výšku pokuty za neprimeranú „spáchanému skutku“, ktorý dovolatelia popierajú, čím Okresný súd Žilina porušil zásadu, že trest má byť primeraný trestnému činu, za ktorý je ukladaný.

78. Prirovnanie pochybnosti o nestrannosti a nezáujatosti oprávnenej osoby k partnerovi verejného sektora analogicky k nestrannosti a nezáujatosti sudcu konajúcimi súdmi považujú dovolatelia za účelové. Ku konštatovaniu odvolacieho súdu o zvýšenej transparentnosti vo vzťahu medzi súkromným a verejným sektorom, ktorá má byť zabezpečená zákonom č. 315/2016 Z. z. dovolatelia uviedli, že im nie je zrejmé, akým spôsobom sa zvýši transparentnosť s verejným sektorom, keď každý z dovolateľov jednotlivo zaplatí vyrubenú pokutu.

79. Dovolatelia odmietajú akýkoľvek vzťah s oprávnenou osobou. Pokiaľ by medzi nimi aj akýkoľvek vzťah existoval súdy neskúmali, či oprávnená osoba identifikovala konečného užívateľa správne a nestranne. Táto nelogická špirála nesprávnej argumentácie súdov má podľa dovolateľov za následok, že celé konanie je postihnuté takými procesnými vadami, ktoré mali za následok porušenie základných práv všetkých účastníkov, čím je založený dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f) CSP.

80. Rozhodnutím súdu prvej inštancie podľa dovolateľov došlo k obmedzeniu ich práva podnikat', keď sa zameral na vzájomné prepojenie dovolateľov, a to bez ohľadu na konanie oprávnenej osoby s

odbornou starostlivosťou. Vzhľadom na správnosť zapísaných údajov o konečnom užívateľovi výhod, dovolateľom nie je zrejmé, k akému porušeniu došlo, resp. akého skutku sa mali dopustiť, keď im bola zo strany súdu prvej inštancie vyrubená pokuta.

81. Pozornosť dovolateľa upriamili aj na nemožnosť podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, v dôsledku nesprávneho poučenia o riadnom opravnom prostriedku súdom prvej inštancie.

82. V rámci dovolacieho dôvodu podľa ust. § 420 písm. f) CSP dovolatelia namietali súdom obidvoch inštancií nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí, pretože sa nedostatočne vysporiadali s argumentáciou účastníkov, ako aj predloženými dôkazmi.

83. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolatelia upozornili na konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ohľadom prepojenia / vzťahu medzi oprávnenou osobou a konečným užívateľom výhod. Nesprávne právne posúdenie dovolateľa videli v nesprávnej a ústavne neakceptovateľnej aplikácii ust. § 19 písm. c) zákona, keď neposudzovali vzájomný vzťah dotknutých osôb teóriou zdania. Dôraz dovolatelia kládli na určitú kvalitu, príp. intenzitu vzťahu, a to s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Ndz/2/2015.

84. Úmysel zákonodarcu mal podľa dovolateľov pri zákone č. 315/2016 Z. z. spočívať v určení a preukázaní porušenia zákonnej povinnosti uviesť pravdivé a úplne údaje (postup podľa ust. § 12 zákona) na podklade určujúceho rozhodnutia Okresného súdu Žilina, ktorý by vo výrokovej vete ustálil „spáchaný skutok“, následkom čoho by legitímne mohlo začať konanie o uloženie pokuty. Právny názor Okresného súdu Žilina a jeho postup mal však za následok, že dovolatelia boli sankcionovaní / potrestaní bez predchádzajúceho odsúdenia zo spáchania akéhokoľvek protizákonného postupu / skutku v oblasti správneho (administratívneho) trestania.

85. Dovolatelia v závere svojho dovolania navrhli, aby dovolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že konanie o uložení pokuty podľa ust. § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. voči PVS a konateľovi PVS zastavuje s tým, že žiadnemu z účastníkov neprizná nárok na náhradu trov konania. Alternatívnym dovolacím návrhom sa dovolatelia domáhali, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v spojení s uznesením súdu prvej inštancie zrušil a konanie o uloženie pokuty zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

86. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie samostatne aj oprávnená osoba (ďalej aj ako „dovolateľka“), ktorého prípustnosť rovnako odôvodnila ust. § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a ďalej tým, že je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP), a právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP).

87. Dovolateľka sa nestotožnila s konštatovaním odvolacieho súdu, že konanie o uloženie pokuty podľa 13 zákona č. 315/2016 Z. z. je civilným mimosporovým konaním (svojou povahou vychádzajúcim z úpravy konania vo veciach obchodného registra), z ktorého dôvodu sa trestnoprávne princípy a trestnoprávna úprava ukladania trestov v ňom neaplikujú. Naopak je dovolateľka toho názoru, že sa jedná o konanie s trestným charakterom, preto je potrebné pri ukladaní príslušných sankcií aplikovať trestnoprávne princípy ukladania trestov (podobne ako je to v správnom konaní).

88. Za účelom priznania trestnoprávneho charakteru konaniu o uloženie pokuty podľa §13 zákona dovolateľka považovala za rozhodujúce zodpovedanie otázky naplnenia troch kritérií („engelovské“

kritéria), tzv. Engelov test. V tejto súvislosti dovolateľka poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 2. apríla 2020 sp. zn. I. ÚS 147/2020, na ktorý odkázal aj odvolací súd a bolo v ňom konštatované, že: „Povahu rozhodnutia vo veci samej má v zásade každé rozhodnutie o uložení pokuty podľa § 13 zákona o registri partnerov verejného sektora, ktoré navyše má i charakter trestania za predchádzajúce protiprávne konanie a spĺňa i tzv. „engelovské“ kritériá v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, najmä pokiaľ ide o kritérium týkajúce sa povahy a stupňa hrozacej sankcie, t.j. vo vzťahu k výške hroziacich pokút“. Uvedeným ústavným súdom podľa dovolateľky naznačil, že protiprávne konania sankcionované podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. (vrátane porušenia zákazu podľa § 19 príslušného zákona) je potrebné považovať za „trestné činy“, resp. „trestné obvinenia“ v zmysle trestnej časti čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (znenie publikované v oznámení pod č. 209/1992 Zb., ďalej tiež „Dohovor“). EŠLP pojmy ako „trestný čin, trestná vec, trestné obvinenie, trestné konanie“ či „potrestanie“ vykladá autonómne, bez ohľadu na to, či vnútroštátna úprava zmluvnej strany Dohovoru reprobuje konkrétne konanie v režime trestného práva, správneho práva alebo iného odvetvia práva. Tým, že EŠLP týmto pojmom dáva materiálny význam, nie formálny význam, pojmom „trestný čin“ sa rozumie aj taký čin, ktorý nie je vnútroštátnym poriadkom zmluvnej strany Dohovoru výslovne označený, alebo považovaný za trestný.

89. S prihliadnutím na vyššie uvedené dovolateľka považuje za irelevantné, v akom režime a konaní sú pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. ukladané, ako aj to, že ZRPVS nie je predpisom trestného práva, resp. že konanie o pokute podľa príslušného zákona je civilným konaním (čo krajský súd akcentoval vo vzťahu k nemožnosti aplikácie trestnoprávných princípov v konaní o pokute).

90. K tzn. Engelovmu testu spočívajúcemu v troch kritériách: 1) kvalifikácia skutku podľa vnútroštátneho práva zmluvnej strany Dohovoru, 2) charakter skutku a účel trestu a 3) povaha a závažnosť / prísnosť sankcie z hľadiska jej druhu a výmery sa posudzuje, či konkrétne protiprávne konanie (čin) podľa vnútroštátneho práva zmluvnej strany Dohovoru sa považuje za trestný čin v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Dovolateľka ďalej uviedla, že tieto tri kritéria nemusia byť splnené kumulatívne, ale postačuje naplnenie len jedného z príslušných troch kritérií.

91. V danom prípade dovolateľka vyslovila názor, že najmä intenzita hroziacich pokút podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. napĺňa tretie kritérium „Engelovho“ testu, ktorý názor zaujal aj ústavný súd. Hroziace pokuty sú podľa dovolateľky svojim rozsahom dokonca intenzívnejšie a citelnejšie než peňažné tresty za niektoré trestné činy podľa Trestného zákona; nehovoriac už o výške pokút ukladaných za priestupky, resp. iné správne delikty. Intenzitu týchto priamych peňažných pokút znásobujú aj ďalšie hroziace postihy, resp. následky upravené v § 13 ods. 2 (výmaz zapísaného PVS z registra, ak nezaplatil právoplatne uloženú pokutu v lehote určenej súdom), 13a (nemožnosť opätovného zápisu PVS do registra po dobu dvoch rokov od jeho výmazu z registra), § 14 (vylúčenie člena/členov štatutárneho orgánu PVS podľa § 13a Obchodného zákonníka) a § 15 ods. 1 zákona č. 315/2016 Z. z. (vznik práva na strane subjektu verejného sektora na odstúpenie od zmluvy uzavretej s PVS). Tieto sekundárne postihy predstavujú zásadné zásahy do hmotnoprávnej pozície a súkromnej sféry partnerov verejného sektora, resp. členov ich štatutárnych orgánov, pretože predstavujú stratu práva uzatvárať obchody na dodávku tovarov a služieb s verejným sektorom.

92. Druhé kritérium tzv. Engelovho testu spočíva v posúdení skutočnej podstaty skutku z pohľadu účelu regulácie, právnych tradícií členských štátov, závažnosti porušenia právnej normy z hľadiska následku, stupňa odsúdenia tohto porušenia. Jeho naplnenie dovolateľka videla v tom, že deliktuálne konania vymenované v hypotéze právnej normy obsiahnutej v § 13 ods. 1 v spojení s ods. 4 zákona č. 315/2016 Z. z. (vrátane porušenia zákazu podľa § 19 príslušného zákona), hoci nie sú upravené trestným právom, sa vzhľadom na účel a povahu sankcií k trestným činom približujú. Peňažné pokuty uložené účastníkom konania majú totiž výlučne represívny charakter, typický aj pre trestné sankcie, nemajú reparačnú povahu (povahu náhrady škody).

93. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľka považovala za nevyhnutné podriaadiť konanie o pokute v plnej miere zásadám vyjadreným v čl. 6 ods. 1 Dohovoru (v jeho trestnej časti). Inými slovami, konanie

o deliktach podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. (en bloc) a ich trestanie tam upravenými pokutami musí podliehať rovnakému režimu, ako konanie o trestných činoch a ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska je potrebné poskytnúť všetky záruky a práva, ktoré sú zakotvené v TZ a zákone č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „TP“) vo vzťahu k obvinenému / obžalovanému z trestného činu (zásada ne bis in idem, zásada trestania jedným trestom za delikt s pokračujúcim charakterom), aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná zodpovednosť v režime zákona č. 315/2016 Z. z.

94. Zákon č. 315/2016 Z. z. je podľa dovolateľky bezpochyby právnym predpisom verejného práva, minimálne z dôvodu, že štát prostredníctvom registrujúceho orgánu (okresného súdu) v konaniach, v ktorých rozhoduje o právach a povinnostiach príslušných subjektov, vystupuje vo vzťahu k nim z pozície moci, nadradenosti a rozhodnutia okresného súdu ako registrujúceho orgánu sú štátnou mocou vynútiteľné. Trestanie a ukladanie pokút v režime zákona č. 315/2016 Z. z. musí teda podliehať rovnakému režimu ako trestanie a ukladanie pokút za trestné činy či správne delikty, v dôsledku čoho sa na konanie o pokute musia analogicky aplikovať procesné štandardy vyplývajúce z trestnoprávnej úpravy (z dôvodu absencie osobitnej právnej úpravy v zákone č. 315/2016 Z. z., resp. v CMP v spojení s CSP). Inými slovami, výklad rozširujúci aplikáciu právnych noriem TZ alebo TP (napríklad právnych noriem upravujúcich zásady a postupy ukladania trestov za pokračovacie trestné činy, zásadu ne bis in idem, noriem upravujúcich náležitosti trestného rozhodnutia spočívajúcu v konkretizácii trestného skutku takým spôsobom, aby nebol zamenený s iným skutkom, s uvedením zákonného pomenovania trestného činu) za hranice trestného práva by mal byť bezvýhradne použitý na všetky delikty v oblasti verejného práva, na všetky porušenia povinností vo vzťahoch chránených verejným právom, pri ktorých absentuje špeciálna právna úprava.

95. Ukladanie pokút, ako predpokladá § 13 zákona č. 315/2016 Z. z., v režime civilného mimosporového procesu skutočne vybočuje zo všeobecne nastoleného predchádzajúceho štandardu. Práve z uvedeného dôvodu je na mieste zvoliť aj špeciálny prístup k posudzovaniu povahy konania o pokute ako konania s trestným charakterom. Otázka, či konanie o pokute podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. je konaním s trestným charakterom v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v dôsledku čoho je potrebné v ňom uplatňovať zásady trestného konania, resp. zásady ukladania trestov za trestné činy a trestnoprávnu úpravu, je súčasne aj právnou otázkou, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte riešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP); napadnuté uznesenie krajského (odvolacieho) súdu nepochybne záviselo od vyriešenia takto nastolenej právnej otázky.

96. Pod režim ukladania trestov za pokračovacie trestné činy dovolateľka podriadila aj režim ukladania sankcií (pokút) za pokračovacie delikty verejnoprávnej povahy vymenované v hypotéze § 13 ods. 1 v spojení s ods. 4 zákona č. 315/2016 Z. z. Analogicky sa teda aplikuje ust. § 122 ods. 10 TZ, ktorý ustanovuje definičné znaky pokračovacieho trestného činu.

97. Porušenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) dovolateľky a konateľa PVS odvolacím súdom dovolateľka videla v nedostatočnom vysporiadaní sa s námietkou oprávnenej osoby o potrebe aplikovania trestnoprávnych princípov ukladania trestov za delikty s pokračovacím charakterom, práve s akcentom, že príslušnú trestnoprávnu úpravu nemožno prenášať na ukladanie sankcií podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. Pozornosť dovolateľka upriamila na skutočnosť, že ku dňu datovania tohto dovolania proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu okresný súd sankcionoval oprávnenú osobu za jeden pokračovací delikt - porušenie zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. pätnástimi sankčnými rozhodnutiami. Oprávnenej osobe tak bolo uložených 15 pokút po 20 000 eur (tzn. celkom 300 000 eur), pričom minimálne päť zo sankčných rozhodnutí už krajský súd, ako súd odvolací, potvrdil. Podľa právneho názoru dovolateľky okresný súd mal konania voči oprávnenej osobe najskôr vylúčiť na samostatné konania a následne tieto samostatné konania spojiť do jedného konania pre porušenie tej istej povinnosti, v ktorom by okresný súd ukladal len jednu sankciu. Rovnaký procesný postup mal okresný súd zvoliť aj vo vzťahu ku konateľovi PVS. Porušenia práva oprávnenej osoby na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie sa odvolací súd dopustil z dôvodu ignorovania princípu ne bis in idem (§ 420 písm. f) CSP). Dovolateľka zotrvala na tom, že sa nedopustila porušenia

zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k PVS.

98. V konaní nebolo podľa dovolateľky preukázané majetkové ani personálne prepojenie oprávnenej osoby s PVS v zmysle § 66a Obchodného zákonníka, v zmysle § 2 písm. o) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, resp. v zmysle § 6a ods. 1 zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na ktoré (záonné ustanovenia) oprávnená osoba vo svojom vyjadrení k uzneseniu o začatí konania poukázala. Napokon, ako vyplýva z vlastnickej a riadiacej štruktúry PVS a oprávnenej osoby, žiadne majetkové a personálne prepojenie oprávnenej osoby s PVS ani neexistovalo; oprávnené osoby nemali priamy ani nepriamy podiel na základnom imaní, hlasovacích právach alebo hospodárskom výsledku partnera VS, nemali ani účasť v riadiacich, dozorných alebo obdobných orgánoch PVS, nepodielali sa na podnikaní PVS; a platí to aj naopak, ani PVS, resp. ani jeho spoločník, nefiguroval vo vlastnickej a riadiacej štruktúre oprávnenej osoby.

99. V tejto súvislosti dovolateľka poukázala na rozhodovaciu prax súdov v otázke posúdenia nestrannosti sudcov pri zohľadňovaní teórie zdania, pričom ani vzájomné vzťahy medzi sudcami založené na kolegiálnosti a princípoch profesionálnej spolupráce bez ďalšieho nemožno považovať za okolnosť vzbudzujúcu pochybnosti o ich nezáujatosti. K uvedenému dovolateľka poukázala na rozsudok veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. apríla 2017 sp. zn. 1VCdo/1/2017. Ďalej poukázala na e-mailové vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, podľa ktorého vzťah advokáta a konečného užívateľa výhod partnera verejného sektora vrátane ich spoločnej účasti na podnikaní tretieho subjektu nezakladajú prekážku pri výkone činností oprávnenej osoby podľa ZRPVS. Nakoľko sa podľa názoru dovolateľky oba súdy nižších inšancií v otázke posúdenia vzťahu dotknutých osôb odchýlili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vo veciach týkajúcich sa posúdenia nestrannosti sudcov, zaťažili svoje konania a rozhodnutia vadou podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

100. Medzi oprávnenou osobou a PVS, resp. spoločníkom PVS podľa dovolateľky neexistuje žiadny vzťah v zmysle § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., ktorý by mohol spochybniť nestrannosť oprávnenej osoby. V prejednávanej veci neboli preukázané žiadne okolnosti, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že vzťah medzi oprávnenou osobou a PVS, resp. jeho konateľom, je takého charakteru alebo intenzity, že by bránili v nestrannom a nezávislom konaní oprávnenej osoby; teda nebola preukázaná predpojatosť oprávnenej osoby z hľadiska požiadavky objektívnej nestrannosti. Rovnako nedošlo k žiadnemu pochybeniu, resp. porušeniu, alebo ohrozeniu záujmu chráneného zákonom č. 315/2016 Z. z., v dôsledku čoho absentuje splnenie materiálnych znakov deliktu, ktoré by následne viedli k uloženiu pokuty.

101. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP konajúce súdy (okresný súd ani krajský súd) nezohľadnili konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorú oprávnená osoba poukázala ohľadom aplikácie teórie zdania. Vzťah medzi spoločníkom a súčasne konateľom oprávnenej osoby (T.. Y. X.) a spoločníkom (L.. N. W., L..) založený z titulu ich nepriamej majetkovej účasti v spoločnosti GGFS s.r.o. je obchodnoprávnym vzťahom, vyznačujúcim sa atribútmi profesionality, rovnako atribútmi profesionality sa vyznačoval aj ich vzťah advokát - klient. Podľa konštantnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu sa vzťahy založené na profesionalite nepovažujú za vzťahy, ktoré by mali vyvolávať pochybnosti o nestrannosti. Svojím opačným názorom sa obidva nižšie inštančné súdy odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, prijatej v analogických veciach vylúčenia sudcov z rozhodovania z hľadiska teórie zdania.

102. V rámci dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľka formulovala nasledovné otázky:

a) či ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. z hľadiska jeho osobnej pôsobnosti vôbec upravuje vzťah medzi oprávnenou osobou a spoločníkom (t.j. de facto konečným užívateľom výhod) PVS?

Vzťah nepriamej majetkovej účasti v tretej osobe ZRPVS podľa dovolateľky neupravuje, preto sa nejedná

o vzťah diskvalifikujúci oprávnenú osobu z vykonávania úkonov podľa ZRPVS.

b) či je vzťah medzi spoločníkom PVS a konateľom oprávnenej osoby, resp. aj vzťah medzi spoločníkom PVS a konateľom oprávnenej osoby (v prípade kladnej odpovede na prvú, vyššie vymedzenú právnu otázku), založený ich spoločnou účasťou ako spoločníkov v tretej obchodnej spoločnosti (aj keď prostredníctvom iných právnických osôb nimi ovládaných), objektívne spôsobilý vyvolať pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k PVS, a preto je oprávnená osoba podľa § 19 písm. c) ZRPVS vylúčená z vykonávania úkonov vo vzťahu k PVS?

Dovolateľka je toho názoru, že len samotná nepriama majetková účasť dotknutých osôb v inej (tretej) spoločnosti, odlišnej od PVS, sama osebe nie je diskvalifikujúcim vzťahom z hľadiska vylúčenia oprávnenej osoby z vykonávania úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. pre PVS, bez súčasného preukázania rýdzo osobného vzťahu, resp. vzťahu ekonomickej závislosti medzi dotknutými osobami.

103. Okresný súd v prejednávanej veci nemal PVS, jeho štatutárnemu orgánu ani oprávnenej osobe uložiť pokuty za údajné porušenie § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., pretože pri zápise PVS do registra a identifikácii jeho KÚV nedošlo k žiadnemu pochybeniu, a tým nedošlo k porušeniu, resp. ohrozeniu záujmu chráneného zákonom č. 315/2016 Z. z. - absentujú materiálne znaky prípadného verejnoprávneho deliktu. Dôraz dovolateľka kladla aj na to, že zo strany PVS, resp. jeho konateľa nedošlo k opomenutiu žiadnej povinnosti pri výbere oprávnenej osoby a zápise údajov do registra, pretože oprávnená osoba postupovala pri zápise údajov do registra v súlade s právnymi predpismi a vynaložením všetkej odbornej starostlivosti, ktorú bolo od nej objektívne možné očakávať. Pokuty uložené jednotlivým účastníkom uznesením okresného súdu, potvrdeným napadnutým uznesením krajského súdu, sú neproporcionálne (v hrubom pomere) k údajnému porušeniu zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., najmä v kontexte toho, že neboli naplnené materiálne znaky prípadného verejnoprávneho deliktu (ohrozenie primárneho záujmu sledovaného príslušným zákonom), v prejednávanej veci nebol zistený zápis nepravdivých ani neúplných údajov o KÚV PVS v registri; tieto údaje boli vždy správne.

104. Dovolateľka vyjadrila svoj nesúhlas so záverom odvolacieho súdu, podľa ktorého okresný súd nemohol pri ukladaní pokút vo výrokovej časti svojho uznesenia vymedzovať skutok, za ktorý pokutu uložil, resp. jeho právnu kvalifikáciu, nakoľko na rozdiel od Trestného poriadku Civilný mimosporový poriadok, ktorý sa subsidiárne aplikuje v konaní o pokute, úpravu týchto náležitostí výroku neobsahuje. Absenciu kvalifikácie protiprávneho konania po právnej alebo skutkovej stránke vo výrokovej časti uznesenia súdu prvej inštancie dovolateľka kvalifikovala ako vadu nepreskúmateľnosti, ktorú podporil aj odvolací súd v napadnutom potvrdzujúcom uznesení, čím je naplnený dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f) CSP.

105. V závere podaného dovolania dovolateľka navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spolu s uznesením súdu prvej inštancie zrušil a konanie o pokute zastavil. Súčasne podala návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

106. PVS a štatutárny orgán PVS vo svojom vyjadrení k dovolaniu oprávnenej osoby vyjadrili súhlas s v ňom obsiahnutou argumentáciou a v celom rozsahu sa s ňou stotožnili. Za splnené považovali podmienky na konanie o súlade právnych predpisov, keďže závery tak prvoinštančného ako aj odvolacieho súdu sú ojedinelé, bez opory v akejkoľvek doterajšej rozhodovacej praxi. V rozhodnutiach súdy vykladajú ustanovenia ZRPVS extenzívne, keďže jednotlivé ustanovenia sú vágne (ust. § 19 zákona), nejednoznačné (ust. § 12 ods. 8 zákona) a absentujú kľúčové regulatívy o možnosti podať riadny opravný prostriedok (ust. § 13 zákona).

107. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (PVS, štatutárny orgán PVS a oprávnená osoba), v neprospech ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpení advokátmi v súlade s

ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie PVS a štatutárneho orgánu PVS ako aj dovolanie oprávnenej osoby sú čiastočne prípustné ako aj dôvodné, a preto je uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie súdu prvej inštancie potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 1 a 2 CSP, § 450 CSP).

108. Podľa § 16 ods. 5 ZRPVS v platnom znení, na konanie o námietkach, na konanie podľa § 12 a na konanie o pokute sa primerane použijú ustanovenia Civilného mimosporového poriadku; ustanovenia čl. 6, § 35 a 36 Civilného mimosporového poriadku sa nepoužijú.

109. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (2) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplyva inak.

110. Podľa § 7 ods. 2 CMP, v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, je účastníkom aj ten, o koho právach a povinnostiach sa má konať.

111. Podľa § 39 ods. 1 a 2 CMP, rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej. (2) Tento zákon ustanovuje, kedy súd rozhoduje vo veci samej uznesením.

112. Podľa § 77 CMP, dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

113. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

114. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

115. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

116. Podľa ustanovenia § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

117. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

118. Úspešné uplatnenie dovolania z dovolacieho dôvodu podľa § 431 CSP je nevyhnutne podmienené

okrem iného záverom najvyššieho súdu o prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP. Predpokladom prípustnosti dovolania pre tzv. vady zmätočnosti podľa § 420 CSP je, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí. Najvyšší súd tak musí primárne skúmať, či napadnuté uznesenie má povahu niektorého zo zákonom predpokladaných rozhodnutí umožňujúcich najvyššiemu súdu uskutočniť ďalší prieskum dovolania spočívajúci najmä v prieskume dôvodnosti dovolania.

119. V danom prípade bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré má formu uznesenia, a nie rozsudku, pre ktorý zákon *expressis verbis* stanovuje, že ním súd rozhoduje vo veci samej (§ 39 ods. 1 CMP). Pre ustálenie, či z hľadiska podmienky podľa § 420 CSP napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu predstavuje rozhodnutie vo veci samej, však v tomto prípade forma rozhodnutia nie je určujúca. Ide o rozhodnutie síce *sui generis* vo veci uloženia pokuty podľa osobitného ZRPVS, avšak vydané súdom ako registrujúcim orgánom v takom type konania, ktoré je možné, čo do procesných postupov a prostriedkov považovať za obdobu iných registrových konaní podľa CMP, a preto je možné analogicky vychádzať z úpravy v § 278 a nasl. CMP. Tu je možné sa oprieť aj o § 16 ods. 5 ZRPVS, ktorý stanovuje subsidiaritu použitia CMP v konaní o námietkach, v konaní podľa § 12 a na konanie o pokute, pričom sa vychádza z obdobnosti uvedených ustanovení týkajúcich sa agendy obchodného registra. V registrových konaniach podľa CMP je formou rozhodnutia súdu uznesenie. Preto niet dôvodu, aby v konaní podľa ZRPVS bola vyžadovaná iná („vyššia“) forma rozhodnutia - rozsudkom, hoci ide o rozhodnutie vo veci samej, za aké je potrebné považovať aj rozhodnutie súdu o uložení pokuty podľa § 13 ods. 1 ZRPVS.

120. K vyššie uvedenému je súčasne potrebné dodať, že predmetom napadnutého uznesenia/rozhodnutia odvolacieho súdu boli odvolania podané proti uzneseniu súdu prvej inštancie o pokute, ktoré predstavuje rozhodnutie registrujúceho orgánu (Okresného súdu Žilina). Z § 3 ZRPVS vyplýva, že sa (týmto zákonom) zriaďuje register, ktorý je definovaný ako informačný systém verejnej správy. Registrujúcim orgánom je Okresný súd Žilina. Z uvedeného vyplýva výlučná pôsobnosť Okresného súdu Žilina ako registrujúceho orgánu (súdu) pre celé územie Slovenskej republiky. Tento súd vedie registračné konanie, konanie o kvalifikovanom podnete a konanie o uložení pokút podľa ZRPVS.

121. V neposlednom rade dovolací súd poukazuje na názor ústavného súdu, podľa ktorého rozhodnutie Okresného súdu Žilina o uložení sankcie podľa § 13 ods. 1 ZRPVS je špecifickým typom rozhodnutia, ktoré svojou povahou vychádza z právnej úpravy konania vo veciach obchodného registra podľa § 278 a nasl. CMP a podľa § 13 ods. 7 ZRPVS opravný prostriedok - odvolanie proti nemu môže podať len oprávnená osoba, ktorá ručí za zaplatenie pokuty podľa odseku 1 písm. b). Podanie odvolania oprávnenou osobou podľa § 13 ods. 7 ZRPVS zakladá účinky proti rozhodnutiu o uložení pokuty podľa § 13 ods. 1 ZRPVS ako celku (uznesenie ústavného súdu zo dňa 27. augusta 2020 č. k. II. ÚS 345/2020-7, bod 25.). A ďalej, že povahu rozhodnutia vo veci samej má v zásade každé rozhodnutie o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS (uznesenie ústavného súdu zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51, bod 27.).

122. Dovolací súd taktiež poukazuje na to, že odvolací súd, aplikujúc § 16 ods. 5 ZRPVS v spojení s § 59 ods. 1 CMP, v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že uznesenie registrujúceho orgánu, t.j. Okresného súdu Žilina o uložení pokuty predstavuje rozhodnutie vo veci samej, voči ktorému je prípustné odvolanie nielen zo strany oprávnenej osoby, ktorá podľa výslovného znenia § 13 ods. 7 ZRPVS ručí za zaplatenie pokuty podľa odseku 1 písm. b), ale aj zo strany ostatných osôb, ktorým bola podľa tohto zákona uložená súdom pokuta podľa § 13 ods. 1 ZRPVS. Vecou samou sa v tomto prípade rozumie uloženie pokuty.

123. V nadväznosti na vyššie uvedené dovolací súd uvádza, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým po vykonanom vecno-právnom prieskume potvrdil uznesenie Okresného súdu Žilina o uložení pokuty podľa § 13 ods. 1 ZRPVS, je potrebné považovať za rozhodnutie vo veci samej, ktoré tak spĺňa podmienku takého rozhodnutia, voči ktorému je prípustné dovolanie podľa § 420 CSP.

124. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu z hľadiska prípustnosti dovolania navyiac spĺňa aj podmienku takého rozhodnutia, ktorým sa konanie o uložení pokuty končí. V tomto ohľade dovolací súd primerane poukazuje na odôvodnenie hodnotenia konečnosti rozhodnutia pre účely aplikácie prípustnosti dovolania čo do tvrdených vád zmätočnosti, vyslovené v rozhodnutí Veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 8/2021, pod R č. 91/2021, podľa ktorého rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania vád zmätočnosti v zmysle ust. § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol s konečnou platnosťou o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania (uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 29. septembra 2021 sp. zn. IVObo/2/2021).

125. Ďalšie skúmanie splnenia podmienky prípustnosti dovolania sa týkalo dovolacích dôvodov z hľadiska viacerých námietok všetkých troch dovolateľov, vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu tvrdiacich, že samotným rozhodnutím, prípadne procesným postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, bolo dovolateľom ako účastníkom konania o pokute podľa § 13 ZRPVS znemožnené, aby uskutočňovali im patriace právo na spravodlivý proces.

126. Podľa ust. § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

127. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany ako dôsledok nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Relevantnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia, sú zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

128. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej len „ústava“).

129. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

130. Dovolací súd z vyššie uvedených hľadísk skúmal opodstatnenosť argumentácie všetkých troch dovolateľov, že v konaní došlo k nimi tvrdenej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

131. Dovolatelia (PVS a konateľ PVS) ako dôvod, z ktorého vyvodzujú prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, uvádzajú najmä námietky voči postupu súdov nižších inštancií,

ktoré pred začatím konania o uložení pokuty podľa ust. § 13 ZRPVS nepostupovali podľa ust. § 12 ZRPVS, teda nezisťovali, či došlo zo strany oprávnenej osoby k zápisu nesprávnych údajov o KÚV, preto dovolatelia považujú právny názor súdov oboch inštancií za svojvoľný a nesprávny. Ďalej dovolatelia trvali na tom, že PVS, resp. konateľ PVS nemá žiadny vzťah k oprávnenej osobe a vyhodnotili výklad uskutočnený konajúcimi súdmi ako extenzívny. Záver okresného súdu o porušení nestrannosti oprávnenej osoby z dôvodu prepojenia zainteresovaných osôb, ktorý si odvolací súd bez ďalšieho vysvetlenia osvojil, dovolatelia odmietli s tým, že v priebehu konania bola účastníkmi preukazovaná takmer nulová kvalita a kvantita tvrdeného prepojenia. Prepojenie (vzťah) v zmysle ust. § 19 písm. c) zákona nebolo podľa názoru dovolateľov presvedčivo preukázané, a preto nesprávne došlo zo strany súdov k uloženiu pokuty. Uvedeným postupom konajúce súdy porušili právo dovolateľov na spravodlivý súdny proces. Ostatné námietky dovolateľov sa týkali nerešpektovania základných zásad právnej istoty konajúcimi súdmi, ani zásad trestania s poukazom na engelovské kritériá, pričom v odôvodnení oboch rozhodnutí súdov nižších inštancií absentovali zákonom vyžadované náležitosti, okrem iného spočívajúce aj vo vyjadrení sa k podstatným argumentom účastníkov konania (PVS a konateľa PVS). K zmätočnej vade malo dôjsť aj tým, že v písomnom vyhotovení rozhodnutia súdu prvej inštancie absentovalo správne zákonné poučenie o možnosti pokutovaného štatutárneho orgánu PVS podať opravný prostriedok, čo mal odvolací súd v napadnutom rozhodnutí akceptovať, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie nezrušil, ale potvrdil. Súčasne sa odvolací súd nezaoberal tým, že okresný súd aplikoval neúčinné právne predpisy. Okrem vyššie uvedeného dovolatelia namietali aj neprimeranosť trestu, resp. výšky uloženej pokuty a nekonzistentnosť názoru odvolacieho súdu ohľadom argumentácie dovolateľov týkajúcej sa absencie kvalifikácie skutku vo výrokovej časti uznesenia okresného súdu. Prirovnanie pochybnosti o nestrannosti a nezáujatosti oprávnenej osoby k partnerovi verejného sektora analogicky k nestrannosti a nezáujatosti sudcu konajúcimi súdmi považujú dovolatelia za účelové.

132. Dovolaťka (oprávnená osoba) prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP odôvodnila najmä nerešpektovaním základných zásad trestania pri rozhodovaní o ukladaní pokút podľa § 13 ZRPVS, vychádzajúcich z trestného práva, a to s poukazom na opomenutie aplikovania engelovských kritérií zo strany oboch súdov nižších inštancií. Namietala tiež nezákonnosť celého konania o pokute, ktoré podľa jej názoru nemožno začať ex officio len na základe podnetu tretej osoby a bez existencie väzby na predchádzajúce konanie podľa § 12 ZRPVS. Inými slovami, dovolaťka trvala na tom, že sa nedopustila porušenia zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k PVS. Rovnako, ako dovolatelia nebolo podľa názoru dovolaťky preukázané majetkové ani personálne prepojenie oprávnenej osoby s PVS, ani s členom štatutárneho orgánu (konateľom) PVS, tzn. žiadny vzťah, ktorý by mohol spochybniť nestrannosť oprávnenej osoby. V prejednáwanej veci neboli podľa dovolaťky preukázané žiadne okolnosti, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že vzťah medzi oprávnenou osobou a PVS, resp. jeho konateľom, je takého charakteru alebo intenzity, že by bránili v nestrannom a nezávislom konaní oprávnenej osoby; teda nebola preukázaná predpojatosť oprávnenej osoby z hľadiska požiadavky objektívnej nestrannosti. Rovnako nedošlo k žiadnemu pochybeniu, resp. porušeniu alebo ohrozeniu záujmu chráneného zákonom č. 315/2016 Z. z., v dôsledku čoho absentuje splnenie materiálnych znakov deliktu, ktoré by následne viedli k uloženiu pokuty. Absenciu kvalifikácie protiprávneho konania po právnej, alebo skutkovej stránke vo výrokovej časti uznesenia súdu prvej inštancie dovolaťka kvalifikovala ako vadu nepreskúmateľnosti, ktorú podporil aj odvolací súd v napadnutom potvrdzujúcom uznesení.

133. K námietke dovolateľov, že v písomnom vyhotovení rozhodnutia súdu prvej inštancie absentovalo správne zákonné poučenie o možnosti (aj) pokutovaného člena štatutárneho orgánu PVS podať proti nemu opravný prostriedok, čo mal odvolací súd v napadnutom rozhodnutí akceptovať tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, dovolací súd uvádza, že v tomto namietanom procesnom postupe nevzhladol vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Podľa dovolacieho súdu v danom prípade samotný tento postup súdu, hoci z hľadiska príslušných noriem procesného práva (formálne) nesprávny, v konečnom dôsledku nespôsobil v zákonom vyžadovanej intenzite (materiálne) zasah do práva účastníkov na spravodlivý súdny proces. Je tomu tak preto, že napriek poučeniu (§ 13 ods. 7 ZRPVS), že proti rozhodnutiu o pokute podľa § 13 odseku 1 zákona č. 315/2016 Z. z. môže podať

odvolanie len oprávnená osoba, ak jej registrujúci orgán uložil zaplatiť pokutu spoločne a nerozdielne podľa odseku 1 písm. b) ZRPVS, do 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Žilina, sa dovolateľ v postavení konateľa PVS týmto, v dotknutej (absentujúcej) časti nesprávnym poučením súdu prvej inštancie v skutočnosti neriadil, keďže odvolanie podal spoločne s PVS (č.l. 201 a nasl. spisu), pričom odvolací súd toto odvolanie meritorne posúdil a rozhodol o ňom v napadnutom rozhodnutí.

134. Dovolací súd k vyššie uvedenému dodáva, že nesprávne procesné poučenie v uznesení okresného súdu by mohlo zakladať porušenie dotknutého práva účastníkov konania o pokute len v prípade, ak by bolo spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom (pre dovolateľa), ktorý bol nimi spôsobený, pričom by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe, prípadne v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09). Takýto záver vyplýva z už ustálenej judikatúry ústavného súdu, podľa ktorej základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03) obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo dňa 4. júna 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

135. Odvolací súd sa v tomto ohľade v napadnutom rozhodnutí dostatočne (v bode 25. tohto odôvodnenia) a podľa názoru dovolacieho súdu aj správne, v súlade so zákonnou úpravou, vysporiadal s procesnou otázkou prípustnosti odvolania podaného PVS a štatutárnym orgánom PVS, pričom vychádzal aj z rozhodnutí ústavného súdu (I. ÚS 147/2020, II. ÚS 345/2020), so záverom, že priamo ZRPVS v § 16 ods. 5 odkazuje na primerané použitie CMP na konanie o pokute, pričom podľa § 59 ods. 1 CMP je odvolanie prípustné proti uzneseniu okresného súdu, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Takým rozhodnutím je podľa dovolacieho súdu aj rozhodnutie okresného súdu o uložení pokuty tak PVS, členom štatutárneho orgánu PVS ako aj oprávnenej osobe, preto uviedol, že aj odvolanie podané PVS a konateľom PVS je prípustné proti rozhodnutiu okresného súdu. Podľa dovolacieho súdu samotným pochybením, v dôsledku ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahovalo správne procesné poučenie o prípustnosti odvolania podaného všetkými do úvahy pripadajúcimi účastníkmi konania o uložení pokuty, nedošlo k naplneniu podmienky vady zmatečnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Tento dôvod, spočívajúci v nesprávnom právnom poučení o opravnom prostriedku, sám o sebe nespôsobuje nesprávnosť rozhodnutia a nie je spôsobilý vyvolať potrebu jeho zrušenia, keďže v prípade nesprávneho poučenia súdom o opravnom prostriedku sa v prospech dotknutého účastníka predĺžila zákonná lehota na podanie opravného prostriedku (tu odvolania). Vyplýva to z § 362 ods. 1 (veta prvá) a ods. 3 CSP (aplikovaného podľa § 2 ods. 1 CMP), podľa ktorého odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia. Zároveň odvolací súd v napadnutom rozhodnutí eliminoval možný negatívny následok tohto nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie tým, že opravný prostriedok (odvolanie), včas podaný účastníkmi konania napriek nesprávnomu právnomu poučeniu, prejednal a meritorne o ňom rozhodol. Tým celkom vylúčil namietané porušenie základného práva dotknutých účastníkov konania na spravodlivé súdne konanie, zahŕňajúceho v tomto prípade čiastkové právo na podanie opravného prostriedku a jeho riadne prejednanie súdom v príslušnej inštancii.

136. Z vyššie uvedeného vyplynul záver dovolacieho súdu o neprípustnosti a nedôvodnosti tejto časti dovolania dovolateľov.

137. K námietke dovolateľov, že konaniu o uložení pokút podľa § 13 ods. 1 ZRPVS nepredchádzalo konanie registrujúceho orgánu podľa § 12 ZRPVS, a preto došlo k porušeniu práva účastníkov na

spravodlivý súdny proces, dovolací súd uvádza, že takúto zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktorý následne aproboval odvolací súd napadnutým rozhodnutím potvrdzujúcim vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, nevzhliadol.

138. Dovolací súd k svojmu vyššie uvedenému záveru najskôr zvyrazňuje, že odvolací súd sa takouto námietkou v odôvodnení napadnutého rozhodnutia výslovne nezaoberal. Táto okolnosť však nemá vplyv na možnosť dovolacieho prieskumu procesného postupu súdu v konaní o uložení pokút podľa ZRPVS, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolací súd tu len pripomína, že podľa subsidiárne aplikovaného CMP, ktorý má v tomto prípade prednosť aj pokiaľ ide o úpravu dovolania v CSP, nie je dovolací súd viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie bez návrhu (§ 77 CMP). Mimosporové konania sú vo všeobecnosti charakteristické zvýšeným zasahovaním štátu do konania z úradnej povinnosti. Dôvodom je potreba zvýšenej ochrany účastníkov konania pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu (tu predstavovanom záujmom na nestrannosti vybraných subjektov pri výkone ich činnosti ako oprávnenej osoby podľa ZRPVS). Uvedené je na druhej strane vo vzťahu ku konaniu o pokute čiastočne modifikované osobitnou úpravou v § 16 ods. 5 veta za bodkočiarkou ZRPVS, podľa ktorej sa ustanovenia čl. 6, § 35 a 36 CMP nepoužijú (ide o ustanovenia týkajúce sa vyšetrovacieho princípu).

139. V nadväznosti na vyššie uvedené dovolací súd uvádza, že predmetom námietky dovolateľov je samotný procesný postup súdu prvej inštancie spočívajúci v tom, že konanie o uložení pokuty dotknutým osobám podľa ZRPVS začal ex officio. Takýto procesný postup registrujúcemu orgánu/súdu umožňuje ustanovenie § 16 ods. 5 ZRPVS, veta pred bodkočiarkou, ktorý ohľadom procesu odkazuje na úpravu v CMP, pričom podľa § 23 ods. 2 CMP, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie. Keďže CMP (vo vzťahu k ukladaniu pokút podľa § 13 ods. 1 ZRPVS) neustanovuje inak, súd prvej inštancie nepostupoval contra legem pokiaľ sa sám rozhodol začať konanie o uloženie pokuty/pokút. Je celkom bez významu, či tomuto rozhodnutiu predchádzal určitý externý podnet (tu išlo o podnet občianskeho združenia a podnet novinára), alebo súd začal ex offio konať na základe interných poznatkov z vlastnej činnosti registrujúceho orgánu podľa ZRPVS. Uznesenie o začatí konania nemusí obsahovať odôvodnenie, je uznesením upravujúcim vedenie konania a nie je proti nemu prípustné odvolanie. Ak súd začína konanie vydaním uznesenia, potom je uznesenie o začatí konania procesnou podmienkou (Smyčková, R., Števček, M., Tomašovič, M., Kotrecová, A. a kol. Civilný mimosporový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2017). Samotné začatie konania o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS spojené s vydaním procesného rozhodnutia o jeho začatí, ktoré umožňuje zákonná úprava v § 16 ods. 5 ZRPVS v spojení s § 23 ods. 2 CMP, nepredstavuje taký procesný postup súdu, ktorým by došlo k porušeniu práva účastníkov na spravodlivý súdny proces, preto z tohto hľadiska dovolací súd nezistil prípustnosť ani dôvodnosť dovolania v tejto časti vyvodzovanej z § 420 písm. f) CSP.

140. K uvedenému záveru dovolací súd pre úplnosť dodáva, že pritom rešpektoval závery vyplývajúce zo skoršieho rozhodnutia najvyššieho súdu zo dňa 20. mája 2020 sp. zn. 3Asan/4/2020. Podľa tohto rozhodnutia najvyššieho súdu je rozhodnutie vydané Okresným súdom Žilina v konaní podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. rozhodnutím, ktoré nebolo vydané orgánom verejnej správy, ale ide o rozhodnutie vo veci, v ktorej je daná právomoc súdu ako orgánu súdnej moci v civilnom procese, pričom rozhodnutia vydané v konaniach podľa zákona č. 315/2016 Z. z. sú výsledkom súdneho konania (civilného mimosporového procesu), a nie administratívneho konania.

141. K námietke, že už v uznesení o začatí konania, a to explicitne v jeho výrokovej časti, malo byť konkretizované deliktuálne konanie dotknutých účastníkov, pre ktoré došlo k začatiu konania o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS, dovolací súd primerane poukazuje na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 432/2020, z ktorého vyplýva, že z hľadiska zachovania práva účastníkov na spravodlivý proces je postačujúce, ak dôvody začatia konania o uložení pokuty je možné vyvodiť aj z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia, čo je aj prípad tu posudzovanej veci.

142. V časti, v ktorej dovolatelia namietajú podmienenosť konania o pokute preukázaním nekorektných

údajov v registri resp., že pre možnosť registrujúceho orgánu začať ex officio konanie o uloženie pokuty podľa § 13 ZRPVS absentovalo splnenie dovolateľmi tvrdeného predpokladu predchádzajúceho konania podľa § 12 ZRPVS (o overení pravdivosti a úplnosti údajov), dovolací súd nezistil prípustnosť dovolania vyvodzovaného z ust. § 431 vo väzbe na § 420 písm. f) CSP. Je tomu tak preto, že ust. § 13 ZRPVS v prípade konania o pokute viažucej sa na porušenie zákazu podľa § 19 písm. c) ZRPVS takúto zákonnú podmienku z hľadiska procesného postupu registrujúceho orgánu, výsledkom ktorého je (len) samotné začatie konania o uložení pokuty, výslovne vôbec neupravuje (nepredpisuje).

143. Ďalšie, zhodné námietky dovolateľov (PVS, štatutárneho orgánu PVS a oprávnenej osoby), sa týkali vady spočívajúcej v nedostatočnom, neúplnom, a tým nepreskúmateľnom rozhodnutí odvolacieho súdu, ako aj s ním súvisiaceho rozhodnutia súdu prvej inštancie. Dovolací súd v tejto časti považoval dovolanie dovolateľov z hľadiska ust. § 420 písm. f) CSP za prípustné ako aj dôvodné, z nasledovných dôvodov.

144. Zákon o registri partnerov verejného sektora v procesných otázkach týkajúcich sa rozhodnutia o pokute, z hľadiska náležitostí jeho odôvodnenia nemá osobitnú úpravu, prostredníctvom § 16 ods. 5 odkazuje na úpravu v CMP. Civilný mimosporový poriadok však okrem niektorých ustanovení o súdnych rozhodnutiach (§ 39 až § 46) rovnako úpravu náležitostí odôvodnenia súdnych rozhodnutí nemá, preto za aplikácie § 2 ods. 1 CMP je potrebné vychádzať v prípade rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré má charakter rozhodnutia vo veci samej, primerane z § 220 ods. 2 CSP upravujúceho odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s § 234 ods. 2 CSP a z § 393 ods. 2 a 3 CSP upravujúceho odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

145. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

146. Podľa ust. § 393 ods. 2 prvá veta CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté.

147. Dovolací súd zdôrazňuje, že právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

148. K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 302/2019-44 zo dňa 20. februára 2020, ods. 17). Práve o taký prípad ide v danej veci, keďže v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nie sú dostatočne vyjadrené dôvody vedúce k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom chýbajú jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (predmetom konania).

149. Dovolací súd pred prijatím vyššie uvedeného záveru preskúmal v rámci danom námietkami dovolateľov tak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a v potrebnom rozsahu tiež postup oboch súdov nižších inštancií, predchádzajúci vydaniu dotknutých rozhodnutí, aby mohol posúdiť, ktoré skutkové a právne otázky boli relevantné pre rozhodnutie vo veci, a či odpoveď na tieto otázky, a to v zákonom vyžadovanej kvalite, sa premietli do napadnutého rozhodnutia. V tomto ohľade dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí neposkytol primeranú a dostatočnú odpoveď na námietky účastníkov konania vymedzené v ich odvolaniach podaných proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

150. V tejto súvislosti, pokiaľ dovolatelia označili napadnuté uznesenie odvolacieho súdu za arbitrárne, dovolací súd k pojmu „arbitrárne rozhodnutie“ alebo „arbitrárne právne posúdenie“ považuje za žiaduce uviesť, že sa používa „v rôznych významoch, často ako určité univerzálne pomenovanie rozhodnutia alebo právneho posúdenia, s ktorým nemožno súhlasiť“ (Gešková, K. O tom, či je arbitrárne právne posúdenie vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. In: Súkromné právo roč. 2023, č. 1, s. 14). Podľa ústavného súdu (o) arbitrárne rozhodnutie ide vtedy, ak je svojvoľné. Arbitrárnosť môže mať v súdnych rozhodnutiach rôznu podobu. Môže ísť o extrémny nesúlads právnych záverov s vykonaným dokazovaním, alebo môže ísť o taký výklad zákona, ktorý nemá oporu v medziach rozumného a prípustného výkladu zákona. Arbitrárnosť môže tiež spočívať v takom hodnotení dôkazov, ktoré je vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery. Arbitrárnosť teda znamená interpretačný excés. Arbitrárne rozhodnutie je spravidla spojené s nedostatočným odôvodnením, avšak nemusí to tak byť nevyhnutne. ...Arbitrárne rozhodnutie predstavuje zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces. (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 9. júna 2020 sp. zn. I. ÚS 51/2020, bod 37).

151. Za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje aj v zmysle rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojím postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho, ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t.j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy. Podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

152. Z už ustálenej súdnej praxe najvyššieho súdu, ako aj ústavného súdu vyplýva, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia je možné v rámci dovolacieho konania namietat ako vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. IObdo/7/2018 a ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 45/2021).

153. Ohľadom nedostatočného a nepreskúmateľného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd taktiež poukazuje na to, že z judikatúry ústavného súdu vo vzťahu k všeobecnému súdnictvu vyplýva, že jednou z garancií obsiahnutých v pojme práva na spravodlivý proces je aj celkom nepochybné právo účastníka na riadne odôvodnenie, nielen na uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky odvolateľa zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom. K naplneniu tohto dovolacieho dôvodu preto nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou, alebo nezrozumiteľnosťou, či svojvoľnosťou. Striktné oddeľovanie procesného postupu súdu a rozhodnutia, ktorý je jeho sumárom a výsledkom, nie je ústavne udržateľným konceptom, pretože celý faktický proces súdu a naň nadväzujúci myšlienkový proces hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v

odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 120/2020 zo dňa 21. januára 2021). Ústavný súd opakovane vo svojej judikatúre pripomína, že všeobecné súdy pri výklade a aplikácii aj procesných právnych noriem musia uprednostniť vždy ten z rôznych do úvahy prichádzajúcich výkladov, ktorý je priaznivejší, ústretovejší a zabezpečujúci plnohodnotnejšiu realizáciu práv pre účastníka konania. Pretože jednotlivец sa obracia na súd s požiadavkou o poskytnutie súdnej ochrany jeho ohrozenému, alebo porušenému právu s dôverou, že táto ochrana bude poskytnutá spravodlivo a v súlade s právnym poriadkom vrátane európskej úrovne štandardov ochrany ľudských práv (II. ÚS 419/2021).

154. V neposlednom rade dovolací súd uvádza, že pokiaľ rozhodnutím odvolacieho súdu dochádza k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie ako vecne správneho, pri stotožnení sa odvolacieho súdu s dôvodmi vyjadrenými v odôvodnení písomného vyhotovenia súdu prvej inštancie, je potrebné považovať rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj ním potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie za jeden organický celok. Uvedená premisa sa rovnako týka situácie, keď sa dovolací súd v prípade potvrdzujúceho rozhodnutia s dôvodmi uvedenými súdom prvej inštancie stotožňuje, pričom ich sám ďalej argumentačne rozvíja, precizuje, prípadne dodáva ďalšie vlastné právne dôvody, pokiaľ sa nimi nemení podstata skutkových a právnych záverov a posúdenia veci súdom prvej inštancie. Z tohto dôvodu sa v prípade dovolacích námietok smerujúcich voči odôvodneniu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu najvyšší súd musí oboznámiť a v potrebnom rozsahu preskúmať aj odôvodnenie súdu prvej inštancie. A pokiaľ dovolatelia vo svojich námietkach vytýkajú súdu to, že sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevysporiadal so všetkými skutkovými a právnymi otázkami rozhodnými pre rozhodnutie vo veci, potom sa najvyšší súd musí nevyhnutne v rámci dovolacieho prieskumu zaoberať aj konaním, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo, vrátane oboznámenia sa s pre vec podstatnou argumentáciou účastníkov. Len tak je možné z hľadiska posúdenia náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia identifikovať tie skutkové a právne otázky, ktoré sú pre vec podstatné, a ku ktorým sa mal dovolací súd v napadnutom rozhodnutí vyjadriť.

155. V posudzovanom prípade dovolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP vo väzbe na § 2 ods. 1 CMP, stotožňujúc sa v celom rozsahu i s jeho odôvodnením, pričom k niektorým otázkam stručne uviedol aj vlastné právne dôvody, ktorými mienil podporiť svoj záver o vecne správnom rozhodnutí o uložení pokút podľa § 13 ods. 1 ZRPVS partnerovi verejného sektora, členovi štatutárneho orgánu PVS a oprávnenej osobe. Dovolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia svoje závery stručne zhrnul v odseku 100. tak, že nezistil dôvod na zastavenie konania, pretože úkony podľa zákona č. 315/2016 Z. z. pre PVS, a to spoločnosť TIPO, s.r.o vykonala oprávnená osoba t. č. s obchodným menom Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., v súčasnosti ADAUS, s.r.o., ktorá bola z týchto úkonov vylúčená podľa ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. Súčasne dovolací súd uviedol, že nezistil nesprávnosť skutkových zistení, ani nesprávne právne posúdenie veci.

156. Z uvedených záverov je zrejmé, že určujúcim pre celé konanie o pokute podľa § 13 ZRPVS a rozhodnutie oboch súdov nižších inštancií, bolo zodpovedanie otázky, či oprávnená osoba porušila zákaz podľa § 19 ZRPVS vykonávať úkony podľa tohto zákona. Pre náležité, dostatočné a preskúmateľné odôvodnenie rozhodnutia o pokute bolo podľa názoru dovolacieho súdu potrebné, aby sa dovolací súd primárne zaoberal a dal presvedčivú odpoveď na otázku, či došlo k splneniu podmienky pre zákaz oprávnenej osobe vykonávať úkony podľa ZRPVS, stanovenej v § 19 písm. c) tohto zákona. Ide o podmienku, že oprávnená osoba má (resp. v rozhodnej dobe mala) akýkoľvek vzťah k PVS alebo členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybniť jej nestrannosť, najmä ak je (resp. v rozhodnej dobe bola) personálne alebo majetkovo prepojená s partnerom verejného sektora. Inak povedané, ide z hľadiska ZRPVS o zodpovedanie a vysvetlenie čiastkových otázok (i) postavenia, významu a činnosti oprávnenej osoby, (ii) akéhokoľvek vzťahu k PVS alebo členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybniť nestrannosť oprávnenej osoby a v tomto rámci (iii) najmä personálneho, alebo majetkového prepojenia s PVS.

157. K prvej čiastkovej otázke (i) sa dovolací súd osobitne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia

osobitne nevyjadroval, len sa stotožnil s dôvodmi vyjadrenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie. Ten, po rozsiahлом opise obsahu podnetov oznamovateľov, vyjadrení účastníkov, vlastných procesných úkonov a priebehu konania o pokute, konštatovaní skutkového stavu, citácii aplikovaných právnych noriem, napokon v rámci právneho posúdenia veci (ods. 70. a nasl.) uviedol, že: „Požiadavka na nestranný výkon úkonov oprávnenou osobou nevyplýva iba z ustanovenia § 19 zákona o RPVS, ale aj z § 11 ods. 4 zákona o RPVS a ustanovenia § 16 ods. 4 zákona o RPVS, podľa ktorého na dohodu o plnení povinností oprávnenej osoby pre partnera verejného sektora sa primerane vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o kontrolnej činnosti (pričom tento zmluvný typ je charakteristický tým, že kontrolu je potrebné vykonať v zmysle § 592 ods. 1 Obchodného zákonníka nestranne)".

158. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí konštatoval, že: „Na posúdenie vylúčenia oprávnenej osoby možno s určitými výhradami použiť pre inšpiráciu judikatúru riešiacu vylúčenie sudcov z rozhodovania veci". Túto svoju premisu však nijako bližšie nerozvil. Pritom z nasledujúcich odsekov odôvodnenia je celkom zjavné, že okresným súdom uvádzané rozhodnutia najvyšších súdnych autorít týkajúce sa nestrannosti sudcov, aplikoval priamo. Vyplyva to aj z toho, že vôbec nevysvetlil ním použitý pojem „určité výhrady" ani dôvody použitia takejto judikatúry „pre inšpiráciu", a aký význam to malo pre rozhodnutie. Súd prvej inštancie len v ods. 79 uviedol určitú úvahu smerujúcu k otázke postavenia, významu a činnosti oprávnenej osoby, keď uviedol, že „je na diskusiu" názor oprávnenej osoby, že záujem spoločnosti na nestrannej verifikácii nemôže byť silnejší ako záujem spoločnosti na nestrannom výkone súdnej moci. Nadviazal všeobecným konštatovaním, že požiadavka na nestranné rozhodovanie sudcov ako predstaviteľov jednej zo zložiek moci je imanentnou súčasťou právneho štátu a explicitnou súčasťou ústavného poriadku a ďalej uviedol, že: „Ani požiadavku na nestranný a nezaujatý výkon úloh oprávnenej osoby však nemožno brať na ľahkú váhu, a to nielen berúc do úvahy výšku sankcií za porušenie zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. Treba zohľadniť aj účel zákona o registri partnerov verejného sektora, ktorý treba vnímať vo viacerých rozmeroch. Nielen z hľadiska transparentného nakladania s verejným majetkom a verejnými prostriedkami, ale aj z hľadiska boja proti praniu špinavých peňazí."

159. Odvolací súd v rámci svojho odôvodnenia uviedol, že okresný súd na posúdenie možného vylúčenia oprávnenej osoby použil judikatúru riešiacu vylúčenie sudcov z rozhodovania veci len ako inšpirujúcu. S prihliadnutím na okolnosti prejednávanej veci podľa názoru odvolacieho súdu nemožno bezvýhradne apelovať na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá sa týka posúdenia (ne)zaujatosti sudcov, resp. sudcu pri rozhodovaní tej, ktorej veci. Dôraz odvolací súd pre objektívnu nestrannosť oprávnenej osoby, resp. pre objektívne vylúčenie spochybnenia nestrannosti oprávnenej osoby k PVS alebo k členom jeho orgánov, kladol vzhľadom k zmyslu a účelu zákona č. 315/2016 Z. z. Svoju pozornosť upriamil na objektívne hľadisko nestrannosti v očiach tretej osoby, keďže primárnym účelom zákona č. 315/2016 Z. z. je zvýšenie transparentnosti vo vzťahoch medzi súkromným a verejným sektorom.

160. Takémuto odôvodneniu podľa dovolacieho súdu chýba atribút úplnosti a zrozumiteľnosti. Súd prvej inštancie pritom v predchádzajúcej pasáži v podstate poukázal na to, že výkon činnosti a postavenie oprávnenej osoby, ktorou môže byť výhradne len niektorý zo subjektov taxatívne vymenovaných v § 2 písm. c) ZRPVS je a priori založený na uzavretí dohody medzi týmto subjektom a partnerom verejného sektora, pričom podľa § 16 ods. 4 ZRPVS na dohodu o plnení povinností oprávnenej osoby pre partnera verejného sektora sa primerane vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o kontrolnej činnosti. Avšak tento nepochybne súkromnoprávny prvok, týkajúci sa taktiež postavenia, významu a činnosti oprávnenej osoby, a teda aj prípadnej zodpovednosti oprávnenej osoby pri porušení jej povinností, zákonodarcom vnesený do úpravy konaní podľa ZRPVS majúceho výlučne verejnoprávny charakter, zostal zo strany súdu prvej inštancie bez akéhokoľvek vysvetlenia, tu z hľadiska odôvodnenia použitia judikatúry k nestrannosti sudcov. Len zjednodušujúce a ani nie celkom zrozumiteľné všeobecné uvedenie, že (oproti sudcom) „ani požiadavku na nestranný a nezaujatý výkon úloh oprávnenej osoby však nemožno brať na ľahkú váhu...", nespĺňa kritériá kladené zákonom na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, teda takého odôvodnenia, ktoré dáva odpoveď na všetky pre rozhodnutie vo veci podstatné skutkové a právne otázky. Pritom nie každá odpoveď daná súdom vyhovuje odôvodneniu so

zákonom vyžadovanými náležitosťami a v zákonom vyžadovanej kvalite.

161. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, k akým otázkam bolo potrebné sa zo strany tak súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu v napadnutom rozhodnutí vyjadriť, pokiaľ pri rozhodovaní vo vzťahu k nestrannosti oprávnenej osoby podľa ZRPVS mienili (primerane) vychádzať z judikatúry týkajúcej sa nestrannosti sudcov. Pokiaľ ide o sudcov, ich postavenie, právomoci a výkon činnosti sú dané Ústavou Slovenskej republiky (zákon č. 460/1992 Zb. v platnom znení, ďalej tiež „ústava“). Podľa čl. 141 ods. 1 ústavy, v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné sudy. Všeobecné súdnictvo je samostatnou súčasťou súdnej moci ako zložky verejnej moci. Podľa čl. 144 ods. 1 ústavy sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Podľa čl. 145 ods. 1 ústavy sudcov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky; vymenúva ich bez časového obmedzenia. Ústava v čl. 145 stanovuje aj ďalšie podmienky kreácie a legitimacy sudcovskej moci (v prepojení s čl. 141a a v primeranej miere s čl. 101 ústavy). Nepochybne sudcovia sú ústavní činitelia a ťažiskom výkonu funkcie sudcu je ich rozhodovacia činnosť. Naproti tomu subjekt definovaný v § 2 ods. 1 písm. c) ZRPVS nadobúda status oprávnenej osoby dohodou s PVS, ktorá ako právny úkon založený na zhodnej vôli zmluvných strán, podľa § 16 ods. 4 ZRPVS primerane sa spravujúci úpravou o zmluve o kontrolnej činnosti podľa Obchodného zákonníka, má súkromnoprávny charakter. S tým sú spojené vzájomné práva a povinnosti medzi stranami (PVS a oprávnenou osobou) založené dohodou a jej obsahom, a nepochybne aj ich prípadná (vzájomná) zodpovednosť pri porušení dohody (deliktálna zmluvná zodpovednosť). S nadobudnutím statusu oprávnenej osoby môže vybrať kategória subjektov (advokát, notár, banka, audítor, daňový poradca) za podmienok stanovených ZRPVS, vykonávať činnosť oprávnenej osoby, čo je aj účelom uzavretia dohody s PVS. Hlavnou činnosťou oprávnenej osoby podľa ZRPVS je činnosť pri registračných procesoch týkajúcich sa PVS, vrátane vyhotovenia k registračnému konaniu stanoveného tzv. verifikačného dokumentu (nejedná sa teda o rozhodnutie). Už len z uvedenej rekapitulácie sú zrejmé také rozdiely medzi postavením, významom a činnosťou sudcu a oprávnenou osobou, že súd prvej inštancie bol povinný pri vychádzaní z judikatúry týkajúcej sa nestrannosti sudcov, aplikujúc ju na nestrannosť oprávnenej osoby vyžadovanej ZRPVS, takýto svoj postup náležite a dôkladne zdôvodniť, práve s dôrazom na tieto rozdiely.

162. Podľa najvyššieho súdu len to, že ZRPVS predstavuje novú úpravu, ku ktorej doteraz neexistuje relevantná a ustálená judikatúra (s výnimkou už citovaných rozhodnutí ústavného súdu najmä k otázke možnosti podať opravný prostriedok a prípadne najvyššieho súdu k charakteru konania o pokute, ako konania orgánu verejnej správy) neznamena, že súd prvej inštancie môže siahnuť po akejkoľvek doterajšej judikatúre, napr. k otázke nestrannosti sudcov vo vzťahu k posúdeniu nestrannosti oprávnenej osoby podľa ZRPVS, pokiaľ nie sú dané jasné paralely ich statusov a činností. Toto súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa týmito súvislosťami, prípadne ich absenciou, vôbec nezaoberal. Len pre úplnosť dovolací súd dodáva, že práve súdom prvej inštancie zvýrazňovaná, tzv. teória zdania vzťahujúca sa k nestrannosti sudcov, patrí medzi také prísne kritériá nestrannosti, ktoré sa týkajú práve sudcov z hľadiska významu ich postavenia a výkonu funkcie, ako už bolo rámcovo naznačené vyššie. U sudcov sa ich nestrannosť predpokladá a len výnimočne, za zákonom stanovených podmienok, môže dôjsť k ich vylúčeniu z prejednávania a rozhodovania vecí.

163. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie nedal v odôvodnení svojho rozhodnutia adekvátnu a preskúmateľnú odpoveď na legitímnu námietku oprávnenej osoby, že: „záujem spoločnosti na nestrannej verifikácii nemôže byť silnejší ako záujem spoločnosti na nestrannom výkone súdnej moci“, keď v ods. 79. súd v zásade len parafrázoval, že tento „názor oprávnenej osoby...je na diskusiu“ a ako už bolo vyššie povedané, podstatu odpovede na túto otázku ani v nadväzujúcom krátkom odôvodnení riadne nevysvetlil, nepodal. Už v tejto časti odôvodnenia zaťažil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti k jednej z podstatných právnych otázok pre rozhodnutie vo veci. Keďže konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí v danom prípade jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich jednotu, potom odvolací súd, ktorý v zásade len prevzal pri odôvodnení napadnutého uznesenia dôvody uvádzané v

rozhodnutí súdom prvej inštancie, zaťažil svoje konanie a rozhodnutie rovnakou vadou v miere predstavujúcej zmätočnosťnú vadu, ktorá z týchto dôvodov vyústila do záveru dovolacieho súdu o prípustnosti ako aj dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

164. V nadväznosti na vyššie uvedené, ku všetkým čiastkovým otázkam (i), (ii) a (iii), bez náležitého zodpovedania, ktorých nie je možné považovať tak napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako ani súdu prvej inštancie, čo do preskúmateľnosti ich odôvodnení, za neporušujúce právo účastníkov konania o uložení pokút podľa § 13 ZRPVS na spravodlivé súdne konanie (§ 420 písm. f) CSP), dovolací súd dodáva nasledovné.

165. Súd prvej inštancie v súvislosti s nestrannosťou oprávnenej osoby uviedol pomerne všeobecnú konštatáciu (v bode 79.), že „treba zohľadniť aj účel zákona o RPVS, ktorý treba vnímať vo viacerých rozmeroch. Nielen z hľadiska transparentnosti nakladania s verejným majetkom a verejnými prostriedkami, ale aj z hľadiska boja proti praniu špinavých peňazí“. Odvolací súd v napadnutom uznesení k výkladu ZRPVS poukázal (odsek 89.) na dôvodovú správu, ktorá uvádza, že „účelom je zavedenie registra partnerov verejného sektora“. Ďalej odvolací súd pokračoval, že z koncepcie zákona je zrejmé, že primárnym účelom je zvýšenie transparentnosti vo vzťahoch medzi súkromným a verejným sektorom. Register partnerov verejného sektora nahradil pôvodný register konečných užívateľov výhod, ktorý bol zriadený podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní. ZRPVS prináša nový postup identifikácie konečných užívateľov výhod, ktorý má zabezpečiť, aby údaje o týchto osobách zapísané v RPVS zodpovedali skutočnosti a zároveň sa vzťahovali na čo najširší okruh subjektov obchodujúcich s verejným sektorom. Sankčné mechanizmy sú nastavené tak, že sankcia nasleduje pri porušení povinnosti, (predovšetkým/primárne) ak sa poruší najmä povinnosť uvádzať pravdivé alebo úplné údaje o konečnom užívateľovi výhod. Sankcie platia aj v prípade, ak nie je splnená povinnosť podať návrh na zápis zmeny zapísaných údajov týkajúcich sa konečného užívateľa výhod v lehote podľa § 9 ods. 1 ZRPVS alebo dôjde k porušeniu zákazu podľa § 19 ZRPVS. Oprávnené osoby pri identifikácii konečného užívateľa výhod a overovaní identifikácie konečného užívateľa výhod sú povinné konať nestranne a s odbornou starostlivosťou a zaobstarať si o predmete zápisu do registra všetky potrebné dostupné informácie. Okrem dôvodovej správy odvolací súd poukázal na rozhodnutie ústavného súdu zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51, v ktorom sa ústavný súd vyjadril, že oprávnená osoba je dôležitým prvkom v procese registrácie konečných užívateľov výhod, pretože len oprávnená osoba je aktívne legitimovaná iniciovať registračné konanie (prvzápis, zmena a výmaz) a súčasne oprávnená osoba nesie zodpovednosť za riadnu identifikáciu konečného užívateľa výhod. Z uvedeného odvolací súd uzavrel, že okresný súd správne postupoval, pokiaľ vo svojom rozhodnutí kládol dôraz na odbornosť oprávnenej osoby a jej zodpovednosť v procese registrácie, ktorý predpoklad profesionálneho vykonávania úkonov s odbornou starostlivosťou sa zákonite a logicky premietol aj do výšky uloženej pokuty okresným súdom, pokiaľ bolo zistené, že oprávnená osoba porušila zákaz podľa ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z.

166. Odvolací súd v plnej miere prevzal skutkové zistenia a právne posúdenie vykonané súdom prvej inštancie, vychádzajúce z ustanovenia § 19 písm. c) ZRL., ktorý podľa tohto súdu normuje zákaz vykonávania úkonov oprávnenou osobou, ak je oprávnená osoba vo vzťahu k partnerovi verejného sektora alebo členom orgánov PVS, ktorý sponchybňuje jej nestrannosť. Súd prvej inštancie posúdil ním zistený a konštatovaný skutkový stav tak, že PVS je v danom prípade spoločnosťou s ručením obmedzeným, ktorá má vlastnú právnu subjektivitu, majetkový základ a vlastné orgány, medzi ktoré obligatórne patrí aj valné zhromaždenie, ako najvyšší orgán spoločnosti, tvorené spoločníkmi. I. N. W., L. bol označený ako jeden z troch spoločníkov PVS, ktorý sa podieľa na prijímaní rozhodnutí patriacich do pôsobnosti valného zhromaždenia, prípadne rozhodnutí, ktorých prijímanie si valné zhromaždenie vyhradilo, a teda spolurozhoduje o zásadných otázkach týkajúcich sa PVS. Podľa súdu prvej inštancie (bod 85.) vzťah oprávnenej osoby prostredníctvom jej spoločníka a konateľa T.. X. so spoločníkom PVS je úplne zjavný a ľahko rozpoznateľný jednoduchým nahliadnutím do výpisov z obchodného registra spoločnosti BIZZ, s.r.o. a GGFS, s.r.o., kde je zistiteľná spoločná účasť T.. X. a L.. W. v obchodnej spoločnosti GGFS, s.r.o. ako spoločníkov (či už najskôr priamo L.. W. a následne prostredníctvom G GROUP LTD. a T.. Y. X. nepriamo cez BIZZ, s.r.o.). Súd v nadväznosti na

uvedené uzavrel, že vzhľadom na vzťah oprávnenej osoby k partnerovi verejného sektora a k členovi orgánu partnera verejného sektora oprávnená osoba nesmela vykonávať úkony podľa zákona o RPVS vo vzťahu k partnerovi verejného sektora TIPO, s.r.o. a došlo tak k porušeniu zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. Odvolací súd tento stav a závery z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie len prevzal - zopakoval ich a v odseku 93. a 94. všeobecne potvrdil ich správnosť s tautologicky vyjadreným odkazom na judikaturu riešiacu vylúčenie sudcov z rozhodovania vecí použitú len ako „inšpirovanie“ k výkladu § 19 písm. c) ZRPVS, pričom uviedol v podstate len to, že sa nemožno stotožniť s odvolacím dôvodom PVS a štatutárneho orgánu PVS o extenzívnom výklade zisteného vzťahu a § 19 písm. c) ZRPVS. Taktiež všeobecne zopakoval tézy o účele ZRPVS, dôraze na transparentnosť vzťahov pri nakladaní s verejnými prostriedkami, čo malo dať súdu prvej inštancie "zákonný podklad k tomu, aby bolo možné v danej veci vysloviť, že okresným súdom zistené prepojenie oprávnenej osoby a partnera verejného sektora spochybňuje nestrannosť oprávnenej osoby" (bod 95.). Za také, v zhode so závermi súdu prvej inštancie, považoval prepojenie, ktoré vyplynulo zo vzťahu medzi spoločníkom PVS a konateľom oprávnenej osoby, založeného ich spoločnou účasťou ako spoločníkov v tretej spoločnosti, čo objektívne vyvoláva pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa ZRPVS vo vzťahu k PVS, preto oprávnená osoba je vylúčená v zmysle § 19 písm. c) ZRPVS z vykonávania úkonov. Odvolací súd dodal, že vzťah oprávnenej osoby k PVS alebo k členom jeho orgánov je vzťahom cez vystupujúce osoby za tieto subjekty, a preto pri tomto vzťahu nie je možné také reštriktívne nazeranie ako vyjadril v odvolaní PVS a štatutárny orgán PVS v tom, I. N. W., L. nie je konateľom ani nijakým iným orgánom PVS a že T. Y. X. nie je oprávnenou osobou, ak oprávnenou osobou je Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o.

167. Dovolací súd nepovažuje uvedené odôvodnenie v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu ani v tejto časti za dostatočné, ktoré by konkrétne dávalo potrebnú jednoznačnú a presvedčivú odpoveď na relevantné právne otázky nastolené v odvolacích námietkach odvolateľov.

168. Dovolací súd k vyššie uvedenému zvyrazňuje, že pokiaľ ide o ZRPVS, z hľadiska ústavnoprávneho členenia (čl. 2 ústavy), tento zákon vymedzuje práva a povinnosti orgánov verejnej moci, subjektov verejného sektora (čl. 2 ods. 2 ústavy) a partnerov subjektov verejného sektora, oprávnených osôb a konečných užívateľov výhod (čl. 2 ods. 3 ústavy). Vo vzťahu k týmto odlišným skupinám subjektov je potrebné dôsledne rozlišovať použité metódy právnej regulácie.

169. Ďalej k vymedzeniu oprávnenej osoby je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie rozhodnutie vydal dňa 30. augusta 2019, pričom znenie ZRPVS k tomuto dátumu sa čiastočne odlišovalo od znenia zákona č. 315/2016 Z. z. v znení zákona č. 241/2019 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra 2019 (s výnimkou čl. I bodov 19. až 21., 24., 26., 32. a 49., ktoré nadobudli účinnosť 1. novembra 2019). Podľa § 26 ods. 1 ZRPVS (Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. septembra 2019), konania o návrhu na zápis, ktoré boli začaté a právoplatne neboli ukončené do 31. augusta 2019, sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. augusta 2019. Prechodné ustanovenie ku konaniu o pokute podľa § 13 ZRPVS zákon č. 241/2019 Z. z. neobsahuje.

170. K uvedenému sa odvolací súd v napadnutom uznesení vyjadril len v súvislosti s prípustnosťou podania odvolania oprávnenou osobou. Pozornosti odvolacieho súdu neuniklo, že napadnuté uznesenie okresného súdu je zo dňa 30. augusta 2019. Podľa ust. § 13 ods. 7 zákona č. 315/2016 Z. z. v znení účinnom do 31. augusta 2019 proti rozhodnutiu o pokute podľa odseku 1 môže podať odvolanie len oprávnená osoba, ak jej registrujúci orgán uložil zaplatiť pokutu spoločne a nerozdielne s osobou podľa odseku 1 písm. b). V zmysle znenia ust. § 13 ods. 7 zákona č. 315/2016 Z. z. účinného od 1. septembra 2019, proti rozhodnutiu o pokute podľa odseku 1 môže podať odvolanie len oprávnená osoba, ktorá ručí za zaplatenie pokuty podľa odseku 1 písm. b). Krajský súd má za to, že i vzhľadom k odlišnému zneniu ust. § 13 ods. 7 zákona č. 315/2016 Z. z. k dátumu napadnutého uznesenia okresného súdu a platného v štádiu odvolacieho konania, podstatné pre prípustnosť odvolania oprávnenej osoby bolo, že v zmysle výroku II. rozhodnutia okresného súdu pri uložení pokuty konateľovi PVS bolo vyjadrené, že za jej zaplatenie ručí oprávnená osoba - Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., Miletičova 5B, Bratislava, IČO: 36 731 544. Toto ručenie oprávnenej osoby je vyjadrené aj v ust. § 13 ods. 5 zákona č.

315/2016 Z. z. Dôvodová správa k zákonu č. 241/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k ust. § 13 ods. 7 uvádza, že ním „dochádza k zosúladieniu uvedeného ustanovenia s § 13 ods. 5, ktorý vzťah partnera verejného sektora a oprávnenej osoby z uloženej pokuty považuje za ručiteľský, nie za vzťah solidárnej zodpovednosti“. Vzhľadom k tomuto zosúladieniu ručiteľského vystupovania oprávnenej osoby, konkrétne v ust. § 13 ods. 7 zákona č. 315/2016 Z. z., účinného od 1. septembra 2019, potom prípustnosť odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu mala zo zákona oprávnená osoba. Odvolací súd upozornil, že v zmysle výroku II. napadnutého uznesenia okresného súdu vo vzťahu k oprávnenosti podania odvolania oprávnenou osobou bolo určujúce vyjadrenie ručiteľského záväzku tejto oprávnenej osoby za pokutu uloženú konateľovi PVS a nie to, či bola uložená pokuta spoločne a nerozdielne s konateľom PVS. Ručeniu už podľa ustálenej súdnej praxe zodpovedá výrok plnenia tak, že plnením jedného z účastníkov zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého z účastníkov a nie solidárnosť vyjadreného plnenia, t.j. plniť spoločne a nerozdielne tak, ako to bolo v zmysle znenia ust. § 13 ods. 7 zákona č. 315/2016 Z. z. do 31. augusta 2019. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd konštatoval, že oprávnenej osobe priamo zákon č. 315/2016 Z. z. zveruje podanie odvolania.

171. Okrem prípustnosti podania odvolania oprávnenou osobou sa odvolací súd bližšie nezaoberal novelizovaným znením ZRPVS v zmysle zákona č. 241/2019 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra 2019 (s výnimkou čl. I bodov 19. až 21., 24., 26., 32. a 49., ktoré nadobudli účinnosť 1. novembra 2019) vo vzťahu k oprávnenej osobe ako takej.

172. Za oprávnenú osobu podľa § 2 ods. 1 písm. b) ZRPVS v pôvodnom znení sa považoval advokát, notár, banka, pobočka zahraničnej osoby, auditor, daňový poradca, ktorí majú miesto podnikania alebo sídlo na území Slovenskej republiky, a ktorí sa na základe písomnej dohody zaviazali plniť povinnosti oprávnenej osoby pre PVS. Oprávnené osoby majú zo zákona povinnosť vykonať verifikáciu konečného užívateľa výhod a PVS, čo je činnosť osobitne vymedzená zákonom, pričom požiadavkou na výkon tejto činnosti je štandard odbornej starostlivosti, zákonodarcom označená aj za korektívum. Interpretácia tohto označenia v dôvodovej správe vedie k záveru, že kým PVS zodpovedá za stav zápisu v RPVS absolútne, štatutárny orgán (člen štatutárneho orgánu) PVS má konať v súlade so štandardom odbornej starostlivosti podľa noriem práva obchodných spoločností (OBZ), ktoré sú založené na princípe objektívnej zodpovednosti, s limitovanými možnosťami liberácie (de iure pri prezumovanom porušení povinnosti, v rámci ktorého preukázanie existencie liberačného dôvodu predstavuje de facto aj absenciu protiprávneho konania). Oprávnená osoba zodpovedá za plnenie povinnosti oprávnenej osoby (vyhotovenie verifikačného dokumentu a iné úkony) obdobne na objektívnom princípe, pričom liberačným dôvodom, resp. korektívom protiprávnosti, je zachovanie nestrannosti (nezaujatosti) a dodržanie štandardu odbornej starostlivosti, ktorý tento zákon stanovuje (§ 11 ods. 4 ZRPVS v pôvodnom znení, resp. § 11 ods. 5 ZRPVS v znení od 1. septembra 2019). Povinnosť oprávnenej osoby konať nestranne vyplýva z § 11 ods. 5, § 16 ods. 4 a § 19 ZRPVS v aktuálnom znení. Ustanovenie § 11 (či už v ods. 4 pôvodného znenia alebo v ods. 5 aktuálneho znenia) ZRPVS výslovne upravuje povinnosť oprávnenej osoby konať nestranne.

173. Pojem nestrannosť nie je v ZRPVS vymedzený. Vo všeobecnosti sa pod týmto pojmom rozumie neutralita, nezaujatosť, objektívnosť, ale aj nezávislosť, spravodlivosť, či nedostatok predsudku.

174. Podľa dostupnej komentárovej literatúry „povinnosť konať nestranne možno pozitívne definovať ako povinnosť konať nezaujato a neutrálne. Pojem „nestrannosť“ možno spájať s odbornou integritou, autenticitou a hodnovernosťou. V kontexte zákona možno pojem „nestrannosť“ v širšom význame vykladať ako povinnosť oprávnenej osoby neriadiť sa pokynmi partnera verejného sektora a iných osôb, zachovať si profesionálnu neutralitu a podať objektívnu správu o výsledku identifikácie. Negatívna definícia pojmu „nestrannosť“ je upravená v § 19, v zmysle ktorého je nestrannosť spochybnená v prípade, ak má oprávnená osoba akýkoľvek vzťah k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybniť jej nestrannosť, najmä ak je personálne, alebo majetkovo prepojená s partnerom verejného sektora.“ (Šafranko, I. In: Šafranko, I. Azud, J., Macek, J. Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 169).

175. Podľa § 19 ZRPVS (Vylúčenie oprávnenej osoby) v znení do 31. augusta 2019, oprávnená osoba nesmie vykonávať úkony podľa tohto zákona, ak a) je v tej istej veci zároveň partnerom verejného sektora alebo konečným užívateľom výhod partnera verejného sektora, pre ktorého má plniť povinnosti oprávnenej osoby, b) konečný užívateľ výhod partnera verejného sektora a oprávnenej osoby je tá istá fyzická osoba, c) má akýkoľvek vzťah k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybniť jej nestrannosť, najmä ak je personálne alebo majetkovo prepojená s partnerom verejného sektora.

176. Podľa § 19 ZRPVS (Vylúčenie oprávnenej osoby) v znení od 1. septembra 2019 (t.j. v aktuálne platnom znení), oprávnená osoba nesmie vykonávať úkony podľa tohto zákona, ak a) je v tej istej veci zároveň partnerom verejného sektora alebo konečným užívateľom výhod partnera verejného sektora, pre ktorého má plniť povinnosti oprávnenej osoby, b) konečný užívateľ výhod partnera verejného sektora a oprávnenej osoby je tá istá fyzická osoba, c) má akýkoľvek vzťah k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybniť jej nestrannosť, najmä ak je personálne alebo majetkovo prepojená s partnerom verejného sektora; vzťahom, ktorý by mohol spochybniť nestrannosť oprávnenej osoby, nie je vzťah partnera verejného sektora a oprávnenej osoby pri výkone jej činnosti podľa osobitných predpisov (13a).

177. V odkaze pod čiarou č. 13a) ZRPVS uvádza - Zákon Slovenskej národnej rady č. 78/1992 Zb. o daňových poradcoch a Slovenskej komore daňových poradcov v znení neskorších predpisov. Zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov. Zákon č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

178. Dovolací súd poukazuje na to, že kým štandard odbornej starostlivosti zákon vymedzuje aspoň rámcovo, vrátane požiadavky nezávislého odborného vyhodnotenia všetkých dostupných informácií (získaných, ako aj potenciálnych), ktoré sa týkajú, alebo môžu mať vplyv na konanie oprávnenej osoby, požiadavka nestrannosti definíčne vymedzená nie je. Vzniká otázka, či je vhodné a proporcionálne použiť kritériá nestrannosti sudcov v objektívnom zmysle podľa teórie zdania, na oprávnené osoby, ktoré vykonávajú svoju činnosť na základe súkromnoprávneho vzťahu, a nie z pozície orgánu verejnej moci. Podľa právnej úpravy de lege lata, kedy oprávnená osoba vykonáva činnosť podľa ZRPVS nie za účelom napomáhania výkonu spravodlivosti v justícii ako justičný orgán (predovšetkým súd, prípadne v širšom okruhu tiež súdom poverený notár ako súdny komisár, súdny exekútor), s cieľom vyššej verifikácie, ako boli predchádzajúce čestné vyhlásenia, ale mimo výkonu advokácie, mali by byť závery k nestrannosti sudcov podľa teórie zdania ak nie celkom vylúčené, tak primerane modifikované s prihliadnutím na jednoznačne nižší štandard prejavov nestrannosti kladený na tento okruh osôb.

179. Ďalej pokiaľ ide o vymedzenie dôvodov vylučujúcich oprávnenú osobu (§ 19 ZRPVS), dovolací súd uvádza, že ZRPVS stanovuje dôvody vylúčenia, teda situácie, kedy oprávnené osoby nesmú vykonávať úkony podľa tohto zákona, predovšetkým vydávať verifikačné dokumenty, s odstupňovaním v konkrétnosti textácie danej regulácie. Prvé dve právne normy [§ 19 písm. a), b) ZRPVS] sú bez väčších ťažkostí interpretovateľné pojmami vymedzenými priamo ZRPVS. Uvedené platí vtedy, ak oprávnenou osobou sa rozumie v prípade vykonávania advokácie subjekt oprávnený na výkon advokácie podľa § 12 zákona o advokácii, teda v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným jej konateľ, ktorý vykonáva advokáciu v mene a na účet spoločnosti s ručením obmedzeným (výnimky zo zákona o advokácii sa nevzťahujú na ZRPVS). V danom prípade je oprávnenou osobou advokátska kancelária - spoločnosť s ručením obmedzeným. Pri tomto výkone advokácie je jej konateľ povinný vykonávať funkciu štatutárneho orgánu s odbornou starostlivosťou, a to pri plnení štandardu odbornej starostlivosti advokátskej kancelárie ako oprávnenej osoby.

180. V prípade ustálenia výkladu pojmu oprávnená osoba pri spoločnosti s ručením obmedzeným ako

subjektu oprávneného na výkon advokácie vo vyššie uvedenom zmysle, je potrebné interpretovať ďalšie pojmy z právnej normy vymedzujúcej zakázané konanie v § 19 písm. c) ZRPVS v pôvodnom znení, rovnako v § 19 písm. c) veta pred bodkočiarkou ZRPVS (v znení od 1. septembra 2019).

181. Dovolací súd uvádza, že najmä s prihliadnutím na dôvod súkromnoprávneho prvku v rámci úpravy v ZRPVS predstavovaného písomnou dohodou medzi oprávnenou osobou a PVS, je dôvodné vychádzať pri interpretácii tých pojmov používaných v ZRPVS, ktoré tento zákon samotný nedefinuje, aj z noriem (hmotného) práva súkromného, ktoré takéto pojmy buď priamo vymedzujú, alebo je s ich pomocou možné dospieť k ich racionálnej interpretácii. Z tohto hľadiska k pojmu - slovnému spojeniu personálne prepojenie, dovolací súd uvádza, že toto vymedzuje predovšetkým ustanovenie § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „OZ“), čo naznačovala aj dôvodová správa k ZRPVS. Pokiaľ ide o personálne a majetkové prepojenie, dovolací súd uvádza, že pre účely odporového práva v § 42a OZ je aplikovaný koncept/test personálneho a majetkového prepojenia medzi fyzickými osobami a právnickými osobami, pričom v kontexte s interpretáciou § 19 písm. c) ZRPVS, je relevantný § 42a ods. 4 OZ, ustanovujúci právne postavenie právnickej osoby ako dlžníka. Uvedená právna úprava je účinná od 1. augusta 2000, a teda v rámci odbornej starostlivosti oprávnenej osoby dlhodobo a ustálené rozpoznateľná ako možná interpretačná pomôcka pri vymedzení ustanovenia § 19 ods. c) ZRPVS, a to s ohľadom na zaužívané slovné spojenia personálne a majetkové prepojenia, ktoré sa nachádzajú v relevantnej komentárovej literatúre (pozri tzv. Veľký komentár k Občianskemu zákonníku - Števček/Sedlačko komentár k § 42a, In: Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha : C. H. Beck : 2019, s. 345 a nasl.). Pri premietnutí uvedeného konceptu/testu, by tak bolo zo strany konajúceho súdu v rámci právneho posúdenia potrebné zodpovedať otázku, či by bolo možné odporovým právom v zmysle úpravy v OZ postihnúť neúčinnosťou úkon medzi dlžníkom (tu PVS) a GGFS ako druhou stranou (resp. tretou osobou) zo strany veriteľa. Tento test sa zakladá na personálnom prepojení právnických osôb PVS a GGFS a majetkovom prepojení PVS a GGFS, pri ktorom je relevantný aj časový test (uskutočnenie právneho úkonu). Pri aplikácii tohto testu personálneho a majetkového prepojenia pre účely ZRPVS je z hľadiska času určujúci čas vydania verifikačného dokumentu oprávnenou osobou. Na základe výsledkov aplikácie tohto testu podľa odporového práva upraveného v OZ by výsledok závisel od skutočnosti, či existuje personálne prepojenie medzi dlžníkom (PVS) cez osoby uvedené v písm. a), b) s tretou osobou (GGFS) podľa písm. d), resp. či existuje priame majetkové prepojenie medzi dlžníkom (PVS) a tretou osobou [GGFS cez osoby podľa písm. a), b)].

182. Z vyššie uvedeného dovolací súd čiastočne sumarizuje a uvádza, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie, vychádza z premisy, že ZRPVS implicitne reprobuje akýkoľvek personálny, alebo majetkový vzťah medzi konečným užívateľom výhod, oprávnenou osobou a konečným užívateľom výhod, partnerom verejného sektora, ako nežiaduci z dôvodu spochybnenia nestrannosti oprávnenej osoby (okrem výkonu profesie - tu profesie advokáta). Vzhľadom na verejnoprávnu povahu týchto ustanovení ZRPVS by však takéto zákazy mali byť ustanovené zákonom explicitne. To však neznamená, že ak tomu tak aktuálne nie je, že de lege lata zákonom použité pojmy nie je možné súdom (správne) interpretovať.

183. Dovolací súd dodáva, že vyššie uvedené malo byť predmetom vyhodnotenia a posúdenia veci už v konaní pred súdom prvej inštancie a ak tomu tak nebolo, malo dôjsť ku korekcii a prípadnému doplneniu dôvodov rozhodnutia zo strany odvolacieho súdu. To sa však nestalo, a preto zo strany súdov oboch nižších inštancií nedošlo k posúdeniu a zodpovedaniu všetkých pre vec relevantných skutkových a právnych otázok, čo sa nevyhnutne premietlo do nedostatočného a vo výsledku nepreskúmateľného odôvodnenia ich rozhodnutí. Z už uvedeného vyplýva, že bude potrebné zo strany odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie (registrujúceho orgánu) prehodnotiť záver týkajúci sa interpretácie § 19 písm. c) ZRPVS, podľa ktorého je nestrannosť oprávnenej osoby spochybnená aj v prípade nepriameho majetkového prepojenia dotknutých osôb.

184. Hoci aj podľa názoru dovolacieho súdu zákaz stanovený pre oprávnenú osobu podľa § 19 písm. c)

ZRPVS je možné sankcionovať podľa § 13 ZRPVS bez väzby na predchádzajúce konanie podľa § 12 ZRPVS, a teda aj bez zistenia najmä nepravdivých, alebo neúplných údajov o konečnom užívateľovi výhod, keďže pre iný záver niet opory v právnej úprave ZRPVS, tak práve takto oddelený a zvýraznený len preventívno-sankčný účel pôsobenia týchto noriem, je dôvodom pre ich nie príliš široký, extenzívny výklad, z ktorého pri rozhodnutí vychádzali oba sudy nižších inštancií. Odôvodnenie takého extenzívneho výkladu § 19 písm. c) ZRPVS, z akého vychádzalo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, len všeobecným poukazom na účel dotknutej právnej úpravy tu nepostačuje, pokiaľ v konečnom dôsledku sankcie ukladané účastníkom konania, v súvislosti s porušením zákazu podľa § 19 písm. c) ZRPVS, predstavujú pomerne značný zásah do majetkovej, resp. podnikateľskej sféry pokutovaných subjektov, hoci zákonom stanovený. Každý sankcionovanej osobe, ktorej v súvislosti s prípadným porušením zákazu vyplývajúceho z § 19 písm. c) ZRPVS súd uloží pokutu, musí byť zrejme skutkové, ako aj právne vymedzenie dôvodu a výšky uloženej pokuty a toto musí byť tak súdom prvej inštancie ako aj odvolacím súdom riadne a presvedčivo odôvodnené. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu však vyplýva, že sa rovnako ako aj súd prvej inštancie zameral pri interpretácii dotknutých noriem na pojem (okolnosť) akéhokoľvek vzťahu oprávnenej osoby k PVS alebo členom jeho orgánov, avšak podľa dovolacieho súdu aj z vyššie naznačeného potrebného reštriktívneho interpretačného prístupu k takýmto všeobecným, pomerne elastickým pojmom vo verejnoprávnom predpise, bolo potrebné klásť dôraz aj na korektívum kvality takého prípadne zisteného vzťahu z hľadiska toho, či by takýto (v tomto prípade pomerne vzdialený a len nepriamy) vzťah vyplývajúci z prípadného personálneho, alebo majetkového prepojenia oprávnenej osoby s PVS objektívne a reálne mohol spochybniť nestrannosť oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa ZRPVS. Vychádzajúc z uvedeného dovolateľkou 3/ formulovaná prvá právna otázka (druhá právna otázka bola formulovaná iba pre prípad kladnej odpovede na prvú otázku), či ustanovenie § 19 písm. c) zák. č. 315/2016 Z. z. z hľadiska jeho osobnej pôsobnosti vôbec upravuje vzťah medzi oprávnenou osobou a spoločníkom (de facto konečným užívateľom výhod) partnera verejného sektora nebola podľa dovolacieho súdu kľúčovou pre rozhodnutie odvolacieho súdu, pretože vzťah medzi oprávnenou osobou a spoločníkom partnera verejného sektora nemusí sám o sebe zakladať taký vzťah, ktorý v zmysle § 19 písm. c) ZRPVS spochybňuje nestrannosť oprávnenej osoby. Kľúčovým pre rozhodnutie je intenzita a kvalita zisteného vzťahu tak, aby ho bolo možné považovať za vzťah spôsobilý spochybniť jej nestrannosť, tak ako to vyplýva aj z ustanovenia § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z.

185. Ďalšia dovolacia námietka sa týkala toho, že sudy nižších inštancií opomenuli aplikovať engelovské kritériá a v súvislosti s tým vysloviť dostatočne odôvodnený záver, či sa v danom prípade bude alebo nebude považovať konanie o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS za konanie s trestnoprávnym charakterom, a preto zaťažili dané konanie vadou zmätočnosti z hľadiska nedostatočného odôvodnenia svojich rozhodnutí. Vzhľadom k nižšie prijatému záveru o prípustnosti a dôvodnosti dovolaní v časti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP z hľadiska právneho posúdenia veci bez potrebnej aplikácie engelovských kritérií, bolo v tejto časti potrebné konštatovať aj prípustnosť a súčasne dôvodnosť oboch dovolaní podľa § 420 písm. f) CSP (neúplnosť odôvodnenia).

186. Dovolací súd uvádza, že pokiaľ ide o uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 147/2020 zo dňa 2. apríla 2020, a v ňom obsiahnuté hľadisko engelovských kritérií, na toto síce poukazoval aj odvolací súd, avšak v podstate len za účelom hodnotenia prípustnosti odvolania podaného PVS a štatutárnym orgánom PVS. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že citované rozhodnutie ústavného súdu kladie dôraz na to, že rozhodnutie vydané okresným súdom je rozhodnutím vo veci samej, v ktorej je daná právomoc súdu ako orgánu súdnej moci a nejedná sa teda o rozhodnutie vydané orgánom verejnej správy. Toto ani dovolací súd nespochybňuje, avšak skutočnosť, že v predmetnom rozhodnutí sa ústavný súd vyjadril aj k potrebnej aplikácii engelovských kritérií, nemožno opomenúť len z dôvodu, že ide o konštatovanie uvedené ako obiter dictum. Pokiaľ ústavný súd takýto názor v súvislosti s predbežným preskúmaním ústavnej sťažnosti účastníka konania v obdobnej veci vyslovil, tak bolo potrebné sa ním v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu dôsledne zaoberať o to viac, ak samotné rozhodnutie predstavuje určité odchýlenie sa od uvedeného názoru ústavného súdu. Odvolací súd teda svoj názor, že „analogická aplikácia ustanovení upravujúcich ukládanie trestov za trestné činy, resp. za priestupky, nemôže byť bezbrehá...úprava posudzovania skutku ako pokračovacieho trestného činu a

ukladania trestu za takýto trestný čin je úpravou výlučne aplikovateľnou v podmienkach trestného konania a túto úpravu nemožno prenášať na ukladanie sankcií podľa zákona č. 315/2016 Z. z., ktorý upravuje inú oblasť, len z dôvodu, že táto úprava by sa pre opakované porušovanie povinností v zmysle tohto zákona javila ako priaznivejšia pre porušovateľa" mal riadne odôvodniť, to znamená podrobiť tu riešený prípad sankcií podľa ZRPVS uložených rozhodnutím súdu prvej inštancie testu splnenia všetkých zložiek engelovských kritérií, a až následne prijať záver, či odvolaním napadnuté rozhodnutie tieto kritériá spĺňa, alebo nespĺňa, a aký to má význam pre právne posúdenie veci. Len potom by mohol obstať ako dostatočne odôvodnený (predčasne) prijatý záver odvolacieho súdu o úplnej absencii trestnoprávneho charakteru ukladania sankcií podľa ZRPVS.

187. Dovolatelia ďalej zhodne namietali, že súd prvej inštancie vo výroku o uložení pokuty nevymedzil (skutkovou a právnou vetou), akého protiprávneho konania sa každý z dotknutých účastníkov mal dopustiť, resp. nevymedzil, v čom spáchaný delikt spočíva, pričom odvolací súd sa s takýmto postupom stotožnil.

188. Dovolací súd v súvislosti s uvedenou námietkou uvádza, že je čiastočne dôvodná a to vo vzťahu k členovi štatutárneho orgánu PVS v tom ohľade, že vymedzenie, v čom konkrétne spočíva protiprávne konanie postihované pokutou uloženou J. O. ako konateľke PVS, nie je riadnym spôsobom uvedené, t.j. skutkovo a právne špecifikované a vysvetlené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Z obsahu odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie o uložení pokuty vyplýva všeobecné konštatovanie, že členovi štatutárneho orgánu PVS bola uložená pokuta z dôvodu nesprávneho výberu oprávnenej osoby. V spoločnom odvolaní člena štatutárneho orgánu PVS a PVS proti predmetnému uzneseniu bolo namietané, že súd uložil členovi štatutárneho orgánu pokutu napriek tomu, že z jeho strany nebola porušená žiadna zákonná povinnosť a nedopustil sa ani žiadneho iného protiprávneho konania. Odvolací súd sa napriek skutočnosti, že ide z hľadiska ukladania pokuty o podstatnú námietku, žiadnym spôsobom s touto námietkou ani s ňou súvisiacou odvolacou argumentáciou člena štatutárneho orgánu PVS nevysporiadal, čo predstavuje ďalší dôvod pre vyslovenie prípustnosti a dôvodnosti dovolania v časti podľa § 420 písm. f) CSP (nepreskúmateľnosť odôvodnenia).

189. Dovolací súd k vyššie uvedenému dodáva, že dodržiavanie zákonnosti zo strany všetkých mocenských štátnych orgánov a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Preto aj interpretácia § 13 ods. 1 ZRPVS musí byť ústavne konformná a udržateľná, pričom vo všeobecnosti je v hrubom rozpore so základnými princípmi právneho štátu, aby došlo k sankcionovaniu určitého subjektu bez toho, že by došlo k protiprávnemu konaniu dotknutého sankcionovaného subjektu, resp. ak k takému konaniu skutočne došlo, tak bez náležitého vymedzenia a vysvetlenia toho, v čom konkrétne spočíva protiprávnosť konania, na ktorú sa viaže ukladaná sankcia. Ani s uvedenými súvislosťami sa odvolací súd v napadnutom rozhodnutí nezaoberal, hoci tak vzhľadom na odvolacie námietky účastníkov urobiť mal, pokiaľ malo mať odôvodnenie jeho rozhodnutia zákonom vyžadovanú kvalitu dostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

190. Záverom k tejto časti dovolací súd zdôrazňuje, že v zmysle nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 17/08 zo dňa 20. mája 2009, koncepcia materiálneho právneho štátu zahŕňa požiadavku na obsahovú a hodnotovú kvalitu právnej normy, ktorá má zaistiť primeranosť použitého právneho prostriedku implementovaného vo zvolenej legislatívnej regulácii vo vzťahu k legitímnemu cieľu sledovanému zákonodarcom a súlad zvoleného legislatívneho opatrenia s ústavnými princípmi a demokratickými hodnotami. Aj za týmto účelom je nutné interpretovať jednotlivé ustanovenia ZRPVS tak, aby nedochádzalo k porušovaniu týchto hodnôt. Do práva účastníka postihovaného sankciou podľa § 13 ods. 1 ZRPVS je potrebné zahrnúť aj právo byť oboznámený s dôvodmi, pre ktoré sa konanie o delikte uskutočňuje, právo na poskytnutie dostatočného času na prípravu obhajoby (obransy), právo vyjadriť sa ku každej veci, o ktorej sa má v konaní o delikte rozhodovať a v neposlednom rade právo, aby rozhodnutie o uložení sankcie bolo riadne odôvodnené. Ide o špeciálne procesné princípy uplatňujúce sa pri prejednávaní deliktov, vyjadrujúce základné požiadavky na postupy príslušných orgánov a majúce za cieľ zabezpečiť právo obvineného (účastníka) z deliktu na spravodlivý proces [k tomu obdobne

Odporúčanie Výboru ministrov R (91) 1 pre členské štáty o správnych sankciách schváleného Výborom ministrov 13. februára 1991 (ďalej len „Odporúčanie výboru ministrov R (91) 1“)]. Prílišná striktnosť ustanovení ZRPVS o ukladaní sankcií musí byť súdom primerane regulovaná prostredníctvom interpretovania týchto ustanovení s prihliadnutím na základné princípy právneho štátu, tu najmä s dôrazom na zachovanie práva na spravodlivý súdny proces.

191. Pokiaľ však išlo o námietku týkajúcu sa procesného postupu v konaní v súvislosti s formálnymi náležitosťami rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to, že uložená pokuta mala byť aj z hľadiska skutkového a právneho vymedzenia (skutková a právna veta vrátane uvedenia ustanovení ZRPVS) obsiahnutá vo výrokovej časti rozhodnutia súdu prvej inštancie, tak ako je to v prípade trestných rozhodnutí, prípadne administratívno-správneho trestania, tak v tomto ohľade dovolací súd nepovažuje túto dovoláciu námietku vyvodzovanú z § 420 písm. f) CSP za prípustnú ani dôvodnú. Ako už bolo povedané vyššie, rozhodnutia vydané v konaniach podľa zákona o RPVS sú výsledkom súdneho konania (civilného mimosporového procesu) a nie administratívneho konania, nejde o prenesený výkon štátnej správy (3Asan/4/2020). Odvolací súd k tomuto konštatovaniu v napadnutom rozhodnutí dostatočne a správne nadviazal, že z uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva záver o charaktere konania o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS, „ako konania, v ktorom sú vydávané rozhodnutia ako výsledok civilného mimosporového procesu, pre ktorý nie je namieste sa domáhať toho, aby vo výrokovej časti takéhoto súdneho rozhodnutia bola uvedená kvalifikácia skutku, za ktorý bola uložená pokuta“. Dovolací súd dodáva, že pre dodržanie práva účastníkov na spravodlivý proces je (z materiálneho hľadiska) postačujúce uvedenie týchto náležitostí v odôvodnení rozhodnutia o pokute uloženej podľa § 13 ods. 1 ZRPVS. Napriek tomu je potrebné doplniť, že konania a rozhodnutia súdu o uložení pokút podľa § 13 ods. 1 ZRPVS sa súčasne vyznačujú určitými špecifikami v súvislosti so splnením niektorého z engelovských kritérií, ako bude ozrejmene nižšie.

192. V súvislosti s uplatnenými dôvodmi prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP dovolací súd uvádza, že pre úspešnosť dovolania pre riešenie právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP, musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v § 432 ods. 1 a 2 CSP. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zároveň dovolací súd uvádza, že argumentácia dovolateľa musí byť prispôbena tomu, že dovolanie opierajúce sa o dovolací dôvod podľa § 432 CSP je zamerané výlučne na riešenie právnych otázok, ktoré sú významné aj pre rozhodnutie konkrétneho sporu, čo znamená, že nesmie ísť o otázky skutkové, hypotetické, prípadne akademické.

193. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnou aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. februára 2010 sp. zn. 1Cdo/222/2009).

194. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje jeho prípustnosť a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení, ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku viazanosti dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. septembra 2017 sp. zn. 1Cdo/206/2016, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 8. júna 2017 sp. zn.

195. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia ústavného súdu, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky ani Európskeho súdu pre ľudské práva (3Cdo/6/2017, 3Cdo/165/2018, 6Cdo/79/2017).

196. Dovolatelia (PVS a štatutárny orgán PVS) v súvislosti s prípustnosťou a dôvodnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP, nenaformulovali žiadnu právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolací súd napriek absencii výslovnej formulácie dovolacieho dôvodu uplatneného na základe § 421 ods. 1 písm. b) CSP spôsobom, ako je ustanovené v § 432 ods. 2 CSP, s poukazom na nález ústavného súdu zo dňa 9. júna 2020 sp. zn. I. ÚS 336/2019 konštatuje, že dovolatelia dovolanie podľa jeho obsahu, v časti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP odôvodňujú nesúhlasom s procesným postupom súdov nižších inštancií v konaní o pokute podľa § 13 ZRPVS a neaplikovaním základných zásad právneho štátu a engelovských kritérií, v dôsledku čoho mali byť porušené ich ústavné práva. V časti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolatelia namietajú nesprávne právne posúdenie vecí spočívajúce v aplikovaní § 19 písm. c) ZRPVS ústavne neakceptovateľným spôsobom, nakoľko nedošlo k správne posudzovaniu vzájomného vzťahu oprávnenej osoby a partnera verejného sektora v zmysle, tzv. teórie zdania.

197. Dovolací súd po preskúmaní prípustnosti dovolania podaného dovolateľmi podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dospel k názoru, že dovolanie v tejto časti prípustné nie je. Dovolatelia vychádzali z predpokladu, že „teória zdania“, ktorá sa aplikuje pri posudzovaní zaujatosti sudcov, sa má analogicky aplikovať aj na posúdenie vzťahu oprávnenej osoby a partnera verejného sektora. V dôsledku neposudzovania vzájomného vzťahu dotknutých osôb podľa tejto teórie sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z rovnakého dôvodu odvodzuje prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP aj oprávnená osoba.

198. K tzv. teórii zdania, či správnejšie teórii zdania nezaujatosti je potrebné pre aspoň rámcové vysvetlenie uviesť, že sa uplatňuje špecificky vo vzťahu k rozhodovaniu sudcov a vychádza z tézy, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („Justice must not only be done, it must also be seen to be done“; Delcourt v. Belgicko - rozsudok ES2P zo dňa 17. januára 1970, Saraiva de Carvalho v. Portugalsko - rozsudok ES1P z r. 1994). Podľa dovolacieho súdu však nie je možné vyvodiť prípustnosť dovolania na základe subjektívneho názoru účastníkov, že pravidlá posudzovania zaujatosti sudcov sa majú (analogicky) aplikovať aj na tu riešenú problematiku vzťahu oprávnenej osoby a partnera verejného sektora a následne, že došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu týkajúcej sa posudzovania zaujatosti sudcov. Z oboch dovolaní je zrejmé, že dovolatelia označili ako ustálenú rozhodovaciu prax, od ktorej sa odvolací súd mal v napadnutom rozhodnutí odkloniť, rozhodnutia dovolacieho súdu zaoberajúce sa vylúčením sudcu z rozhodovania vo veci z dôvodu protistranou namietanej zaujatosti sudcu k strane sporu. Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v oblasti posudzovania zaujatosti sudcov však nemožno zamieňať s rozhodovacou praxou v oblasti posudzovania vzťahu oprávnenej osoby a partnera verejného sektora.

199. V súčasnosti neexistuje judikatúra dovolacieho súdu, ktorá by sa zaoberala problematikou posudzovania (porušenia) nestrannosti oprávnenej osoby vo vzťahu k partnerovi verejného sektora, a to ani v kontexte s dovolateľmi naznačovaným analogickým aplikovaním judikatury o zaujatosti sudcov. Naviac tie rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré dovolatelia označili ako ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd pri rozhodovaní údajne odkloniť, nemožno za takú

považovať, keďže tieto rozhodnutia (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Ndz/2/2015) riešia otázku zaujatosti sudcov z hľadiska posudzovania vzťahov dotknutých osôb vo vzťahu k posudzovaniu kolegiálnych vzťahov, čo je prípad odlišný od tu posudzovaného prípadu porušenia nestrannosti oprávnenej osoby podľa ZRPVS.

200. Len na okraj dovolací súd poznamenáva, že pokiaľ dovolatelia poukazovali na judikatúru najvyššieho súdu týkajúcu sa zaujatosti sudcov z hľadiska určitých kolegiálnych vzťahov, potom možno spomenúť nedávnu judikatúru a z nej, napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Ndt/23/2020, podľa ktorého „(s)kutočnosť, že medzi procesne činným sudcom a inou osobou, najmä iným právnym profesionálom (prokurátorom, obhajcom, splnomocnencom poškodeného...), ktorý vo veciach, o ktorých rozhoduje daný sudca, vystupuje ako procesne činný aktér, existuje profesijné priateľstvo, nemožno považovať samú o sebe za spochybňujúcu nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodnutie súdu. Samotný fakt, že sudca sa s prokurátorom, obhajcom, splnomocnencom poškodeného..., dlhodobo pozná, vedie s ním neformálne rozhovory a aj inak sa s ním stretáva v rámci štandardných vzťahov profesijného priateľstva, akými sú priateľské posedenia pri káve alebo víne, spoločné obedy, či večere, niekedy aj rodinné stretnutia, či spoločné spoločenské aktivity (kultúra, šport a pod.), neznamená bez ďalšieho dôvod na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Takým dôvodom by boli až ďalšie zvláštne okolnosti poznačené vzťahmi prospechárstva, závislosti, či jednostrannosti, z ktorých by bolo nutné usudzovať, že sudca nemusí byť schopný udržať si voči prokurátorovi, obhajcovi, splnomocnencovi poškodeného..., dostatočný odstup a posudzovať jeho konanie - procesné úkony, právnu argumentáciu, všeobecne postup v rámci výkonu jeho procesnej úlohy v konaní a pod. bez zaujatosti".

201. Podstatné však pre tu posudzovaný prípad je, že v danom prípade nemohlo dôjsť k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu týkajúcej sa nestrannosti sudcov, keďže napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu rieši inú otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci, a to nestrannosť oprávnenej osoby podľa ZRPVS, pričom k tejto otázke judikatúra dovolacieho súdu neexistuje. Preto dovolanie podané z týchto dôvodov nie je možné považovať za prípustné, čo v tejto časti spĺňa dôvody pre jeho odmietnutie [§ 447 písm. f) CSP].

202. Dovolací súd po preskúmaní prípustnosti dovolaní dovolateľov (PVS, konateľ a PVS a oprávnenej osoby) aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dospel k záveru, že dovolania sú v tejto časti prípustné.

203. Nastolená otázka, či v predmetnom konaní o pokute podľa § 13 ods. 1 ZRPVS došlo k naplneniu tzv. engelovských kritérií, a ak áno, či je potrebné toto konanie považovať za konanie s trestným charakterom a teda, či je pri ukladaní pokút dôvodné analogické aplikovanie trestnoprávnych zásad, je otázkou právnou, od vyriešenia ktorej záviselo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Zároveň ide o celkom novú problematiku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a teda nemohla byť vyriešená ani ustálene. Uvedené zakladá prípustnosť dovolania podľa § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

204. Nakoľko dovolací súd vyslovil prípustnosť dovolaní dovolateľov podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ďalej skúmal, či sú dovolania v tejto časti dôvodné.

205. Vzhľadom na osobitný charakter konania o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS, sa dovolací súd zameral na uplatniteľnosť analógie a engelovských kritérií v konaniach, ktoré sa rovnako vyznačujú špecifickou povahou (napr. konanie o uložení poriadkovej pokuty v oblasti daňového práva, v oblasti finančnej a rozpočtovej disciplíny, ukladanie pokút za manipuláciu s trhom, pokuty súvisiace s porušením opatrení na ochranu pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu, pokuty za spáchanie administratívneho deliktu, sankcie uložené v disciplinárnom konaní). Aj v uvedených typoch konaní došlo k využitiu analógie, avšak s určitými špecifikami. V tejto súvislosti dovolací súd primerane poukazuje na rozsudok veľkého senátu najvyššieho súdu zo dňa 24. novembra 2020 sp. zn. 1Vs/6/2020 a na rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 9. júna 2015 sp. zn. 3Sžhp/1/2013, v ktorých bola riešená najmä problematika použitia analógie a trestnoprávnych zásad v správnom trestaní.

Napriek skutočnosti, že rozhodnutia vydané v konaní podľa zákona č. 315/2016 Z. z. sú výsledkom súdneho civilného mimosporového konania a nie administratívneho konania, je možné konštatovať, že konanie o uložení pokuty podľa ZRPVS je účelom a povahou veľmi blízke konaniam o pokutách v správnom trestaní. Tu dovolací súd opakovane zvýrazňuje, že v prípade registra partnerov verejného sektora ide o informačný systém verejnej správy. Na tomto základe považoval dovolací súd za relevantné aj vyššie citované rozhodnutia.

206. Z vyššie uvedených právnych úvah je zrejmé, že aj v konaní o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS je prípustná analógia, jednak z dôvodu zachovania právnej kontinuity a jednak za účelom zachovania záruk práva na spravodlivý súdny proces. Použitie analógie je však podmienené viacerými faktormi. Vo všeobecnosti, prípustnosť inštitútu analógie je daná vtedy, keď sú splnené podmienky pre dotváranie práva súdom v dôsledku zákonnej medzery, pričom použitím analógie neutrpiť ujmu na svojich právach žiaden z dotknutých subjektov a zároveň jej použitím neutrpiť príslušný chránený záujem. Ak dôjde ku kumulatívne splneniu týchto podmienok, súd nemôže postupovať striktne formalisticky a riadiť sa výlučne doslovným znením zákona, ktorého aplikácia môže mať protiústavné dôsledky. V takomto prípade je súd k dotváraní práva nielen oprávnený, ale vychádzajúc z princípu rovnosti je dokonca povinný tak urobiť (uznesenie ústavného súdu zo dňa 16. októbra 2018 sp. zn. III. ÚS 388/2018). Podľa názoru dovolacieho súdu, samotný zákon č. 315/2016 Z. z. dáva priestor na využitie analógie, nakoľko odkazuje na subsidiárne použitie zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ktorý v čl. 3 výslovne požaduje, aby v určitých prípadoch súdy, s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti za účelom rozumného usporiadania procesných vzťahov zohľadňujúcich stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, analógiu aplikovali.

207. Vzhľadom k vyššie uvedenému dovolací súd konštatuje, že v danom prípade a za daných okolností sú splnené podmienky na využitie analógie, nakoľko jednotlivé ustanovenia ZRPVS, najmä sankčné, je nutné interpretovať v súlade so zásadami trestania zakotvenými v ústave a v Dohovore. Nedodržaním takéhoto postupu by mohlo dôjsť k porušeniu základných zásad právneho štátu a rovnako tak aj k porušeniu základného práva na spravodlivý súdny proces, garantovaného i ústavou.

208. Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď v konaní o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS nerešpektoval ústavné princípy zakotvené v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, ktorých základ tvorí čl. 6 Dohovoru. Z uvedeného je zrejmé, že dovolania dovolateľov sú v časti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dôvodné. Dovolatelia v tejto časti dovolaní zhodne argumentovali odkazom na uznesenie ústavného súdu zo dňa 2. apríla 2020 sp. zn. I. ÚS 147/2020, v ktorom je explicitne uvedené, že rozhodnutie o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS je spôsobilé spĺňať engelovské kritériá v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, najmä pokiaľ ide o kritérium týkajúce sa povahy a stupňa hrozacej sankcie. Z týchto dôvodov bolo nevyhnutné, aby oba súdy nižších inštancií pri rozhodovaní o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS posúdili, či ide o prípad, pri ktorom dochádza k aplikácii a naplneniu engelovských kritérií. Pri takom procese sa posudzujú tri kritériá. Prvým kritériom je právna kvalifikácia porušenia vo vnútroštátnom práve, druhým je samotná povaha porušenia a tretím povaha a stupeň prísnosti sankcie. Nie je nutné kumulatívne splnenie uvedených kritérií, pričom na vyslovenie záveru, či sa určitá sankcia bude považovať za sankciu s trestným charakterom, postačí splnenie čo i len jedného z daných kritérií.

209. Pokiaľ ide o engelovské kritériá, dovolací súd považuje za žiaduce podrobnejšie sa k nim vyjadriť a uviesť niekoľko právnych vysvetlení, a to vzhľadom na doteraz neustálenú aplikačnú prax ukladania pokút podľa § 13 ZRPVS, a tiež s ohľadom na ďalšie konanie vo veci pred súdmi nižších inštancií.

210. Článok 6 Dohovoru zaručuje právo na spravodlivý proces, ktorý nie je identický s pôsobnosťou práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa Listiny základných ľudských práv a slobôd a ústavy. Tento článok je možné aplikovať len v trestných a civilných veciach, avšak pojmy „trestné obvinenie“ a „občianske práva a záväzky“ majú svoj autonómny význam.

211. „ENGEL“ alebo engelovské kritériá (Engel a ďalší proti Holandsku, 1976, § 82-83) sa využívajú pri

posudzovaní toho, či určitá vec spadá do vecnej pôsobnosti čl. 6 Dohovoru v jeho trestnej línii.

212. Prvým kritériom je kvalifikácia deliktu vo vnútroštátnom práve. Pri tomto kritériu slovenská právna úprava neoznačuje explicitne delikt podľa ZRPVS za trestný. Dôvodová správa k ZRPVS rozlišuje pri objasňovaní ustanovenia §13 administratívno-právnu sankciu a trestno-právnu sankciu.

213. Druhým kritériom je povaha deliktu (obvinenia), v rámci ktorého sa pozornosť zameriava na dve otázky:

a) Je vnútroštátna úprava predmetného deliktu aplikovateľná voči všetkým, alebo len voči určitej skupine subjektov? (Bendenoun proti Francúzsku, 1994, § 47)

V prípade zistenia, že predmetná právna norma nie je všeobecná, ale vzťahuje sa na určitú vymedzenú skupinu subjektov (PVS, štatutárny orgán PVS, oprávnené osoby) postupuje sa k otázke b).

b) Je sankcia stanovená za daný delikt skôr preventívno-represívneho charakteru alebo reparačnej povahy? (Ozturk proti Nemecku, 1984, § 53)

Reparácia, teda náhrada spôsobenej škody je typická pre súkromnoprávne vzťahy a znamená, že trestná povaha čl. 6 sa nemá aplikovať. V prípade, ak je právna norma určená nie všeobecne vymedzeným adresátom, ale špecificky vymedzeným, avšak stanovuje preventívno-represívnu sankciu, vec je potrebné posúdiť podľa tretieho kritéria.

214. Tretím kritériom je druh a závažnosť sankcie, ktorú je možné za delikt uložiť, teda nie sankcie uložené v konkrétnom prípade (Campbell a Fell proti Spojenému kráľovstvu, 1984, § 72). Sankcie musia dosiahnuť dostatočný prah závažnosti, teda trest odňatia slobody alebo vysoký peňažitý trest.

215. Pri aplikovaní engelovských kritérií v postupnosti na posudzovaný prípad vychádza nasledovný záver:

1) Vnútroštátna právna úprava ZRPVS nie je podľa prvého kritéria explicitná. Odôvodnenia v doterajších k veci sa vzťahujúcich rozhodnutí súdov (všeobecných i ústavného súdu) sa vzťahujú k druhému a tretiemu kritériu, pričom naznačujú trestno-právny charakter trestania.

2) Adresátmi právnej normy týkajúcej sa deliktu nie je všeobecná skupina subjektov, ale osobitná. Následne je rozhodujúci charakter sankcií. V rozhodnutí Okresného súdu Žilina sp. zn. 43PPok/6/2018 (odsek 101. a 102. odôvodnenia) sa uvádza pri pokute pre štatutárny orgán PVS a oprávnenú osobu charakter sankcií/pokút ako preventívny, pri PVS (ods. 97. odôvodnenia) je sankcia podľa právnej úpravy ZRPVS (§ 13) primárne (avšak nie výlučne) s charakterom reparačným (odčerpanie hospodárskeho prospechu).

3) V dôsledku druhého kritéria je relevantné skúmať aj tretie kritérium, pričom výška potenciálnej finančnej sankcie (od 10 000 eur do 100 000 eur) dosahuje prah dostatočnej závažnosti. Uvedené je potvrdené ústavným súdom v odôvodnení uznesenia sp. zn. I. ÚS 147/2020 (bod 27).

216. V prípade aplikovania trestno-právnej línie majú byť zabezpečené zásady spravodlivého procesu špecifické pre trestné konanie: prezumpcia nevinoty, zákaz sebaobviňovania, právo byť oboznámený s obvinením, mať možnosť a čas k príprave obhajoby a obhajovať sa sám, alebo za pomoci obhajcu, právo na výsluch svedkov, právo na pomoc tlmočníka, nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege a zákaz retroaktivity trestných predpisov, ne bis in idem.

217. Namietané porušenie zásady ne bis in idem v neprospech oprávnenej osoby sa zakladá na tvrdení, že k nemu došlo uložením pokút za totožné porušenie vo viacerých prípadoch (v 14-tich prípadoch registrových konaní totožnou oprávnenou osobou pre rôznych partnerov verejného sektora avšak s totožným konečným užívateľom výhod v krátkom časovom úseku). Riešenie uvedenej námietky tkvie v posúdení toho, či v týchto prípadoch ide o rovnakú vec (totožný delikt, protiprávne konanie v línii trestno-právnej ochrany podľa čl. 6 Dohovoru), v ktorej nesmie byť jednotlivec dvakrát stíhaný, resp. potrestaný. Totožnosť skutku sa v súčasnosti interpretuje podľa kauzy ESEF v prípade Zolotukhin proti Rusku, 2009, § 78 - 84 tak, že základom pre trestný čin musia byť totožné alebo v podstate rovnaké skutočnosti.

218. V preskúmanej veci je tak potrebné dať odpoveď na to, či vo všetkých namietaných prípadoch (nie) je možné uvažovať o totožnosti skutočností vedúcich k potrestaniu primárne oprávnenej osoby, a to z toho dôvodu, že personálne a majetkové prepojenie s PVS alebo členom jeho štatutárnych orgánov (nie) je /(ne)bolo zakaždým identické.

219. V prípade aplikácie trestnej línie ochrany práva na spravodlivý proces je relevantné aj ustanovenie čl. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o práve na odvolanie v trestných veciach, v zmysle ktorého má jednotlivec, ktorý bol uznaný vinným z trestného činu v zmysle kritérií ENGEL, právo na preskúmanie výroku o vine a treste súdom vyššej inštancie.

220. Z vyššie uvedeného, osobitne z uznesenia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 147/2020 (bod 27.), vyplýva súčasne aj odpoveď na dovolaciu právnu otázku, že z hľadiska engelovských kritérií, aplikovateľných na daný prípad, je to práve druhé kritérium - povahy ukladanej sankcie, ktoré odôvodňuje nevyhnutnosť považovať konanie o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS za konanie s trestným charakterom, v dôsledku čoho je pri rozhodovaní potrebné a vhodné primerane aplikovať základné trestnoprávne princípy trestania, podľa úpravy Trestného zákona a Trestného poriadku.

221. Dovolací súd k vyššie uvedenému záveru považuje za potrebné dodať, že pokiaľ ide o delikty právnických a fyzických osôb, ZRPVS upravuje len ich skutkové podstaty, určité procesné prvky, avšak v tomto ohľade (ako už bolo vyššie vysvetlené) prostredníctvom § 16 ods. 5 len odkazuje na použitie CMP a ďalej prostredníctvom § 2 ods. 1 CMP na použitie CSP. Tieto procesnoprávne kódexy mimosporového a sporového konania však neobsahujú také zásady a pravidlá, ktoré by bolo možné považovať za dostatočnú procesnú úpravu pre ukladanie sankcií podľa ZRPVS. Vzhľadom na už uvedený záver o možnosti použitia analógie, je možné vychádzať z právnej úpravy trestania a následného preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy vo veciach trestania, ktorá vychádza zo súdnej judikatúry vrátane judikatúry EŠLP. Potom vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru, Odporúčania výboru ministrov č. R (1) 1, rozhodnutí EŠLP (Neumeister v. Rakúsko z júla 1976) ako aj súdov Slovenskej republiky (rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžf/1/2013 zo dňa 30. januára 2014, sp. zn. 5Sžf/85/2011 zo dňa 29. novembra 2012), trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. EŠLP konštantne judikuje, že akékoľvek verejnoprávne ustanovenia sankčnej povahy nemožno posudzovať podľa ich označenia, ale podľa ich obsahu a účelu. Záruky a práva, ktoré sú zakotvené v Trestnom zákone a Trestnom poriadku, je preto potrebné poskytnúť nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť. Hranice medzi trestnými deliktmi, za ktoré zákon ukladá trest súd a správnymi deliktmi, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi (Azud, J. In: Šafranko, I. Azud, J., Macek, J. Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 218). Zákon o RPVS nespĺňa požiadavky Odporúčania Výboru ministrov R (91) 1 najmä, čo sa týka nedostatočnej procesnej úpravy ukladania sankcií a princípu preskúmateľnosti. V trestaní, teda pri ukladaní sankcií za delikty podľa zákona je aj napriek tomu potrebné a vhodné použiť základné princípy trestania podľa úpravy Trestného zákona a Trestného poriadku. Dôležitým interpretačným nástrojom pri trestaní, teda pri ukladaní sankcií podľa zákona je Odporúčanie Výboru ministrov R (91) 1 (por. Azud, J. In: Šafranko, I. Azud, J., Macek, J. Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 224).

222. Dovolací súd dáva odpoveď aj na ďalšiu dovolaciu právnu otázku (aj keď v dovolaní nesprávne priradenú k dôvodom prípustnosti podľa § 420 CSP), či je možné začať a viesť konanie podľa § 13 ods. 1 ZRPVS aj bez väzby na predchádzajúce konanie podľa § 12 ZRPVS. Ako už bolo dovolacím súdom povedané vyššie, konanie o uložení pokuty (sankcie) sa môže začať registrujúcim orgánom - súdom prvej inštancie v každom prípade ex officio, pričom nie je viazané na návrh alebo podnet inej osoby. Registrujúci orgán by mal začať konanie o uložení sankcie vždy, keď sa o príslušnom porušení zákona dozvie a stricto sensu by si nemal vyberať prípady, v ktorých konať začne a v ktorých nie. V konaní o uložení sankcie nejde len o uloženie sankcie ako takej, registrujúci orgán musí ustáliť a preukázať, že

došlo k spáchaniu deliktu osobou, ktorej sa má pokuta uložiť. (Azud, J. In: Šafranko, I. Azud, J., Macek, J. Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 225). Toto ale neplatí v prípade konania o uložení pokuty v zmysle § 12 ods. 7 a 8 ZRPVS.

223. Z textácie dotknutých ustanovení ZRPVS je možné konštatovať, že konanie podľa § 12 zákona predchádza len konaniu o pokute za delikty podľa § 12 ods. 7 a 8 zákona. Konanie o všetkých deliktoch podľa § 13 ZRPVS môže začať súd aj bez toho, aby mu predchádzalo konanie podľa § 12 ZRPVS. Na tom nič nemení to, že vo väčšine prípadov sa registrujúci orgán dozvie o prípadných deliktoch predovšetkým z podnetov, ktorými sa začína konanie podľa § 12 ZRPVS. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že (v) tomto prípade ide skôr o legislatívnu nedokonalosť ako úmysel zákonodarcu, ale dikcia ustanovenia § 13 ods. 1 nie je vo vzťahu k protiprávnemu konaniu totožná s dikciou § 12 ods. 7 a 8. Preto je technicky možné, aby registrujúci orgán začal konanie o pokute podľa § 13 ods. 1 (vo vzťahu k pravdivosti a úplnosti údajov) aj bez toho, aby prebehlo konanie podľa § 12 (Azud, J. In: Šafranko, I. Azud, J., Macek, J. Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 225). Obdobne to platí aj vo vzťahu k porušeniu zákazu podľa § 19 ZRPVS.

224. Záverom dovolací súd sumarizuje a uvádza, že odvolací súd ako ani súd prvej inštancie neodôvodnili svoje rozhodnutia tak, aby dávali odpoveď na všetky pre vec podstatné právne otázky. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci, spočívajúceho v neaplikovaní tzv. engelovských kritérií a následného posúdenia, či v danom prípade boli, alebo neboli naplnené, bolo konanie zaťažené aj vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Preto je potrebné považovať odôvodnenie rozhodnutia tak odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo predstavuje vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

225. Jediným možným prostriedkom nápravy porušenia uvedených práv je zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktoré už bude zodpovedať požiadavkám spravodlivého súdneho procesu a bude obsahovať odpovede na všetky podstatné právne otázky.

226. Podľa § 449 ods. 1 a 2 CSP, ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší. (2) Dovolací súd zruší aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, len ak nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu.

227. Podľa § 450 CSP, ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí.

228. Pre ďalšie konanie súdu prvej inštancie dovolací súd sumarizuje svoje nosné závery, v zmysle ktorých:

I. V zásade každé rozhodnutie (uznesenie) o uložení pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. má aj z hľadiska podmienok prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP povahu rozhodnutia vo veci samej.

II. Konanie o deliktoch podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. (ďalej tiež „zákon“) môže začať súd aj bez toho, aby mu predchádzalo konanie podľa § 12 zákona. Zákaz stanovený pre oprávnenú osobu podľa § 19 písm. c) zákona je možné sankcionovať podľa § 13 zákona bez väzby na predchádzajúce konanie podľa § 12 zákona.

III. Samotné začatie konania o uložení pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. spojené s vydaním procesného rozhodnutia o jeho začatí, ktoré umožňuje zákonná úprava v § 16 ods. 5 zákona v spojení s § 23 ods. 2 CMP, nepredstavuje taký procesný postup súdu, ktorým by došlo k porušeniu práva účastníkov na spravodlivý súdny proces.

IV. Rozhodnutie vydané Okresným súdom Žilina v konaní podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. je rozhodnutím, ktoré nebolo vydané orgánom verejnej správy, ale ide o rozhodnutie vo veci, v ktorej je daná právomoc súdu ako orgánu súdnej moci v civilnom procese, pričom rozhodnutia vydané v konaniach podľa zákona č. 315/2016 Z. z. sú výsledkom súdneho konania (civilného mimosporového procesu), a nie administratívneho konania (3Asan/4/2020). Súčasne platí, že konanie o uložení pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. je potrebné považovať za konanie s trestným charakterom, v dôsledku čoho je pri rozhodovaní o uložení pokuty potrebné a vhodné primerane aplikovať základné trestnoprávne princípy trestania, podľa úpravy Trestného zákona a Trestného poriadku.

229. Ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

230. V spoločnom dovolaní PVS a štatutárneho orgánu PVS bol obsiahnutý aj návrh na prerušenie dovolacieho konania a postup podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP. Návrh bol odôvodnený právnou neistotou adresátov ZRPVS 1) v možnosti podať opravný prostriedok (nesúlad ust. § 13 ZRPVS a ústavou), 2) že by konaniu o uložení pokuty podľa ust. § 13 ZRPVS malo predchádzať konanie o overenie pravdivosti a úplnosti údajov podľa § 12 ZRPVS a 3) vágnosťou ust. § 19 ZRPVS, keď pojem „akýkoľvek vzťah“ je súdmi vykladaný extenzívne.

231. Podľa § 162 ods. 1 písm. b) a ods. 3 CSP, súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci samej dospeje k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania. (3) O zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

232. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy, ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky, a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. V konaní o súlade právnych predpisov vystupuje Ústavný súd „...v pozícii tzv. negatívneho zákonodarcu a jeho úlohou je posúdiť ústavnosť napadnutých právnych predpisov, či ich vymedzených častí, eventuálne posúdiť, či je možné napadnuté predpisy (ich časti) interpretovať a aplikovať ústavne konformným spôsobom“ (uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 20/2018 zo dňa 28. novembra 2018).

233. Dovolací súd uvádza, že záver o tom, či sú splnené podmienky pre navrhované prerušenie dovolacieho konania, je v jeho jurisdikcii. V danom prípade preskúmaním veci nezistil dôvody pre obligatórne prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP, pre dovolacie konanie primerane aplikovateľného podľa § 438 ods. 1 CSP, a preto návrh na prerušenie zamietol. Vychádzal pritom z výslovného návrhu PVS a štatutárneho orgánu PVS na takýto postup a jeho dôvodov, z ktorých je zreteľná námietka dovolateľov o nedostatkoch a takej vnútornej rozpornosti právnej úpravy vzťahujúcej sa na konanie o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS, viazanej na porušenie povinnosti oprávnenej osoby podľa § 19 písm. c) ZRPVS, že nedovoľuje všeobecnému súdu zákonný a zmysluplný výklad, dodržiavajúci intencie ústavy a Dohovoru. Tento dovolateľmi podaný návrh na prerušenie dovolacieho konania však v podrobnostiach vo svojej podstate argumentačne opakuje a kopíruje ich dovolanie, odôvodnenie jeho prípustnosti ako aj opodstatnenosti z hľadiska tvrdených zmätočností vád (§ 420 CSP) ako aj vád právneho posúdenia (§ 421 ods. 1 SP).

234. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na vyššie uvedené dôvody svojho rozhodnutia o dovolaniach účastníkov, v ktorých vyjadril záver o ich čiastočnej prípustnosti a dôvodnosti, s nevyhnutným následkom zrušenia ako napadnutého uznesenia odvolacieho súdu tak ním potvrdeného uznesenia súdu prvej inštancie a vrátenia veci v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Podľa názoru dovolacieho súdu aj keď sa na prvý pohľad môže ZRPVS javiť v niektorých otázkach ako nejasný, jedná sa o právnu normu, ktorá je súdom interpretovateľná prostredníctvom nástrojov predpokladaných zákonom (aplikáciou súvisiacich noriem, výkladových pravidiel, základných princíпов) ústavne konformného výkladu právnych noriem všeobecným súdom. Za daných okolností potom dôvod na vyvolanie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy podľa názoru dovolacieho súdu daný nie je. V

tomto ohľade dovolací súd poukazuje najmä na základné princípy podľa čl. 2 a 3 CMP, ktoré zákonom o RPVS v § 16 ods. 5 v platnom znení vylúčené nie sú.

235. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

236. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.